

Lajíi'~ júu^ e cajíng'~ Dsea` Jmáang~ e nidsijée'

1 Jalé" júu^ e fé" e fí' ni~ ji` la líi' júu^ e cacuø'
Fíi'naa' Dsea` Jmáang~ e ca'líñ' quiá'~ Fidiée` e ja`
mí' cajmijnéeng` dsea` do lami~ jeeng`gui. Jo Fidiée`
cacuø'r` dsea` do jalé" e júu^ la e laco' ni'é"~ dsea`
do jaléng" dsea` quiá'r~ e~ jalé" e nidsijée` lajee`
lajmináb~ji~ fí' jmigüi` la. Jo Dsea` Jmáang~ casíñ`
jaang` ángel quiá'r~ e laco' cajméeiñ` do júu^ fí'
quini~ jaang` dsea` quiá'r~ i sii` Juan. **2** Jo i dsea`
í`gui guiar` jalé" e júu^ quiá'~ Fidiée` do jee` jaléng"
dsea` jmigüi` cuain~ quiá'~ jalé" e cangár~ do lafa'
mí~ quir', jogui tíib' nir~ cajo lajíi'~ e júu^ e cacuø'
Fidiée` e caliti~ la'eáng`cóo`~ Dsea` Jmáang~.

3 Jo juguiú~ o quiá'~ i dsea` i fí' jalé" e júu^ la jogui
juguiú~ o cajo quiá'~ jaléng" i dsea` i jmoo`náu~ mí~
núur`jalé" e júu^ e sili~ e fí' ni~ ji`la, co`jalé" e júu^ la
líi' júu^ e jáa' quiá'~ 'ñiab' Fidiée`, dsu` nijaquíeem` e
jmií~ e niliti~ lajíi'~ e júu^ e fé" e fí' ni~ ji`la.

*Júu^ e cajme' Juan e catíng` laji` guié~ 'lé" dsea`
quiá'~ Dsea` Jmáang~*

4 Jnea~ sii~ Juan, jo jmo'o e ji` la e catíng` laji`
guié~ 'lé" dsea` rú'naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i
neáang` fí' li~ se' Asia. Íng`na' güea`~ quiá'~ Fidiée`
jogui güiliseeng`na' juguiú~ júu^ røø`la'eáng`cóo`~
dsea` do, co` lajíi'~ íb` dsea` i seeng` lajíi'~ latí` mí~
uiing` jogui latí` lana jogui i nijáá'tu` calé` catú`.
Jogui lajobi cajo íim`ba` güea`~ quiá'~ laji` guiáng`

jmīguí̄ ī seenḡ fí̄ quinī̄ lī lí̄ éē̄ laniinḡ fí̄ lī guinḡ Fidiéē quiá̄r̄ tā. ⁵ Joguī cajō íim̄̄ bā güeā̄ quiá̄̄ Dseā Jmáanḡ, cō̄ ib̄̄ dseā ī dseánḡ̄ tí̄̄ nī̄ rø̄̄ jalé̄̄ ē júū̄ lā, joguī fí̄bī dseā ī la'uiī̄ cají̄̄tū̄ jeē̄ jalénḡ̄ lí̄ī, joguī fí̄b̄̄ dseā niinḡ̄ ī quiē̄ nifī̄ jeē̄ jalénḡ̄ dseā ī óō̄ tā ī seenḡ̄ fí̄ la'únḡ̄ fí̄ jmigüí̄̄. Joguī cajō ib̄̄ ī eáanḡ̄ 'neáanḡ̄ jneaā̄aā', joguī cajánḡ̄ 'niá̄r̄ ē cajúiñ̄̄ ē lacó̄̄ caleáaiñ̄̄ jneaā̄aā' jeē̄ jalé̄̄ dseē̄ quí̄̄iī̄ la'eáanḡ̄ cój̄̄ō̄ ē jmī̄øoiñ̄̄ ē catuú̄̄ do. ⁶ Joguī nícajméer̄ ē jalénḡ̄ jneaā̄aā', dseā lí̄īnaā' dseā quiá̄r̄, nilí̄īnaā' coō̄ 'lé̄̄ dseā ī lí̄īnḡ̄ lafā̄ jmídseā ī jmoō̄ lají̄ī̄ ē iinḡ̄ Tiquiá̄r̄ Fidiéē. Jō majmī̄goō̄̄baā' joguī majmifém̄̄baā' dseā do, cō̄ ib̄̄ dseā ī eáanḡ̄ 'gønḡ̄ joguī ī güeanḡ̄ car̄̄ ngonḡ̄fí̄ jmí̄ī̄! Jō lajob̄̄ nilí̄̄.

⁷ ¡Jóø̄̄nā' joguī quié̄̄nā' cuente!

Dob nijáá̄ Dseā Jmáanḡ fí̄ jeē̄ cabøø̄̄ jní̄ī̄, jō lajiim̄̄ dseā niníiñ̄̄ dseā do, jō jí̄gī jalénḡ̄ ī dseā ī lí̄īnḡ̄ eē̄ ca'líeeiñ̄̄ dseā do niníiñ̄̄neiñ̄̄; jō iē̄ job̄̄ mī̄ niquí̄̄ joguī nilijíū̄ dsí̄̄ jalénḡ̄ dseā ī seenḡ̄ latøønḡ̄ fí̄ jmigüí̄̄ uií̄̄ dseā do, jō ē jáb̄̄ ē jō.

Jō lajob̄̄ nilí̄̄.

⁸ Jō lalab̄ jínḡ̄ Fí̄īnaā' Fidiéē: "Jneab̄ ī la'uiī̄ do joguī jneā̄bī ī lí̄̄ cadsénḡ̄ do cajo, cō̄ jneab̄ Fidiéē ī 'gønḡ̄ ī quí̄̄ī̄ jmí̄ī̄ jmé̄̄ lí̄̄ doñí̄ eē̄, joguī jneā̄bī cajō ī seenḡ̄ lají̄ī̄ latí̄̄ mī̄ uiinḡ̄ joguī latí̄̄ lanā joguī ī nijáá̄tū̄ calé̄̄ catuú̄̄."

Mī̄cangá̄ Juan jial tú̄̄jlō̄jnéenḡ̄ Dseā Jmáanḡ

⁹ Jneā̄ siī̄ Juan, joguī la'ó̄̄ rú̄̄baā' lí̄̄naā' uií̄̄ ē nilí̄̄naā' dseā quiá̄̄ Dseā Jmáanḡ. Jō røøb̄̄

íing'~naa' iihuíí' dsu' uíí'~ e líí'naa' dsea` quiá'~ dsea` do, jogui røøb` cajo catíí'~naa' e quié' Fidiée` nifi' quí'ii', jogui røøb` jmoo~naa' té~naa' cоо'~ jalé'~ iihuíí' e dsing'íng~naa' do. Jo uíí'~ e guiaa~ júu~ quiá'~ Fidiée` e caliti~la'eáang' cоо'~ Dsea` Jmáang~, joba' casíng` dsea` do jnea~ fí' cоо` guóo'~ uø~jíu~ e sii` Patmos e née' fí' ni~ jmiñí'~. **10** Jo cangojéé` e lajee` e jmíí'~ domiing~ e jmiféng'~ dsea` Fidiée` cajá'a jee~ Jmiguí~ quiá'~ dsea` do jo canú~u lí~ calúu'u cоо`luu~ e fé' teá`eáang' lí~ laco' mi~ ii~ cоо` lúu~ trompé'~, jo lalab cajíng'~ sí~ jnea~:

11 —Jo fíi~i 'nø~, Juan, e njmée'~ fí' cоо` ni~ jí~ lajalé'~ e móo'~ la jmíí'~ na, jo mi~ ningf jo, nisín'~ jalé'~ e jí~ jo quiá'~ lajf` guié'~ 'lé'~ dsea` quié` e i neáang' fí' e fíi` e sii` Éfeso, jogui e fíi` e sii` Esmirna, jogui e fíi` e sii` Pérgamo, jogui e fíi` e sii` Tiatira, jogui e fíi` e sii` Sardis, jogui e fíi` e sii` Filadelfia, jogui e fíi` e sii` Laodicea; jo lajf` guié'~ e fíi` na née' fí' lí~ se` Asia.

12 Jo mi~ cangf e canú~u e luu~ do, joba' cajíí'~i nii~ lí~ calúu'u e laco' nicaa~ cuente i~gui i~tá~ jnea~ do; jo job mi~ camó~o guié`~ candeléer~ e jí~ e lí~ cоо'~ layaang~ cunée`~. **13** Jo jeeng~ e guié`~ candeléer~ e jí~ do camán~n jaang` i~ jnéeng~ dseáng'~ laco' jaang` dsea` jmigüí~ i~ qui" cоо` 'mi" e cuee` e tíi` cartí` uií~ tiír~, jogui 'ñuu~ ná~ dsíir` cоо` e lí~ cоо'~ layaang~ cunée`~, **14** jogui tee` jñaguir~ lí~ laco' tee` 'moo` osi joo` é, jogui jminir` lí~ lafa' sóng" jí~, **15** jogui tiír` lí~ dseáng`~ lafa' cоо` ñí~ e sii` bronce e dseáng`~ jíing` jí~ lafa' mi~ iu~ fí' ni~ jí~, jogui júu~ quiá'r~ ná~ lí~ laco' ii~ cоо`lóo'~ e fé' eáang'. **16** Jogui e fí' jaguór` dséé` do teáang`~ guiáng~ náu~, jogui

fí' mo'oor' güi'ff' coo' ñissh' e dsíng'-' mé' laji' tú' taang'. Jogui nir' dseáng'-' jíing' ji' lí' laco' jnéeng' iee' mi' líñ' guieñí'-' jóo'.

¹⁷ Jo mi' camán' n i dsea` do, joba' dseáng'-' caquím'-' baa fí' uii' tih' lafa' jaang' 'lí'. Jo dsu' ír' caquidsir' guóor' dséé' fí' yu' moguii' jo casí'r' jnea~ lala:

—Ja` fóøn'-' jíi'-' coo'; co' jneab' dsea` i la'uii' jogui jnea~ bi dsea` i tí' lí' cadséng' do cajo, ¹⁸ jo jnea~ bi cajo i dsea` i seeng' lana; jogui e já'-' ba' e cajún'-' cateá', dsu' cajib' týu calé' catú', jo dsu' car` ngongí' jmíi' seen' náng; jogui jneab' dsea` quiée'-' joñí' quiá'-' mó' jogui joñí' quiá'-' fí' lí' 'lí'-' cajo. ¹⁹ Joba' lana nijmée'-' fí' ni' ji' lajíi'-' e nicañíi'-' jogui jalé'-' e móo'-' jmíi' na cóo'-' gui jalé'-' e nimó'-' gui' cøøng'-' gui. ²⁰ Jo lalab guóng' i guíang' náu' i nicañin' fí' jaguóo'o dséé' la, jogui lalab guóng' cajo laji' guié'-' candeléer' e ji' e lí' cóo'-' layaang' cunéé' do: i guíang' náu' do guóng' quiá'-' jaléng' dsea` i quié' nif' quiá'-' dsea` quié'-' e i seeng' fí' laji' guié'-' fí' e néé' fí' lí' se' Asia, jogui lacoo'-' e candeléer' e tí' guié'-' do guóng' i guíé'-' l'é'-' dsea` quié'-' e i seeng' fí' lacoo'-' e fí' jo.

2

Júu'-' e catíng'-' dsea` quiá'-' Dsea' Jmáang' i neáang' fí' Éfeso

¹ 'Jo fíi'-' guíi'-' náu', Juan, e nijmée'-' coo'-' ji'-' e catíng'-' i dsea` i quié' nif' quiá'-' dsea` quié'-' e i neáang' fí' fí'-' Éfeso, jo lalab jmée'-' : "Lalab jíng'-' i dsea` i teáang'-' laji'-' guíang'-' náu' fí' jaguór' dséé' jogui i ngí' fí' jee'-' laji'-' guié'-' candeléer' e ji'-' e lí'-' cóo'-'

layaang~ cunée~ do: ² Jo lalab fíi~ i 'nh' e guiá~ ñii~ lajalé~ e jmoo~ lafa' jalé~ e la; e eáam' cuø~ bí~ uø~ e jmoo~ ta~ jogui e eáam' iu~ ní~ cõo~ jalé~ e jo cajo, jogui ñi~baa cajo e ja` cuø~ fí~ e nijmé~ dsea` jalé~ e ja` dseeng` lí~ ee` já~ dsíir'. Jogui ñi~baa guiá~ e nicajóo~ su já~ laco' fé~ jaléng~ i dsea` i jíng~ e líiñ~ dsea` apóo~ i ni~ júu~ quié~ e, jo dsu~ o' já~ e líiñ~ lajo, jo 'nh' nicalilí~ba' e jaléng~ i dsea` fí~ jmang~ i adseaam'. ³ Jogui eáam' nicajmee~ féng~ a' jogui nicateá~ lí~ bi' cõo~ jalé~ iihuí~ e nicalíin~ uíi~ jnea~, jo dseáng~ ja` mí~ calitúng~ o~ e sin~ teá~ fí~ guiá~ cõo~ jnea~. ⁴ Jo dsu~ seab` coo~ júu~ e ni'lée~ quií~ lana, jo e lab e jo: jo` guiée~ e 'neáan~ jnea~ o'gui dsea` rún~ laco'gui lami~ uiing~ do ie~ lami~ canaan~ e cuíin~ jnea~. ⁵ Joba' fíi~ i 'nh' e ni'ñi~du o~ jie~ li~ nica'lee~ quií~ lana, jo quíi~ jíng~ tu~ uø~ calé~ catú~ fí~ quini~ Fidiée~, jogui jmee~ tu~ lajalé~ lí~ laco'gui lami~ qui~ tñiñ~ e jmoo~ latí~ mí~ uiing~ do. Jo song ja` nijmée~ lajo, joba' lajmináb~ nigáá'a fí~ na jo nijé~baa ée~ quiá~ e candeléer~ do quií~, jo dsu~ ja` nilí~ lajo song niquí~ jíng~ tu~ uø~ fí~ quini~ Fidiée~. ⁶ Jo dsu~ e laba' guiá~ e jmicoo~ quií~, e 'níb~ man~ jalé~ e jmoo~ i dsea` nicolaíta lí~ laco'gui jnea~ 'níb~ máan'nre cajo. ⁷ Joba' fá~a: lí~ jaléng~ dsea` dsí~ logua~, güinú~bre lajíi~ júu~ e jíng~ Jmiguí~ quiá~ Fidiée~ e catíng~ laji~ guié~ 'lé~ dsea` quié~ e: Jaléng~ i dsea` i nité~ lí~ cõo~ jalé~ iihuí~ jogui ja` nitiúuiñ~ jnea~, joba' nicuóø~baare e nidó'r~ lajíi~ e sea` quiá~ e 'ma` e cuø~ e seeng~ dsea` lata~ e si~ fí~ ñíff~ quiá~ Fidiée~".

Júu~ e catíng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i neáang~ fí~ Esmirna

8 'J_o f_{ii}~gu_{ii} 'n_u', Juan, e nijmée'~ coo`jí` e cat_{ii}ng~ i dsea` i quié` nifí` quiá'~ dsea` quié` e i neáang` fí` f_{ii}` Esmirna, jo lalab jmée'~: "Lalab fé" i dsea` la'uii~ do jogui i dsea` tí` lí~ dséng~gui do, i dsea` i cajúng~ do jogui i cají"tú mi~ catf' 'ní` jmii~ lajo:

9 J_o lalab f_{ii}~ i 'n_u e guiáb~ ñii~ lajíi~ iihuíi~ e íin~ jogui jial tiñiin~ cajo, nañi` fa' eáam`bre jmicoó`~ Fidiéé` 'n_u `cóo`~ jalé" e líi` quií'~. Jogui ñi`bí` guíú~ cajo jial fé" dsea` ga` uii~ quií'~, fa' jaléng" i dsea` i jíng`~ e líiñ` dsea` Israel, jo dsu' o` já`~ e líing` i dsea` fí` lajo, co` i dsea` fí` lico` líiñ` dsea` i jmiféng` fui~ i 'lim`~. **10** J_o f_{ii}~ i 'n_u e ja` fóøn`~ lajíi~ iihuíi~ e tí` lí~ ni`íin`~; co` fii~ i 'ling`~ nijmér~ e i liing~ 'n_u~ nigüitáang`na` fí` dsíi` 'n_uñí` e laco` nijmér~ quijí~ jial nitú^na` e teáang`na` teá` fí` guíá`~ cóo`~ jnea~; jo e iihuíi~ jo ni`íng`na` lajee` guí`~ jmii~. J_o dsu` f_{ii}~ i 'n_u~ dseáng`~ jie` mi` litúng` o`~ e sin` teá` fí` guíá`~ cóo`~ jnea~, doñí` fa` iing` dsea` jngaiñ` 'n_u~ uii~ e jo, joba` jneab~ nicuøø^ø 'n_u lajíi~ e cat_{ii}n`~ e niliseen` cøøng` cóo`~ jnea~ car` ngongíi` jmii~. **11** J_o jaléng` 'n_u~, dsea` dsí~ loguá^na`, náu`na` lajíi~ e júu`~ e jíng`~ Jmiguí` quiá'~ Fidiéé` e cat_{ii}ng~ lajíi` quié`~ 'lé` dsea` quié`e: J_o jaléng` dsea` i ja` nilitúng` dsíi` e teáaiñ` teá` fí` guíá`~ cóo`~ jnea~, joba` i dsea` fí` jo`tó`~ jmii~ fa` e nitíñ` fí` lí` lí`~ mi` nití` fí` fii` coo`."

Júu` e cat_{ii}ng~ dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí` Pérgamo

12 'J_o f_{ii}~gu_{ii} 'n_u', Juan, e nijmée'~ coo`jí` e cat_{ii}ng~ i dsea` i quié` nifí` quiá'~ dsea` quié` e i neáang` fí` f_{ii}` Pérgamo, jo lalab jmée'~: "Lalab fé" i dsea` i quié` e ñis_u~ e 'mé` lají` tú` taang` do: **13** J_o lalab f_{ii}~ i 'n_u, e guiáb~ ñii~ lajaléb`~ e jmoo`, jogui ñi`baa

cajo e seen" fí' li~ quiá" fii~ i 'ling'^ ta~, dsu' ja` mí' catiun" e dseáng" já" líin" lajíi" júu^ quié" e. Jogui ja` mí' catiun" jnea~ fa' e ja` mí' jmití" lajíi" ta~ quiá" u, o'gui mí' catiun" jnea~ ie~ mí~ cajngang" dsea` i dsea` quié" e i sii` Antipas i cajmití~ júu^ quié" e e fí' fíi~ e fí' li~ quiá" fii~ i 'ling'^ i sii` Satanás ta~ do. ¹⁴ Dsu' fíi~ guíi 'ná` e seab` coo` tú~ íing" e 'llee' quií", jo e lab e jo: ja` mí' cajniin" quiá" coo` tú~ míng" dsea` i seeng` fí' na i ja` mí' catá` e jmitíiñ` lajíi" júu^ 'lí~ e caguiá` Balaam, co` i dsea` na ca'e'l` jaang`gui dsea` i sii` Balac, jo i dsea` íguib i cajmigóøng` jaléng" dsea` Israel e laco' eeiñ` dsee~ e gó'r` ngu~ jó` i nicacuøiñ` diée~ i o' já` jogui e 'léer` e güiññ` cóo` dseañu` osi dseamf i o' quiá'r". ¹⁵ Jo lajobi cajo seem'bí coo` tú~ míng" dsea` la'ó`'ná` i neáang` fí' na i ja` mí' catá` jalé` e 'lí~ e quií" tíng` e jmoo` jaléng" dsea` nicolaíta. ¹⁶ Joba' fíi~ i 'ná` lana e quií" jíng" uø" fí' quini` Fidiée`; jo dsu' song ja` nijme" lajo, joba` lajmináb` nigáa'a fí' li~ guiní" e nitíin`n cóo` jaléng" i dsea` í` cóo`" e ñisü` e iu~ fí' mo'oo'o. ¹⁷ Jo jaléng" 'ná`, dsea` dsí` loguá`na', ná`na` lajíi" júu^ e jíng" Jmiguí quiá" Fidiée` e catíng` laji` guié` 'lé` dsea` quié" e: Jo i dsea` i ja` nilitúng` dsíi` e ná`r` júu^ quié" e, joba` nicuøø`baare coo` e lafa' iní" e catíiñ` e si'ma` fí' ñifi"; jogui nicuøø`baare cajo coo` cuu~ e tee`, jo e fí' ni` e cuu~ do nijé` coo` júu^ e 'míi` laco' sii` i dsea` do, jo dsu' jíi" jaang` dsea` jiéng` ja` niliñí` e júu^ jo, co` jíi" i dsea` i ni'ing` do, jíi" íbing` i niliñí` e júu^ jo."

Júu^ quiá" Fidiée` e catíng` dsea` quiá" Dsea` Jmáang` i neáang` fí` Tiatira

18' Jo fii⁻ guii⁻ 'na', Juan, e nijmée[~] cōo['] ji[~] e catfīng⁻
 i dsea['] i quié['] nifi['] quiá['] dsea['] quié['] e i neáang['] fi['] fii⁻
 Tiatira, jo lalab jmée[~]: "Lalab jíng['] i Joo['] Fidiée[']
 camfīng[~] do i quié['] jmini['] e līi['] lafa['] sōng['] ji['] jogui
 tīr['] jnēeng['] lafa['] ñi['] e jíng['] ji['] jlo['] e si['] bronce:
 19' Jo lalab fii⁻ i 'na', e guiáb⁻ fii⁻ lajaléb['] e jmoo['],
 jogui e eáam['] 'neáan['] dsea['] rún['], jogui e teáb['] sin[']
 fi['] guia['] cōo['] jnea['], jogui eáam['] la'uung['] nicajmee[']
 lajíi['] ta['] e iin[']n, jo ja['] mi['] cajmitúng['] o['] lajíi['] e
 ta['] jo, co['] dseáng['] nicateá['] ba['], jo ñi[']baa guia['] e
 eáang[']gui nićuø['] bī uø['] lana e røø[']gui nijmoo['] ta[']
 laco[']gui lami['] jmoo['] lami['] uiing['] do. 20' Lf['] jíi[']
 e laba['] e 'lée['] quií['] e ga[:] ja['] mi['] cajnín['] quiá[']
 i dseamf['] i sii['] Jezabel e sf['] 'ñia'r['] e līiñ['] jaang[']
 dseamf['] i fé['] cuaiñ['] quiá['] Fidiée['], jo dsu['] i dseamf[']
 i lf['] jmiгóøiñ['] jaléng['] dsea['] quié['] e cōo['] jalé['] e e'r[']
 do, co['] iiñ['] e nisíng[']tū jaléng['] dsea['] quié['] e fi['] gab[']
 e jmé[']tūr ta['] 'lée['] cōo['] jaléng['] dseañ['] osi dseamf[']
 i o['] quiá'r['], jogui e jmé[']tūr ta['] gø['] jalé['] e nićuø'r[']
 diée['] i o['] já[']. 21' Jo huóøb⁻ nićacuóø⁻ore fi['] fa['] e
 niquí['] jíng['] 'ñia'r['] fi['] quinii['] e laco['] jo['] nijmér['] e
 ga['] lajo['], jo dsu['] ja['] mi['] calfíiñ['] fa['] e nićajmée['] lajo[']
 e jo['] nibeáng[']gui 'ñia'r['] dsee['], co['] ja['] iiñ['] fa['] nićatár[']
 jalé['] e lf['] e jmóor['] do. 22' Jo dsu['] lalab fá'a uii[']
 quiá['] jaléng['] i dsea['] i jmoo['] ta['] 'lée['] cōo['] i dseamf[']
 i, e song ja['] niliúng['] yaaiñ['] e jmóor['] jalé['] e jo,
 joba['] nijmee[']e e nilidséel[']bre lajaléiñ[']do, co['] eáam[']
 nićár['] iihuíi['], jogui huíim['] nidsijée['] quiá'r[']. Jo jalé['] e
 iihuíi['] nab nidsingfíiñ['] song ja['] niquí['] jíng['] yaaiñ[']
 uii['] quiá['] jalé['] e dsee['] e nićaléer['] do. 23' Jogui
 nijngám[']baa jaléng['] joo['] i dsea['] i laco['] jaléng[']
 dsea['] i líng['] dsea['] quié['] e niliñir['] e jneab['] dsea[']

móo`o jogui cuí`i jial líi` dsí` dsea` lajaang` lajaaiñ`; jo jneab` dsea` catíin`n e nicuóø^ø 'ná` lajíi` e catíing`na` lajaang` lajaang`na` uií` quiá` lajíi` ta` e nicajmee`na` fí` jmigüí` na. ²⁴ Jo fíi` i jaléng` 'ná` caguisaang`gui dsea` i seeng` fí` na fí` Tiatira; ii` i ja` mí` casíng` yaang` fí` ga` cóol` i dseamf ga` do o'gui mí` cajmitir` lajíi` e fé` dsea` e líi` júu` náu` quiá` fui` i 'líng` i sii` Satanás, joba` lalab fíi` i 'ná` e jo` nicuó`guí 'ná` ta` ii` e jié`gui. ²⁵ Joba` lí` jie` mí` tá`na` lajíi` e guiá` e jmoo`na` na cartí` mí` nití` í` e ninii`túu` calé` catú` fí` jmigüí` na. ²⁶ Jo jaléng` dsea` i nigüeáng` e jimitir` lajíi` e iing` jnea` e ni-jmér`, joba`nicuó`baare ta` e niquiá`r` ta` fí` jalé` fíi` e sea` fí` jmigüí` na; ²⁷ jogui dseáng` lí` laco`gui nicacuó` Tiquié`e jnea` fí` e niquiá`u ta` quiá` jaléng` dsea` jmigüí`, lajob i dsea` i cajo niñíiñ` lafa` 'ma'u` quiá` dseata~, jo cóol` e job niquiá`r` ta` fí` jalé` fíi` cartí` njmér` jmiguíu` cuí` laco`gui mí` fling` coo` tu`. ²⁸ Jogui cajo nicuóøm`baa 'ná` i náu` i jnéeng` mí` la'ee`. ²⁹ Jogui fíi` i 'ná`, ii` 'ná` dsea` dsi` loguá`na`, náu`na` lajíi` júu` e jíng` Jmiguí` quiá` Fidiée` e catíing` laji`guié` 'lé` dsea` quié`e.”

3

*Júu` quiá` Fidiée` e catíing` dsea` quiá` Dsea`
Jmáang` i neáang` fí` Sardis*

¹ 'Jo fíi`guí 'ná`, Juan, e njmée` coo`ji` e catíing` i dsea` i quié` níff` quiá` jaléng` dsea` quié`e i neáang` fí` fí` Sardis, jo lalab jmée`：“Lalab jíng` i dsea` i quié` laji`guié` jmiguí` quiá` Fidiée` jogui i teáang`guiáng` náu` fí` jaguór`: Lalab fá`a e

dseáng⁻ ñi'baa guiá⁻ lajalé["] e jmoo["], jo fíim['] dsea[']
 i' dsíir['] e dseáng⁻ lajam^{^"} e lin["] jaang['] dsea['] i seeng[']
 cøøng['] cøo["] jnea[~], jo dsu['] o' já["] e lin["] lajo, co['] ñi'baa
 guiú⁻ e lin["] jaang['] dsea['] lafa['] i sijúung⁻ i si'naang[']
 cøo["] jnea[~]. ² Joba['] fíi⁻ i 'nú['] e íi["] a["] røø['] jogui cuøø[']
 bñ['] uø["] e nijmée^{^"} laco['] si'í["] lajíi["] e siséé^{^"} e 'né⁻
 jmée["]gui[!]; jo song ja['] nijme^{^"} lajo, joba['] dseáam^{^"}
 seen["] e ni'iing⁻ conguia['] quií["]; co['] lí["] lajíi["] e móo'o
 e jmoo["] na dseáng⁻ ja['] dseem['] líí['] fi['] quini[~] Fidiée[~].
³ Jo téé['] a["] lajíi["] júu['] quié⁻e e nica'íin["] jogui e
 nicanáu⁻; jo jmee['] lajíi["] e jo, jogui quií["] jíng["] uø["]
 fi['] quini[~] Fidiée[~]. Co['] song ja['] nijmée^{^"} lajalé["] e
 fíi⁻ i 'nú['] na, joba['] niguiéeb['] jmií["] mi["] niguié⁻e fi[']
 quini["] lajee[~] e ja['] ñiing["] o["], lafa['] mi["] ngí['] jaang['] ii["] e
 dsijméer['] ii["] quiá["] dsea['] e jíi["] ja['] ñiing["] dsíí['] i dsea[']
 do li["] niguiéiñ["] do. ⁴ Jo dsu['] e fi['] fíi['] Sardis na seem[']bi[']
 coo['] tú["] müssing["] dsea['] i la'ó['] røø['] cuíng["] na['] jnea[~], jo
 i dsea['] i ja['] mi['] cajmi'ling["] yaaiñ["] fi['] quini[~] Fidiée[~],
 joba['] i dsea['] i catíim["] bre e ningfr["] cøo["] jnea[~], co[']
 ja['] si'liiñ["] jíi["] capí^{^"}. ⁵ Jo jaléng["] dsea['] i nité["] lí["] e
 já["] líiñ["] jalé["] júu['] quié⁻e, joba['] niquíbre si'r['] e tee[']
 e laco['] cuø['] li["] e niguiúm["] bre fi['] quini[~] Fidiée[~], jogui
 ja['] tóó['] jmií["] fa['] e ni'uøng'gui['] li["] niteáaiñ["] fi['] ni["]
 ji['] li["] nitaang["] jaléng["] dsea['] quié⁻e, jogui nijmee["]e
 júu['] fi['] quini[~] Tiquié["] e dsea['] guiring["] niff["] jogui fi[']
 quini[~] jaléng["] ángeles quiá'r["] e jaléng["] i dsea['] i dsea[']
 quié⁻baa nilíiñ["]. ⁶ Joba['] fíi⁻ i 'nú['], ii["] 'nú["] dsea[']
 dsi["] loguá["]na['], náu["]na['] lajíi["] e jíng["] Jmiguí quiá["]
 Fidiée[~] e catíng["] lají['] guié["] lé["] dsea['] quié⁻e."

*Júu['] quiá["] Fidiée[~] e catíng["] dsea['] quiá["] Dsea[']
 Jmáang["] i neáang['] Filadelfia*

⁷ 'Jo lalab fíī-guíī 'nā, Juan, e nijmée'~ cōo` jī e catíinḡ ī dsea` ī quié̄ nifí̄ quiá'~ jalénḡ dsea` quié̄ e ī neáanḡ fí̄ fíī Filadelfia, jō lalab jmée'~: "Lalab jínḡ ī dsea` güeanḡ^ joguī ī fé̄ jmanḡ^ júu^ já'~ contøønḡ joguī ī quié̄ joñí^ quiá'~ dseata~ dsea` fén̄ Daví^; jō mī náā ī dsea` ī quié̄ e joñí^ do, joba' jíī^ jaanḡ dsea` jō iī nilí^ fa' e nijní^; joguī mī jnáir̄, joba' jíī^ jaanḡ dsea` ja` iī nilí^ fa' e nineár̄. ⁸ Jō jnea~ ñībaa guiá~ lajalé~ e jmoo''. Joguī lana lafa' nicaná`a cōo` jní^ fí̄ quiní^ e jíī^ jaanḡ ja` iī quí^ jmiī fa' nijní~tu, jō nañí fa' ja` 'leáanḡ bí̄ quíi^ sea', dsū nícaj mee~ ba' náu^ lajíī^ júu^ quié̄ e, jō ja` mī cajmee'~ fa' e ja` jmicuín̄ jnea~. ⁹ Joguī jnea~ nijmee~ e e jalénḡ ī dsea` ī teáanḡ jee~ 'lé̄ quiá'~ Satanás, jalénḡ ī adsee` ī fé̄ e líiñ̄ dsea` Israel jō dsū ō já'~ e líiñ̄ lajō, jō nijmee~ e e nisí^ jalénḡ ī dsea` í^ uó^ jnir̄ fí̄ quiní^, jō lajob niliñir̄ e eáam̄ 'neáanḡ jnea~ 'nā. ¹⁰ Jō cō' contøøm̄ nicateá~ e jmoo'' náu^ lajíī^ júu^ quié̄ e e ja` mī calitúnḡ ō' e júu^ jō, jō uíi^ e joba', jnea~ nijmee~ e í^ 'nā mī nijaquiéenḡ e niní^ dsea` iihuí^ fí̄ latøønḡ jmigüí^, cō' iē jōb mī nijøø^ø jial línḡ lajaanḡ lajaanḡ dsea` seenḡ fí̄ nī guóo'~ uó^ na, jō ne~duu' sū teáaiñ̄ teá` fí̄ guiá~ cōo'~ jnea~ osi ō lajō é. ¹¹ Jō lajeē lajmínáb̄ nigáá'túū fí̄ jmigüí^ na, lí^ jiē mī tú^ lajíī^ e jmoo'', jō lajoba' jíī^ jaanḡ ja` iī cuóønḡ niguí~ quíi^ lajíī^ e catíin̄~ quiá'~ Fidiéē. ¹² Jō jnea~ nijmee~ e e iī ī nité̄ lí^ joguī e ja` nitá̄r̄ júu^ quié̄ e, íb̄ dsea` ī nilí^ e niliñ̄ jaanḡ ī niinḡ ī niliseenḡ coliinḡ cōo'~ jnea~ fí̄ līt̄ guiiinḡ Tiquié~e Fidiéē, jō jō' quí^ jmíī fa' e nidsihuínḡ guir̄ fí̄ jō; joguī jnea~ nijmee~ e e

jaléng' i dsea` ñ nilíñ- dsea` quié- e jogui e nilíñ- dsea` góo` Tiquié- e fí` fí` lí` sii` Jerusalén e 'míñ- e jáá` fí` níff- quiá- Fidiéé-, jogui nijmee- e e nilíñí jaléng' i dsea` do e júu` 'míñ- e nilisii- ie- jo. ¹³ Jo fí`- 'ná', ii` 'ná' dsea` dsí- loguá^na', náa- na' lajíi`- júu` e jíng- Jmíguí- quiá- Fidiéé- e catíng- lajíi`- lajíi`- 'lé- dsea` quié- e."

*Júu` quiá- Fidiéé- e catíng- jaléng` dsea` quiá-
Dsea` Jmáang` i neáang` fí` Laodicea*

¹⁴ Jo fí`- guí` 'ná` Juan, e nijmée- cоо` jí` e catíng- i dsea` i quié- níff- quiá- jaléng` dsea` quié- e i neáang` fí` fí` Laodicea, jo lalab jmée-: "Lalab jíng`- i dsea` i líng` dseáng`- lajang`- Fí`naa` Fidiéé-, jogui i dseáng`- tíi` ni- røø` i fé` jmang`- júu` já- , jogui cajo la'eáang` cоо`- íb` cajmée` Fidiéé` lajalé`- e sea` fí` jmigüí: ¹⁵ Jo lalab fá`a e niñib- jnea`- guíá- lajalé`- e jmoo`- , joba` ní`baa e ja` mí` 'naan` cоо`- jnea`- o`gui cuø` bí` uø` fa` e nisíng`- guí` teá` cоо`- jnea`- . Dsú` e laba` fí`- i` 'ná` e 'né- e ni!` o` røø` jnang` fí` e iin`- e nicá`- ; su e nisín`- teá` cоо`- jnea`- , osí e 'ní` man` jnea`- é. ¹⁶ Jo dsúco` lí`- i` o`- e ja` ee` lí` quíi`- jié` fí` sin`- , uíi`- joba` e nibíin`- n` 'ná` fí` caluu`- . ¹⁷ Co` 'ná` fó`- e lin` jaang` dsea` sea` cuu`- , jogui guíá- - nícangojéé` quíi`- , jo jo` e 'né- quíi`- jíi`- cоо`- ; dsú` ja` ca`- cuente uø` fa` e huíim` lí` quíi`- cоо`- jalé`- e i` o`- , jo dseáng`- fí`- ba` co` lafa` tiñíim`- ba` lin`- , jogui lafa` fí`- , jogui lafa` tiuun`- , jogui lafa` ringúum`ba` cajo. ¹⁸ Jo uíi`- e joba` liúun`- n` 'ná` e lá`- cunée` quié- e e nícaguo`- jlo`- fí` ni- jí` , jo lajoba` e nilíin`- lafa` jaang` dsea` sea` cuu`- ; jogui la'eáang` jneab` cajo e lafa` nilá`- sí`- e jlo`- e tee` e níqui`- , jo lajoba` ja` nilí` i` lin`- e ngí` lafa` ringun`- ; jo lajob

cajo lafa' nilí' mii' quiá' jminí'^ e laco' cuóøng' e nilijné' røø'. ¹⁹ Jo jnea~ liúum'^ baa jogui ii'baa 'goo` quiá' jaléng' dsea` i' neáan'n. Joba' fii'-i' ná' e cuóø' bñ uø' e ngocáng` o' laco' catíng', jogui qui' jíng' uø' fi' quini' Fidiée'. ²⁰ Janú'! Náu' e júu' la: jnea~ tóø' ø dsea` catí' o'ná'; jo ii' dsea` i' ninú' júu' quié'e jogui nineár' jníf' e laco' ni'íñ' e júu' do quié'e mi' nitóø'øre, joba' ni'ú'baa fi' dsí' sináu' quiá'r', jo coliim' niquiee' naa' i'naa' cõo' i' dsea` do. ²¹ Jo ii' dsea` i' nité' lí' e já' lñiñ' jalé' júu' quié'e, joba' nicuóø'baare fi' li' nigüeár' coliing' cõo' jnea~ fi' ñiff' lí' laco' nicalf' jnea~ e guinín' cõo' Tiquié'e fi' ñiff' quiá'r' fi' li' quiú'r' ta~. ²² Jo fii'-i' ná', ii' ná' dsea` dsi' loguá'na', náu' na' lajíi' júu' e jíng' Jmiguí' quiá' Fidiée' e catíng' lají' quié' 'lé' dsea` quié' e."

4

Jial lñí' li' jmiféng' dsea' Fidiée' fi' ñiff'

¹ Jo mi' cangí' e jo, lalab jíng' guí Juan e cangár': Jo camó' o e óob' cõo' jníf' quiá' ñiff', jo canú'u e guica'ii' fi' yá' jmigüí' cõo' luu' e ii' lafa' cõo' lúu' trompé' lí' laco' canú'u lami' uii' do, jo lalab cas' jnea':

—Ñiquiéeng' fi' la, jo nijmée' e 'ná' júu' lajíi' e 'né' nidsijée' lajee' mi' ningüing' e la.

² Jo ladsífi' lajob cajá'a jee' Jmiguí' quiá' Fidiée', jo lajee' jo camán' n jaang' dsea' fi' ñiff'; jo i' dsea' i' guinín' e fi' ée' e li' gua' dsea' i' laniing' i' quiú' ta~. ³ Jo camán' nre e jnéceng' nir' laco'gui la lñí' cõo' cuu' jlo' e ji' eáang' e sii' cornalina, jogui jnécen' cajo laco' cõo' cuu' e sii' jaspe e jíng' ji'; jogui

lacúng' lajíing` e li~ guiing~ i dsea` 'ñia' do camó` o
 e lafa' si` coo` cuu~ e jnéng` mi~ dsée` jmogui` e
 tú` ie`, jo e jo jíing` ji` jlo`^ laco` coo` cuu~ rø` e
 sii` esmeralda. ⁴ Jo fí` job camó` guí cajo jié`gui
 guiequi`gui ée` fí` lacúng` lajíing` e li~ guiing~ i
 dsea` laniing` do, jo fí` job camán`n guiequiúung`
 yáa`^ dsea` còøng`^ e neáaiñ` fí` jo, jo lajíing` i dsea` fí`
 qui'r` 'mi` té` , jogui tée`^ fí` moguir` lajaang`lajaaiñ`
 jmá`- có` lí` corona e lí` coo`^ layaang` cunée` . ⁵ Jo
 e fí` lí` guiing~ i dsea` laniing` do jnéeng` lafa' mi~
 liji` güi`ñiá^, jogui náb` mi~ nii` cajo, jo dseáng`-
 eáam` tée`^ mít`^; jogui e fí` quini` lí` guiing~ i dsea`
 laniing` do jnéeng` coo` guié` bóø`^ ji` , jo e jo
 guóng` quiá` lají` guiáng` jmiguí` quiá`- Fidiée`.
⁶ Jo e fí` quini` e lí` guiing~ i dsea` do, fí` job jnéeng`
 cajo laco` la jnéeng` fí` ni` jmíñi`^, jo jnéeng` ta` jmí`
 lafa` coo` sii` ji`^ . Jo dseáng`- guiá`^ joo` jogui lacúng`
 lajíing` e fí` lí` guiing~ i dsea` laniing` do, neáang`
 quiúung` i jí` i dsi` jmogui` jmini` lí`^ quini` jogui
 lajobi lí` caluu` cajo. ⁷ Jo i jí` i la'uii` do jnéein`-
 lafa` jaang` ie` , jogui i jí` i catf` tú` do jnéein`- lafa`
 jaang` güítá^, jogui i jí` i catf` 'ní` do, fí`bing` líng`
 laco` jaang` dsea` jmigüí` la jneaa~aa', jogui i jí` i
 lí` catf` quiú` do jnéein`- lafa` jaang` mi`^ i íing` guiá`^
 güí. ⁸ Jo lajaang` lajaang` i quiúung` do dsi` jñáa`-
 cuéer` , jogui dsi` jmogui` jminir` lí`^ lí` ni` jogui lí`
 lí` ná`- cajo; jo dseáng`- uóø` jmíib` ja`tár` e fé`r` lala:
 Dseáng`- ja` còøng` còøb`^ güeang`^ Fí`íi`!
 Fidiée` dsea` guiing~ ñiff`- .
 Dseáng`- dsea` güeam`^ dsea` do,
 dseáng`- dsea` guiúm` dsea` do, jo íb` dsea`
 'gøng` , jogui tñiñ` jmér` lí`^ doñí` ee`.

Jo íb` Fidiée` i seeng` lajíi` latí` malíi`gui, lajíi` ná`gui e nitiroo` jmigüí` jogui latí` lana jogui cajo i nijáa`tu calé` catú` , i seeng` car` ngongí` jmií`.

⁹ Jo lacoo` néel` mi` jmiféng` i quiúung` do Fidiée` e cuø'r` dsea` do gui'máang` , jogui mi` jmi'gór` dsea` do dsea` guing` fí` ñiff` , dsea` i seeng` car` ngongí` jmií` , ¹⁰ jo mi` jmóor` lajo, joba! fí` quini` i dsea` i guing` fí` lí` niing` do, lají` guiequiúung` i dsea` cóøng` do jmiféiñ` dsea` do e téé` uó` jnir` , jogui uø'r` e lí` corona cunée` e téé` fí` moguir` lajaang` lajaaiñ` , jo guiar` fí` quini` dsea` do jo fé'r` lala:

¹¹ Fí`naa! Fidiée` , 'nab` dseáng` dsea` féng` dsea` ñíing` fí` la'úng` fí` jmigüí` , joba! 'nab` dsea` catíng` e nijmiféng` dsea` 'ná` , jogui e nijmi'gó` dsea` 'ná` , jogui e nifé` dsea` e eáam` 'gøn` cajo, co` 'nab` dsea` cajmee` lajalé` e sea` fí` jmigüí` , jo jaléb` e cajmee` 'ná` caliseá` dseáng` laco` la iin` uø'.

5

Jí` quiá` Fidiée` e róo` fí` ñíft`

¹ Jogui camó`guíí cajo e fí` jaguo` dsée` quiá` i dsea` i guing` fí` lí` niing` do e iu` coo` jí` e sibéeng` e silíi` lí` lí` dsíi` jogui lí` caluu` cajo, jogui sijní` røø` coo`guié` sello e laco` ja` sea` fí` e nineá` lí` doñí` ii` . ² Jo camám`bíí cajo jaang` ángel i 'gøng` eáang` quiá` Fidiée` , jo jmingí`r` coo`luu` teá` lala:

—¿L` dsea` i catíng` i nineá` e jí` do jogui e nifíñ` laji` guié` e sello quiá` e ja` cuøøng` ninea` do?

³ Jo dsh' ja` jié^r li[~] seeng` jaang` i cathing⁻ i nijmé⁻ lajo, o'gui fí^r yá^{1^} jmigüí^r o'gui fí^r guóo^{1^} uó⁻ o'gui fí^r nú⁻ uó⁻ cajo fa' seeng` jaang` i cathing⁻ i nineá⁻ e ji^r do o'gui e ír⁻ cajo. ⁴ Jogui jnea~, Juan, dob sínⁿ n quí^ri jíi^{1^} ja` ñii⁻ ee` nijmee[~]e, co^r ja` mí^r caliséng` jíi^{1^} jaang` fa' i cathing⁻ i nineá⁻ e ji^r do o'gui e nijóor⁻ o'gui e ni^rír⁻ cajo. ⁵ Dsh' jaang` lajee^r i dsea` cóøng^{1^} i tí^r guiequiúung` do casí^r jnea^r lala:

—Jo` qui^rgui, co^r ja` ee` fí^rí^{1^} sea^r, co^r i do i líng^r i Ie^r i iuung⁻ jee^r 'lé^r quiá⁻ dsea` quiá⁻ Judá jogui i líng^r dsea` siju^r dseata^r dsea` féng^r Daví^{1^}, íb^r i nicalí⁻, joba^r lana nícuóom^r nifíñ⁻ lají^r guié⁻ e sellodo, jo lajoba^r nilí^r nineár⁻ e ji^r do.

⁶ Jo mi^r cangf^r e café^r i dsea^r do, joba^r camánⁿ i Jo'se^r Jiuung⁻ i sing^r fí^r guiá^{1^} joo^r e fí^r li[~] guiing⁻ i dsea^r laniing⁻ do cóo^{1^}gui e li[~] neáang⁻ i quiúung⁻ do jogui e fí^r guiá^{1^} joo^r e fí^r li[~] neáang⁻ i guiequiúung⁻ dsea` cóøng^{1^} do. Jo i Jo'se^r Jiuung⁻ do líng^rne^r lafa^r jaang⁻ i nícajúng⁻ i nícajnga^r dsea` quiá⁻. Jogui dsi^r guié⁻ fí^rre^r jogui guié⁻ jmini^rre^r cajo; jo e job lí^r lafa^r lají^r guiáng⁻ jmiguí^r quiá⁻ Fidiée^r e casíñ^r fí^r la'úng⁻ fí^r jmigüí^r. ⁷ Jo i Jo'se^r í^r cangó^rre^r jo cathing⁻ne^r casá⁻re^r e ji^r e iu^r fí^r jaguo^r dsée^r quiá⁻ i dsea` féng^r i guiring⁻ fí^r li[~] niing⁻ do. ⁸ Jo dsifí^r mi^r cathing⁻ne^r e ji^r do, i quiúung⁻ do jogui lají^r guiequiúung i dsea` cóøng^{1^}do casíng^r yaaiñ[~] e téé^r uó⁻ jnir^r fí^r quini^r i Jo'se^r Jiuung⁻ do. Jo lajaang^r lajaaiñ[~]doquier coo^rlúu^r e sii^rarpa, jogui quiér^r úu^r e lí^r cóo^{1^} layaang^r cunée^r e téé^r sh^r e coo^r, jo e joba^r lí^r jalé^r e júu^r quiá⁻ dsea` quiá⁻ Dsea^rJmáang⁻ mi^r jmiféiñ^r Fidiée^r. ⁹ Jogui ør^r júu^r e 'míi^r e ngóó^r lala: 'Nab^r dseáng⁻ i cathing⁻ i nisó^r e ji^r do, jogui i

nifíng⁻ jalé^l e sello quiá^l do,
 co^l cajngang^l dsea` 'n^u, jo cóo^{l~} e jmi'øøn^{l-} e
 catuu^l do íing[^] ta[~] quiá^{l-} jaléng^l dsea` e laco^l
 ni'uíñ⁻ dsea` quiá^{l-} Fidiée^l;
 jo jee^{l~} i dsea` do quíng^{l~} jmaquíng^l 'lé^l dsea`,
 jogui jmaquíng^l íing^{l~} jmií^l e fé'r^l,
 jo jaléng^{l~} i dsea` í jalíñ⁻ fí^l jmaquíng^l fií^l e sea`
 fí^l la'úng⁻ fí^l jmigüí.
 10 Jo cajmee^{l-} cóo^{l~} lajaléng^{l~} i dsea` í e 'n^ub^l dsea`
 quié^l nifí^l quiá'r^{l-} lajaang^l lajaaiñ^l.
 Jogui cajmee^{l-} cajo e jaléng^{l~} i dsea` í lhiñ^l lajií^{l~}
 jmidsea` quiá^{l-} Fidiée^l.
 Jogui coob^l mi^{l~} niguiée^l jmií^{l~} e niquiá'r^{l~} ta[~] fí^l
 latøøng⁻ jmigüí.
 11 Jo mi^{l~} cangí^l e jo, jo cajó^l o jo canú^l luu^l
 dseáng^{l-} i 'leáang^l eáang^l ángeles i teáang^l lacúng^l
 lajíng^l e li^{l~} guiring^{l~} i dsea` niing^l quiá^{l~} ta[~] do jogui
 lacúng^l lajíng^l e li^{l~} neáang^l i quiúung^l do jogui i
 dsea` cóøng^{l~} i tí^l guiequiúung^l do, 12 jo guicaná^l e
 guicaféiñ^l do lala cóo^{l~} júu^l teá^l eáang^l:
 I Jo'se^l Jiuung^{l~} i cajúng^l do dseáng^{l-} catíim^l bre^l
 e ni'íng^{l~} ne'jalé^l e 'gøng^l jogui jalé^l e jlo^{l~} e sea`
 fí^l la'úng⁻ fí^l jmigüí
 jogui e tiíng^{l~} ne' eáang^l,
 jogui catíim^l bre^l e íng^{l~} ne' jalé^l bí^l cajo,
 jogui e njmi'gó^l dsea` í re^l,
 jogui e njmi'iáang^l dsíí^l dsea` cóo^{l~} re^l,
 jogui e njmiféng^l dsea` í re^l contøøng^l cajo.
 13 Jo mi^{l~} cangí^l jo, canú^l biguíí cajo —jíng^l Juan
 — e lajib^l e cateáa^l Fidiée^l fí^l yá^{l~} jmigüí jogui fí^l ni^{l~}
 guóo^{l~} uó^l la jogui fí^l lí^{l~} ná^{l~} uó^l jo lajobí fí^l lí^{l~} ná^{l~}
 jmiñí^{l~} cajo, jo lalab guicajíng^l:

I dsea` quié' nifí' i guiing~ fí' lí~ niing~ quiá' ta~ do,
jogui i Jo'se" Jiuung~ do cajo,
fbing' i catíng~ i nijmiféng" dsea` jogui i nijmi'gó'
dsea` cajo,
co' dsea` íb` dsea` i 'gong' i tiing` jmé~ lí!^ doñí' ee',
joba' dseáng' catíng~ bre e nijmér~ lajíl~ e iáang'
dsír` lata~ róo` jmigüí'.

¹⁴ Jogui i quiúung~ do cañíir` lala:
—¡E jáb'!, lajob lí!

Jogui laji` guiequiúung` i dsea` cóong'~ do casí'r'
uó~ jnir~ jogui ja` quiuiñ' e jmiféiñ' dsea` do.

6

Mi~ cañíng~ laji` guié~ sello

¹ Jo mí~ cangí' jo, camó~ guíi —jíng'~ Juan— jial i
Jo'se" Jiuung~ do cañíng'ne' la'uii~ e guié~ sello do.
Jo mí~ calí~ jo, jo canú~ u e guicafé" jaang` lajee` i
quiúung~ do, jo dseáng'~ caná" lafa' e liing~ ee` coo`
guicanib` dseáng'~ e teá` eáang` jo cajíñ':
—¡Neá' jo jóø~ e la!

² Joba' cajóø~ jnea~ ladsifi' lana, jo camán~n
jaang` cuea~ teaang`, jo i dsea` i guiing~ fí'
mocoo'~re' do se'r' coo` lí!. Jo i dsea` i cangíñ`
coo` e líi` corona e nitó'r' fí' moguir~ jo líiñ` jaang`
dsea` i calí~ jogui i nilí`bi cajo.

³ Jo mí~ tí' lí~ cañíng` i Jo'se" Jiuung~ do e sello e
catí` tú~ do, joba' canú~ u e guicajíng` i catí` tú~ do
lajee` i quiúung~ do, jo lalab cajíñ'~ do:
—¡Neá' jo jóø~ e la!

⁴ Joba' cajóø~ jnea~ ladsifi' lana, jo camán~n
jaang` cuea~ i yúung~, jo i dsea` i guiing~ fí'
mocoo'~re' do cangíñ` e tñiñ` e ni'nór~ 'nii` quiá`~

dsea` e laco' niliseeng` dsea` mii`~ fi` jmigüi` la, jogui e nijmér` e nijngáng` rúng` dsea` lajee` la'ó` rúiñ`; jo mifiing` cangüiñ` coo` ñisü` e niguó` quiá` jee` 'nii`.

⁵ Jo mi` ti` li` cafiing` i Jo'se` Jiuung` do e sello e cat` ni` do, joba` canú` u e guicajing` i cat` ni` lajee` i quiúung` do, jo lalab cajíñ` do:

—¡Neá` jo jóø` e la!

Joba` cajóø` jnea` ladsifi` lana, jo camán` n jaang` cuea` i uíng` , jo i dsea` i guiring` fi` mocoo` re` do se'r` coo` cue'i` . ⁶ Jo jee` laco` neáang` i quiúung` do canú` u lafa` luu` dsea` jo guicajing` lala:

—Dseáng` coob` kiil` micui` iee` jii`~ e ting` dsea` quiá` e 'lleeiñ` coo` jmiñ` ta` , jogui jii`~ ni` kiil` micuñ` cebadaba` e 'lleeiñ` quiá` coo` jmiñ` ta` cajo; dsu` ja` cuóøong` e li`~ nidsiñ` lajo e aceite o`gui e jmiñ` miñ` huiling` jö`^ cajo.

⁷ Jo mi` ti` li` cafiing` i Jo'se` Jiuung` do e sello e cat` quiá` do, joba` canú` u e guicajing` i cat` quiá` do lajee` i quiúung` do, jo lalab cajíñ` do:

—¡Neá` jo jóø` e la!

⁸ Joba` cajóø` jnea` ladsifi` lana, jo camán` n jaang` cuea` i iuung` i rø` uaang` , jo i dsea` i guiring` fi` mocoo` re` do siir` 'mó` . Jo caluu` i dsea` i jáa` jaang` gui` i liing` fi` quiá` 'mó` ; jo cangüiñ` e thiñ` e quiá` r` ta` latøøng` caquiúung` fi` jmigüi` e nijngáiñ` dsea` coo`~ jalé` ñisu` , jogui niseáin` dsea` e jo` sea` döiñ` , jogui nitó` r` jalé` jmohuñ` , jogui nitáin` jaléng` jö` nuu` e laco` nijngáng` ne` dsea` .

⁹ Jo mi` cafiing` i Jo'se` Jiuung` do e sello e cat` niá` do, joba` camán` n fi` ná` niife` jaléng` i dsea` i cajúng` i cajnga` dsea` quiá` uí` e cani` r` júu`

quiá'-' Fidiée'. **10** Jo fé' jaléng' i dsea` í cōo'-' júu'-' e teá` eáang', jo lalab jíñ'-' do:

—Fíi`naa', 'nub` dsea` i güean'-' i ja` dsee` røøng' jíj'-' coo` jogui dseáng'-' i jmiti` júu'-' quiá'-' contøøng'. Jo ¿li` catí niquidsi' í' quiá'-' jaléng' dsea` jmigüi` jogui nicuó'-'re iihuú' uii` quiá'-' e cajngaiñ' jnea'-'?

11 Jo lajaang` lajaang` i dsea` do cangüiñ` si'r` e tee` jlo'-' , jogui canúur` e 'né` nijmi'ím'bir cateá` lajo, co' 'né` e nijém'bir jaléng'gui dsea` caguisaang`gui quiá'-' Dsea` Jmáang` i jmoo` ta` quiá'r` e nijúuñ` lí'-' laco' cajúng` jaléng` ír` cajo, jo lajoguiiba' nidsíng` i si'íing` lajo.

12 Jo dob sín'n jóø'ø mi` tí` lí` caffiing` i Jo'se` Jiuung` do e sello e catí jñúu`-' do. Jo lajee` job mi` cajó` uó` dseáng'-' e eáang'. Jo iee` dseáng`-' caliniúm'bre dseáng'-' lafa' coo`'ná'-' mi` uí'-' e qui'-' dsea` mi` líiñ` fí'í'; jogui si` dseáng`-' caliyúuñ`-' lafa' jmi', **13** jogui jaléng` náu` i sitóng`-' fí` yá`-' jmigüi` cajiúm'bre' fí` ni` uó` lí'-' laco'gui sijiú`-' güiñí`-' sí` fí` yá`-' ma` quiá'-' mi` íi` gui` e teá` eáang'. **14** Jogui yá`-' jmigüi` ca'ím`-' e casitíng` yaang` laco'gui mi` béeng` coo` mají, jogui lajale` mó` cōo'-'gui jalé` guóo`-' uó` jih e néé` ni` jmiñí`-' calisíim` ée` quiá'-' lacoo` lacoo`. **15** Jo jaléng` dseata` dsea` féng` cōo'-'gui jaléng` dsea` laniing` i quiú`-' ta` fí` jmigüi` na, jogui jaléng` 'lée` laniing` i quie` nifí, cōo'-'gui jaléng` dsea` sea` cuu`-, jogui jaléng` dsea` laniing` i quie` nifí jogui jaléng` dsea` i silaang`, cōo'-'gui jaléng` dsea` i si'niing` i jmoo` ta~, jo jaléng` dsea` íb` i canaang` 'méeng` fí` dsí` tó` jogui lacaang` jee` jiáa` fí` jee` mó` cajo, **16** jogui canaaiñ` si'r` jalé` e mó` do

cóo'~gui jalé' e jiáa' do:

—Jliing~ jnea'~ jo 'meeng~ jnea'~ quiá'~ i dsea` i laniing~ i guising~ quiá'~ ta~ do jogui quiá'~ i Jo'se~ Jiuung~ do cajo, co' eáam' niguiñ~ qui~naa' joba' iihuí~ eáam' nicuór~ lana.

¹⁷ Dsucó' lanab cadsíng~ jmii~ e nidsijée' iihuí~ e eáang', joba' ¿i~ nité' lí' cóo'~ e jo?

7

Lajíi'~ dsea` quiá'~ Fidiée` i nisi'íng~

¹ Jo mí~ cangf e jo, camán~n —jíng'~ Juan — quiúung~ ángeles i teáang~ lají~ quié~ quiúung~ ni~ guóo'~ uó~ jmigüí~ e se'r~ lají~ quié~ quiúung~ jmigüí~ e laco'~ jo` ni'f~ gui guí fí~ ni~ guóo'~ uó~ o'gui fí~ ni~ jmiñí~ o'gui fí~ jee~ 'ma` cajo. ² Jo camám~ biguíi cajo jaang`gui ángel i jáa' fí~ lí~ lí~ guo~ iee~, jo jáar' se'r~ e sello quiá'~ Fidiée` i seeng` car` ngongí~ jmii~ do. Jo i ángel do cóo'~ júu~ teáb` eáang` cató'r~ lají~ quiúung~ i ángeles i cangíng` e tiiñ` quiá'~ e ni'lér~ fí~ ni~ guóo'~ uó~ jogui fí~ ni~ jmiñí~ cajo. ³ Jo i ángel i jáa' fí~ lí~ lí~ guo~ iee` do casí'r~ i ángeles i quiúung~ do jo lalab cajíñ~:

—Ja` 'lee~na' jíi'~ coo` fí~ ni~ guóo'~ uó~ osi ni~ jmiñí~ osi jalé'~ 'ma` é cartí~ mí~ nité~naa' e sello quiá'~ Fidiée` qui~ii' fí~ guiaquí~ lajaang` lajaang` dsea` i jmoo` lajíi'~ e iing~ Fidiée`.

⁴ Jogui canú~bíi cajo jié' jíi'~ tíi' i dsea` i ni'íng~ e sello quiá'~ Fidiée` do, jo i dsea` fí~ tíir` ciento cuarenta y cuatro mil jee~ jaléng~ 'lé~ dsea` Israel.

⁵ Jo jaléng~ i dsea` fí~ quiíng~ guitu` mil dsea` i teáang~ jee~ 'lé~ quiá'~ dsea` siju` Judá, jogui guitu` mil dsea` i teáang~ jee~ 'lé~ quiá'~ dsea` siju` Rubén,

jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Gad, ⁶ jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Aser, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Neftalí, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Manasés, ⁷ jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Simeón, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Leví, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Isacar, ⁸ jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Zabulón, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Sé^, jogui guitu' mil dsea` i teáang'~ jee~ 'lé' quiá'~ dsea` siju` Míing^.

Jaléng'~dsea` i nitee` si`~

⁹ Jo mi~ cang^ e jo —jíng'~gui Juan— camán~n dsea` i dseáang'~ i 'leáang~ eáang~, jo jíi'~ jaang` dsea` ja` jj` quíi'~ jmíi` fa' e njimíi'ñ~ jóng' i dsea` do tíir'. Jo jee~ i dsea` do quiéng'~ dsea` i seeng` fí` lajalé` fí~, jogui laca'íng'~ ca'íng'~ dsea`, jogui laca'íng'~ fí` e sea` fí` jmigüi^, jogui lajalé` jmíi` e fé` dsea` e sea` fí` jmigüi^. Jo lajiíñ~ do, dob teáaiñ~ fí` quini~ e éé~ e li~ guiing` i dsea` laniing~ do jogui fí` quini~ i Jo'se` Jiuung~ do cajo. Jo lajiíñ~bre qui'r` si'r^ e tee` jogui se'r` guo` moo` quiee` lajaang` lajaaiñ^. ¹⁰ Jo lalab féiñ~ do cóo`~ júu` e teá`:

¡I nab Fidiée` qui~naa` coliing~ cóo`~ i Jo'se` Jiuung~
do i nicalí`~ cacuó'r` jnea`~ e nicaláang~naa'
jee~ jalé` iihuí` e catíng~naa` uíi`~ jalé`
dsee` qui~naa',
co` i nab dsea` i guiing~ e fí` li~ niing~ do fí` li~ qui'r`
ta~!

11 Jo lajíim` ángeles teáaiñ` lacúng` lajíing` e li~
guiing` i dsea` laniing` quiá` ta~ do jogui lacúng`
lajíing` e li~ neáang` jaléng` dsea` cóøng` jogui e li~
neáang` i quiúung` do; jo lajíing` i ángeles do catúuiñ`
cartí` cajnúu` dsequíir` e fí` quini` e li~ guiing` i
dsea` niing` do e jmiféng` neiñ` lala:

12 ¡Lajob nilí!

Jo catíim` Fidiée` quií` ii` e njmiféng` naa'r,
jo catíim` bre e niíñ` dseáng` lajíi` ~ e 'gøng',
jogui íbi dsea` i tiing` ngáng`,
jogui catíim` bre e nicuøø` naa're gui'máang` ~
jogui e njimi'goo` baa're cajo jo tiim`bre jmér` lí` ~
doñi` ee`,
jogui seab` bí` quiá'r` cajo car` ngongí` jmíi` ~.
¡Jø lajob nilí!

13 Jo jaang` lajee` guiequiúung` i dsea` cóøng` do
cajmíng`r` jnea` lala jo cajíñ` ~:

—¿I` jaléng` i dsea` i qui` 'mi` té` na? ¿Jø jie` fí` lí`
cajaliíñ` ~ na?

14 Joba` lalab cangíi` jnea` quiá'r` ~:
—Ée` , 'nub` dsea` ñí` ~.
Joba` cañíi`tur quié` e lala:
—Inab jaléng` dsea` i nicangíing` jee` jalé` iihuí` ,
jogui nicaru`bre si`r` jo teeb` nicaséer` la'eáang`
coo` ` jmi`øøng` i Jo'se` Jiuung` do.

15 Jo uií` joba` teáaiñ` fí` quini` lacó` li~ guiing`
Fidiée` quiá'r` ta~.

Jo uóø` jmíib` jmícoø`r` fí` sínúu` guá` ~ quiá` ~
Fidiée` ,
jo njméb` i dsea` i guiing` fí` laniing` do í` jaléng`
i dsea` í` .

16 Jo ja` tóø` jmíi` fa` niguiá` jmi`aaiñ` ~
o`gui jmijmíiñ` calé` catú` ,

o'gui nilí guí'r' iee'
 o'gui e guiné'r' cajo,
 17 co' i Jo'se" Jiuung~ i guing~ dseáng" fí quini" e
 li~ guing~ i dsea` niing~ quiá" ta~ do,
 íb` i nilíng~ dsea` i jmoo` í jaléng" i dsea` í lafa'
 jaang` dsea` i jmoo` í jo'se" quiá'r",
 jo íb` i nijé" quiá'r" cajo fí li~ sea` lafa` jmii` jlo" e
 jmoo` e seeng` dsea` cøøng` cío" Fidiée` lata~;
 jo Fidiée` nijmér" e jo` niquí" li jaléng" i dsea` í.

8

Mi~ cafiing~ e sello e catí guié~ do

1 Jo mi~ cangí jo, jo camó" o mi~ tí` li~ cafiing`
 i Jo'se" Jiuung~ do e sello e catí guié" quiá" e
 jí` do, jo dsifí mi~ calí` lajo dseáng" tiib` ca'íí`
 fí yú` jmiigüí` lajee` ca'ná` oor~. 2 Jo lajee` job,
 camán` n lají` guiáng` ángeles e teáaiñ` fí quini`
 Fidiée`, jo cangiíñ` do lajaang` lajaaiñ` jmacó lúú`
 trompé". 3 Jo mi~ cangí jo, cajnéng` jaang`gui
 ángel, jo casíñ` do 'ña'r` fí nife" jo quier` cío`
 úu` e líí` cío` layaang` cunée`, jo røøm` téé` sú` e
 silíng`. Jo jmiiguab` e sú` do cangiíñ`, jo cacang`
 niung` cío` jalé` júu` e jmiféng` dsea` Fidiée`
 quiá` jaléng` dsea` i nilíng` dsea` quiá` dsea` do.
 Jo jalé` e jo, fí` dob caje` fí` nife` e li~ silíng` cío`
 layaang` cunée` e si` fí` quini` e li~ líí` éé` e li~
 guing` i dsea` laniing` i quiá` ta~ do. 4 Jo mi~
 cacoo` e sú` e silíng` do e téé` e fí` dsíí` úu` quiá` sú`
 do e se` i ángel do, joba` e jmiñi` quiá` do canaang`
 sooo` fí` quini` Fidiée` colíng` cío` jalé` júu` e fé`
 dsea` mi~ fériñ` Fidiée`. 5 Jo mi~ cangí jo, i ángel do
 cajmirøøiñ` e úu` do cío` mí` jito` quiá` nife`, jo

nḡf jo coo` cafeá`bre fí ni~ guóo`~ uó`-; jo job mi~ caná`~ e gab` canii` jogui catá`- mí`~ eáang` jogui caquie` güi`niá`^ jo cajó` uó`- e eáang` cajo.

Mi~ ca'ii`-jalé` lúu` trompé`

⁶ Jo mi~ cangf jo, lají` guiáng` ángeles i quie` jmacó` lúu` trompé`^ caguiéeng` guiá` yaaiñ` e nijiá`-bre.

⁷ Joba` i ángel la'uii` do cajiá`ur` lúu` trompé`^ quiá'r`-, jo dsifí` lajob canaang` cabí` fí ni~ guóo`~ uó` jalé`^ dsíi` cóo`^ jí` e sicáng` cóo`^ jmí`. Jo cacóob` jie` ja` ca'ná`^ fí latøøng` guóo`~ uó`-, jogui lajobi jalé`^ 'ma` cacóob` jie` ja` condseá`-, lf`^ lajalé` onuu` ró`^ e sea` lajob calí`.

⁸ Jo i ángel i catí` gág` do cajiá`ur` e lúu` trompé`^ quiá'r`-, jo dsifí` lajob camó`-o—jíng`- Juan— coo` e líi` la líi` coo` mó` e fé` e iu` jí` eáang`, jo e jo fí` dob cabí` fí ni~ jmíñi`^, jogui jie` ja` condseá`- jmíñi`^ ca'uíng` jmí`. ⁹ Jogui cajo jie` ja` condseá`- jaléng` jó` teáang`^ é` jmíñi`^ cajúm`-bre', jogui ca'ím` cajo jie` ja` condseá`- jalé` e móo` e ngí` fí` ni~ jmíñi`^.

¹⁰ Jo i ángel i catí` gaang` do cajiá`ur` lúu` trompé`^ quiá'r`-, jo dsifí` lajob catóng` jaang` ná` fén`^ i líng` fí` yá`^ jmígüi` i caang` lafa` coo` bojí`. Jo i la catóin`^ jie` ja` condseá`- fí ni~ lajalé` gua` jogui lacaang` fí` li` níng`^ jmíi` cajo. ¹¹ Jo gab`jiu` ná` júu` jíi`^ laco` e sii` i ná` do, co` siir` Coo` e Gui`^-; jogui jie` ja` condseá`- lajee` lajalé` jmíi` calílib`^ e caliguí`^, jo i fíim` jaléng` dsea` cajúng` dsu` e ca'í`r` e jmíi` e cacáng`^ lafa` oguí`- do.

¹² Jo mi~ cangf jo, i ángel i catí` quiúung` do cajiá`ur` lúu` trompé`^ quiá'r`-, jo dsifí` lajob jie` ja` condseá`- iee` jogui jie` ja` condseá`- si`^ jogui jie` ja`

condseá'~ lajee~ lajaléng~ náu~ ca'léb'~ quiá'r~, lí'~
jie~ ja` condseá'~ tøøng~ laca'íng~ ca'íñ~ do, jo jo`
e jir~ caliseá`gui jíi~ capí~. Joba' jie~ ja` ca'ná~ jmií~
jogui jie~ ja` ca'ná~ uøø` jo` ee` jíi~ caliseá` jíi~ capí~.

¹³ Jo ngí~ jo, camán~n jaang` jór~ i jneeng~ lafa'
míi~ e cangíng`ne' íng`ne' fíi~ guiá~ güí~. Jo lalab
cajíng`ne' cóo~ júu~ teá:

—¡Engí~ fíib~ jaléng~ dsea` i seeng`gui fíi~ ni~ guóo~
uø~ jmigüí~ mi~ tí~ li~ nití~ í~ e ni'íi~ lúu~ trompé~ e
nabi nijiúu~ i gaang`gui ángeles do!

9

¹ Jo mí~ cangí~ jo, i ángel i catí~ 'ñíng~ do cajíúur~
lúu~ trompé~ quiá'r~, joba' camán~n ladsiff~ lado
jaang` náu~ i íng~ fíi~ yú~ jmigüí~ jo catóíñ~ fíi~ ni~
guóo~ uø~; jogui cangííñ~ do e joñí~ quiá~ too` li~
náu~ só~. ² Jo mí~ cana' e too` jo, dseáng~ ca'uøø`
jmiñí~ 'ñáu~ lafa' jmiñí~ e uøø` fíi~ dsíi~ too` hornob
dseáng~; jogui e jmiñí~ e ca'uøø` e fíi~ too` náu~ só~ do
cajmée` e caliná~, co' caquiáam~ iee` cóo~ e jmiñí~
do. ³ Jo i 'leáang~ 'miñí~ ca'uøøng` jee~ e jmiñí~ do
jo caning`ne' fíi~ ni~ guóo~ uø~; jo cangíng~ i jór~ do
e ca'uíng~ ne' jór~ i guíim~ jogui e fíi're` lafa' tacúb~.
⁴ Jo cahuí~ ta~ quiá~ i jór~ do e ja` ni'lé~ re' jíi~ coo`
onuu~, dseáng~ jíi~ ca'íng~ onuu~ rø~ o'gui jalé~
'ma`. Jo dseáng~ lajíi~ dsea` i ja` tóo` sello quiá~
Fidiée~ fíi~ guiaquí~, lajíi~ fíbing~ i ni'íng~ i jór~ do.
⁵ Jo dsu' jaléng~ i 'miñí~ do ja` cangíng`ne' fíi~ fa'
dseáng~ e njngáng~ ne' jaléng~ dsea`, co' lajíi~ fíi~
e cangíng`ne' e lico' nicuó~ re' dsea` iihuí~ eáam`
lajee~ 'ñíng~ si~; jo e li~ ni'í're` do cu` laco'gui cu` li~
fíi` jaang` tacú~ guíing~. ⁶ Jo ie~ jmií~ jo jaléng~ dsea`
nijmé~ bre quijí~ jial nijúuiñ~, jo dsu' ja` niguié'r` e~

uiing~ e nijngáng^- yaaiñ~; co¹ iim^bre e nijúuiñ^,
dsu¹ ja`'mó^- nilisea` quiá'r^-.

⁷ Jo i 'miñí^ do jnéeng^-ne' laco' cuea~ i nilíng'
guiá^- quiá'^- e nidsilíng^-ne' fí' jee~ 'nii'; jo téé'^-
mogui^re' lajaang` lajaang`ne' lí^ corona e lí^ cój^
layaang~ cunée^, jogui ni^re' lí^b'jiu laco' lí^ ni^
dsea` jmigüí^. ⁸ Jogui jñá'^re' lí^b'jiu laco' lí^ jñugui^
dseam^, jogui maja^re' lí^ la lí^ maja^ ie". ⁹ Jogui la-
caang` nidsí^re' sibé^ layaang~ ní^ e laco' jmi^óng^
yaang^ne', jogui lajíi^ e mñí^ e ta' cuéé're' do laco'
líng^ne' ná^ lafa' mi^ ii^ jalí^ bóø^ carreta e jñu^
cuea~ e ningolí^ fí' jee~ 'nii'. ¹⁰ Jogui nicúu^re'
lí^ laco' lí^ nicúu^ tacú^, jo cój^ e job fí're'. Jo
cangíng^ne' e líng^ne' jó^ guíng^- e laco' ni'íng^ne'
jaléng^ dsea` lajee` 'ñíng^- si". ¹¹ Jo seem` jaang^
i quie' nifí' quiá'^- jaléng^ i 'miñí^ do i quiá^ ta^
quiáa^-re', jo íb^ i ángel i 'ling^ laniing^- do i néé' ni^ e
fí' too` nuu^ só^ do. Jo Abadón siir` cój^ jmí^ hebreo,
jogui Apolión siir` cój^ jmí^ griego, jo e jo guóng^
jaang` i 'léé'.

¹² Jo lanab cadséng^- la'uii^ coo^ 'lé^ e iihuí^ do;
dsu^ lí^ uiim^bi jóng, co¹ nabí jalí^ tú^ 'lé^guí iihuí^
e eáang^guí.

¹³ Jo mi^ tí^ li^ cajiáu^ i ángel i cat^ jñúung^- do
lúu^ trompé^ quiá'r^, jo dsifí' lajob canú^ u luu^
dsea` e guicajá^ e fí^ lí^ téé^ lají^ quiá^ fí^ lají^
quiá^ quiúung^ quiá'^- nife^ e lí^ lí^ cój^ layaang^
cunée^ do e si" fí' quini^ Fidiée^. ¹⁴ Jo e luu^ jo casí^
lala i ángel i cat^ jñúung^- do i quie' lúu^ trompé^ jo
cajíñ^:

—Leaang^- lají^ quiúung^- i ángeles i 'ñúung^ cój^
ní^ cadena do e fí' gua` fé^ e sii` Éufrates.

15 Jo caláam⁻ i ángeles i quiúung⁻ do e laco[!] nijngáiñ⁻ jie[~] ja[~] condseá⁻ tøøng⁻ jaléng["] dsea[~] i seeng[~] fí[~] jmigüí[~], co[!] jéem[~] nicané⁻ guiú⁻ quiáiñ⁻ do e[~] oor[~] jogui[~] e[~] jmíi[~] jogui[~] e[~] si^{!"} jogui[~] e[~] jii[~] e nijméiñ⁻ do lajo. **16** Jo i 'lée⁻ i neáang["] cuea[~] do canú⁻ baa e tíir[~] doscientos millones.

17 Jo lajoba['] camó⁻ o lajiíi[~] e iing["] Fidiée[~] e nimoо[~] o do e camán⁻ n jaléng["] i cuea[~] do, jo jaléng["] i dsea[~] i neáang["] fí[~] mocoo^{!"} re[!] do quier[~] fí[~] ni[~] dsíir[~] chalé[^] e líi[~] coo^{!"} ní[^] e laco[!] jmi^{!óng}["] yaaiñ[~]. Jo e jo jnéeng["] laco[!] jnéeng["] jí[~] jogui[~] azul lí[^] laco[!] líi[~] coo[~] cuu[~] e sii[~] jacinto, jogui[~] e née⁻ laco[!]gui[~] líi[~] azufre. Jogui[~] mogui[~] jaléng["] i cuea[~] do líi[~] laco[!] líi[~] mogui[~] ie^{!"}, jogui[~] fí[~] mo'oo^{!"} re[!] uøø[~] jí[~] jogui[~] jmiñi[~] jogui[~] azufre cajo. **18** Jo jie[~] ja[~] condseá⁻ tøøng⁻ lajiíng["] dsea[~] jmigüí[~] cajuíñ⁻ coo^{!"} e jí[~] do coo^{!"}gui[~] e jmiñi[~] do jogui[~] coo^{!"} e azufre do e uøø[~] fí[~] mo'oo^{!"} i jö^{!"} do. **19** Dsaco[!] e óo[~] i cuea[~] do e quií^{!"} re[!] jmíi[~] fí[~] mo'oo^{!"} re[!] coo^{!"}gui[~] fí[~] nicúu^{!"} re[!], co[!] nicúu^{!"} re[!] líi[~] laco[!] líi[~] mogui[~] mi^{!"}, jo coo^{!"} e job e cù^{!"} re[!] car[~] jngang["] ne^{!"} dsea[~].

20 Jo jaléng["] dsea[~] i ja[~] cajúng["] coo^{!"} jalé^{!"} e iihuíi[~] e caliseá[~] do, dsu[!] ja[~] catúbir e jmóor[~] jalé^{!"} e 'li^{!"} e tá⁻ jmóor[~], o[!]gui[~] catár[~] e jmiféiñ["] jaléng["] i 'líng^{!"}, o[!]gui[~] catár[~] e jmiféiñ["] jaléng["] diée[~] i o[!] já⁻ i líng^{!"} coo^{!"} layaang["] cunée[~] osi coo^{!"} cutee[~] osi coo^{!"} ní[^] bronce osi coo^{!"} jalé^{!"} cuu[~] osi coo^{!"} jalé^{!"} 'ma[~] é; jo jii^{!"} jaang["] i diée[~] i o[!] já⁻ do cuøøng[~] lí[!] jøør⁻ o[!]gui cuøøng[~] lí[!] nür⁻ o[!]gui cuøøng[~] lí[!] ngír⁻ cajo. **21** Jo dseáng["] ja[~] cali^{!"} iing["] i dsea[~] do fa[~] catár[~] e jmóobir jalé^{!"} ta[~] jngang["] jaléng["] dsea[~] rúng["] jogui[~] jalé^{!"} ta[~] dsea[~] láang["] jogui[~] jalé^{!"} ta[~] 'lée[~] coo^{!"} dseañu[!] osi dseam[!] i o[!] quiá'r⁻ jogui[~] jalé^{!"} ta[~] jmóo[!] ii[!] cajo.

10

Jaang` ángel cōo` jíjíu

¹ Jo mi~ cangf̄ jo —jíng¹— Juan — camáng⁻guúí jaang` ángel i 'gøng['] i jaigiáang` fí' yú['] jmigüí['] i quiéng['] jee[~] cabøø[~] jnií['], jo e fí' lacúng['] moguir[~] si['] cōo['] cūu[~] e jnéceng⁻ mi~ dsée['] jmigui['] jogui e tíí['] iee[']. Jogui nir[~] jíing['] ji['] laco['] ji['] iee['], jogui tiir⁻ líí['] laco['] mi['] sóng['] niing['] ji['] e cuee[']. ² Jogui se[']r['] cōo['] jíjíu e sina['], jo casí['] i ángel do tiir⁻ dsée['] fí' ni['] jmiñí['], jogui e tiir⁻ tuung[~] do casí'r['] fí' ni['] guóo['] uó[']. ³ Jo teá['] eáang['] ca'oor['] líí['] laco['] gui mi['] óo['] jaang['] ie[']; jo mi['] tí['] li['] ca'oor['], e luur[~] do caná['] lafa['] e caquie['] güí[']niá['] guié['] ya[']. ⁴ Jo mi['] cangf̄ e canii['] e guié['] ya['] do, jnea['] lamí['] si['] nijmée['] baa jalé['] e jo fí' ni['] ji[']; dsu['] lajee['] job mi['] tí['] li['] canú['] u cōo['] luu['] e jáa['] fí' yú['] jmigüí['] jo casí['] jnea['] lala:

—Juan, lico['] meeng⁻ fí' dsíí['] mogui['] lajalé['] júu['] e canáu['] quiá['] e guié['] ya['] e nicanii['] do, jo jie['] mi['] i['] a['] fa['] e nijmée['].

⁵ Jo i ángel i camán⁻n do i casí['] tih['] e dsée['] fí' ni['] jmiñí['] jogui tiir⁻ e tuung['] fí' ni['] guóo['] uó['], caséer['] guóo['] dsée['] fí' yú['] jmigüí['] ⁶ jo cacuør['] júu['] quiá'r['] uií['] quiá['] i dsea['] i seeng['] car['] ngongíí['] jmíí['] do, i dsea['] i cajmée['] yú['] jmigüí['] jogui jaléng['] i seeng['] fí' jo, cōo[']gui guóo['] uó['] cōo['] jalé['] e sea['] fí' jo jogui jalé['] jmiñí['] líí['] lajaléng['] i seeng['] fí' la'úng['] fí' jmigüí['], jo lalab cajíñ[']:

—Jo['] 'né['] fa['] e nilíí[']gui e niliti['] jalé['] e na; ⁷ co['] mi['] tí['] li['] nití['] í['] e i ángel i catí['] guiáng⁻ do nináiñ['] nijiáur['] lúu['] trompé['] quiá'r['], jo ie['] job mi['] nilili['] lajíí['] e si'má['] Fidiée['] e 'né['] niliti['] e ja['] ñí['] dsea[']

jéeng'gui, lí^ lacó^ jíi^ júu^ e casí^r^- jaléng^ dsea` quiá'r^- i café^ cuaiñ^ quiá'r^- malíi^gui eáang'.

⁸ Jo lajíi^ e luu^ e canú^-u la'uii^ do e jáa' fí^ yú^ jmiigüi^, caléb^ catú^ caféng^tú^ jnea^ jo casí^ jnea^ lala:

—Juan, gua^ jo quie` e ji^jiu^ e sina^ do e iu^ fí^ jaguo^ i ángel i si^ø^ fí^ ni^ jmiñí^ jogui fí^ ni^ guoo^ uø^.

⁹ Joba^ cangób^ jnea^ fí^ li^ sing^ i ángel do, jo camíi^ire e ji^jiu^ e óo^ do, jo lalab cañíir^ quié^e:

—Jó^ o jo quie^e. Jo lifa^ fí^ mo'oo^ niliróob^ lacó^gui la róo^ ta^, jo dsu^ fí^ dsí^ tú^ niliguíb^.

¹⁰ Jo mi^ cang^ e jo, catúim^ baa^ e ji^jiu^ do e fí^ li^ se^ i ángel do jo cagó^baa; jo já^ba^ e fí^ mo'oo^o jlob^ róo^ e do, lifa^ mi^ cat^ fí^ dsí^ tú^u, gab^gui^ e do. ¹¹ Joba^ guicaná^ co^luu^ e guicajíng^ casí^ jnea^ lala:

—'Nú^'né^ niguiá^tu^ calé^ catú^ jalé^ júu^ e jíng^ Fidiée^ cuaiñ^ quiá^ jaléng^ dsea` i seeng^ fí^ jalé^ fí^ jogui lacó^ sináu^ jogui laca'íng^ jmií^ e fé^ dsea` jogui fí^ quini^ jaléng^ dseata^ dsea` cóøng^ i quie^ nifí^ cajo.

11

Gáng^ dsea` i tú^ ni^

¹ Jo mi^ cang^ jo —jíng^ gui Juan —cangúin^n co^o^ sii^ e quiá^ guia^ í^ e lí^ lafa^ co^o^ cuiñí^, jo canú^-u e liing^ ii^ casí^ jnea^ lala:

—Ráan^ jo quie` e sii^ guia^ í^ na quíi^ jo quieé^ í^ jié^ jíi^ tú^ e guá^ quiá^ Fidiée^ jogui jié^ jíi^ tú^ e fí^ nifé^ quiá'r^- cajo, jogui nijmi^ím^ba^ cajo jaléng^ i dsea` i dsilíng^ fí^ jo e dsijmiféiñ^ Fidiée^.

² Dsu^ lifa^ jie^ mi^ guia^ í^ fí^ sigui^ quiá^ e guá^

do, co' e fí' jo n̄icangíing' jaléng' dsea` i ja` mi' cuíng' Fidiée` e laco' dsea` íb` i niso' òng' fí' jee~ fí' güeang' quiá' Fidiée` lajee` 'ní' jjí` dsí` ca'ná'^. ³ Jo jnea~, Fidiée~, nisín~n gáng~ lajee` dsea` quié~ e i tú' ni~, jo i dsea` fí' qui'r' "mi" e qui" dsea` mi~ líiñ' fi'í^, jo jneab~ cajo nicuóò^ ore e nifé'r' cuaiñ~ quié~ e lajee` mil doscientos sesenta jmíi~.

⁴ Jo i dsea` gáng~ i tú' ni~ do líiñ' lafa' lají` tú~ e 'ma` olivo cóo'~gui lají` tú~ e candeléer~ do e téé~ fí' quini~ Fí'naa' dsea` néé` nir' fí' la'úng~ fí' ni~ guóo'~ uó~ jmigüí^. ⁵ Jo doñí` jjí` dsea` i iing~ njimeáng` ga` i dsea` gáng~ do, joba' i gáng~ do uøø` jí` fí' mo'oor~ jo cóo'~ e job jíiñ~ dseáng~ conguia' jaléng` dsea` i 'ní' níi~ quiá'r~, jo lajob nijúung~ doñí` jjí` dsea` i iing~ njimeáiñ~ do ga`. ⁶ Jo i dsea` gáng~ i tú' ni~ do ngíim'bre fí' e laco' quií'r~ jmíi~ e jmér~ e nijní~ yú~^ jmigüí~ e laco' jo` nití~gui jmíi~ lajee` e taaiñ~ e jmóor` ta~ e fé'r` cuaiñ~ quiá'~ Fidiée~, jogui cajo seab` fí' quiá'r~ e lí'r` e nijmi'uíñ~ jmíi` jalé` jmíi~, jogui seab` fí' quiá'r~ cajo e nicuó'r~ lajiing` dsea` jmigüí~ lí~^ doñí` ee` iihuí~ lí~^ jó` ya` e calíliñ~ lajo. ⁷ Jo dsu' mi~ tí` lí~ cató` ta~ quiá'~ i dsea` gáng~ do e nícafé'r` cuaiñ~ quiá'~ Fidiée~, joba' i jó` lìng` i dsée~ i nigüí~ fí` too` nññ~ sò` do, íb` i nitíng~ cóo'r` jogui íb` i nilí` ír` jogui nijnga`~bing` do quiá'r~. ⁸ Jo i líi~ gáng~ do fí` dob nírisaaiñ~ fí` jee~ 'nññ~ quiá'~ e fí` fé` e lí~ catáng~ Fiir` fí` dse` crúu^. Jo e fí` jo líi` lafa` fí` Sodoma qsi líi` lafa` Egipto é. ⁹ Jo lajee` 'ní` jmíi~ dsí` condseá`~ niní` lajiing` dsea` i seeng` fí` fí` pí`~ qsi fí` fí` cóo'~ é, jo lacoo` lacoo` sinññ~ jogui laca'íing`~ laca'íing` jmíi` e fé` dsea`, e dob nírisaang` i dsea` gáng~ i ni'líing` do fí` jee~ 'nññ~. Jo jaléng` i

dsea` do ja` nicuór` fí` fa' e ni'áng` i dsea` i teng`
 'liing` do. ¹⁰ Jo ie` jo jaléng` dsea` i seeng` fí` ni`
 guóo` uó` eáam` nili'iáang` dsíir` dsu` e nicajúng` i
 dsea` gáng` do, jo jmiib` nidsítáaiñ` e laco` cuó` li`
 e eáam` iáang` dsíir`, jo nicuór` rúiñ` jalé` e iáang`
 dsíir` la'ó` ír`. Jo nijmér` lajo` uíl` e i dsea` gáng`
 do eáam` jmigui` jalé` iihuú` cacuó'r` jaléng` dsea`
 seeng` fí` jmigüi`.

¹¹ Jo dsu` mi` cangf` e 'ní` jmiib` dsí` condseá` do,
 Fidiée` cajméeer` e cajib`tu i dsea` gáng` i tí` ni` do,
 jo caráam`tuiñ` do calé` catú`; jo jaléng` dsea` i
 cangá` e cají`tuiñ` do, dsíng` cafóiñ`. ¹² Jo i dsea`
 gáng` do canúur` coó` luu` teá` e jáa` fí` yú` jmigüi`
 jo lalab guicajíng` e luu` do:

—¡Huú`na` fí` la!

Joba` lajób cajméeiñ` do, cajgóo`bre e quíiñ`
 jee` cabóo` jnúi`, jo jaléng` dsea` i 'ní` ní` quiá'r`
 cangá`bre jalé` e jo. ¹³ Jo ladsifi` lajób cajó` uó` e
 eáang`, jo coó` e job cajléng` guóo` uó` jo ca'ím`
 caquiúung`jiu` e fí` jo, co` caquiib` jalé` 'náu` jo
 guié` mil dsea` cajúng`. Jogui lajíi` i ja` cajúng`
 coó` e jo, eáam` cafóiñ`, jo joguib` mi` canaaiñ` e
 jmiféiñ` Fidiée` dsea` guing` ñiff`.

¹⁴ Jo casúum`jiu` e iihuú` e catf` tú` do; dsu` jo`
 huóo` dsé`gui` e nijáa` e iihuú` e catf` ní` do.

Mi` ca'ii` lúu` trampé` e catf` guié` do

¹⁵ Jo coob` mi` cajíuu` i ángel i catf` guiáng`
 do lúu` trampé` quiá'r`, jo job mi` tí` li` caná`
 jmigui`luu` e teá`eáang` fí` yú` jmigüi` jo lalab ná`
 guicajíng`:

Lanab catf` í` e Fí`naa` Fidiée`,

coliing` coó` i jóor` Dsea` Jmáang` i casíiñ` do,

niquiá'r~ ta~ fí' latøøng~ fí' ni~ guóo'~ uó~
jmigüí~, jo car` ngongí~ jmií~ nijmér~ lajo~.

¹⁶ Jogui laji` guiequiúung` í yáu` dsea` còøng`~ i
neáang` ée` quiá'~ fí' quini` laco` guiing` Fidiée`
'ñia'r~, lajiím` i dsea` còøng`~ do catúuiñ` cartí` ca-
jnúu~ nir~ fí' ni~ uó~, jo lajøb cajmiféiñ` Fidiée` ¹⁷ jo
fé'r`:

Cuóø~naa! 'nø` gui'máang`~, Fí`naa! Fidiée`,
'nø` dsea` féng` dsea` ñin`~ i quíi`~ jmií~ jmé~ lí`~
doñí` ee`,
jo 'nø` dsea` i seeng` lajíi`~ latí` mali`~ lajíi`~ ná`~ gui e
nitiroo` jmigüí` jogui cajo cartí` lana,
jogui i nijáá'tu calé` catú~,
dsuco` 'nø` nicangíim`ba` e tñin` e quíi`~ jmií~ lí`~
doñí` ee`,
jogui latí` lanab nícanaan`~ e quiá`~ ta~.

¹⁸ Jo lajalém` dsea` seeng` fí' jmigüí` eáam`
nicaliguíñ` quíi`~;
jo dsu` lanab catí` í` e nijmiguíng` uø`~ uií~ quiá'r~
cajo,
jogui lanab cajo catí` í` e niquidsi` í` quiá`~ jaléng`
dsea` i nicajúng`~;
jogui lanab catí` í` e nicuó`~ guiée` quiá`~ jaléng` i
dsea` i cajmée` ta~ quíi`~ i café` cuaiñ` quíi`~
coliíng` cóo`~ jaléng` dsea` i calíng` dsea` quíi`~
i cajmí`gó` 'nø`, nañí` su dsea` i niing` qsi ja`
niiñ`~ é.

Jogui lanab catí` í` cajo e ni'íim`ba` jaléng` i
nica'lée`,
jaléng` i nicacuø` jalé` iihuí` fí` ni~ guóo'~ uó~
jmigüí`.

¹⁹ Jo ngí` jo, jogui b cana` e guá`~ quiá`~ Fidiée` e
si`~ fí` ñifi`~, jogui fí` dsíi` job si`~ e guóo` e siliíng` e li`~

si'ma^ lajúu^~ júu^ tigua^ quiá'^ Fidiée^ . Jo^ lajee^ jo^ dsíng'^ liji^ güi'ñia^, jogui^ dsíng'^ nii^, jo^ téé'^ míi'^ eáang' cajo, jogui^ cajó^ uó^, jo^ dseáng'^ dsíi^ e cóob'^ cajíá'^ ff' ni^ guóo'^ uó^ cajo.

12

Jaang^ dseam^ cój^ jaang^ jó^ guié^ mogui^

¹ Jo^ mi^ cang^ e jo —jíng'^ Juan— coo^gui^ e li^ e dsigá^ dsí^naa^ eáang' cajnén^ ff' yú'^ jmigüi^: jo^ cajnén^ jaang^ dseam^ i^ quiing'^ iee^ lafa^ e qui'r^ si^r^, jo^ lí^ uii^ tiir^ do íing^ si^ jogui^ iu^ moguir^ coo^ lf'^ corona e taang^ guitúung^ náu^ . ² Jogui^ yuu^bi^ niquiéeng^ i^ dseam^ do cajo, jo^ dseáng'^ teá^ eáang' óor, co^ tí^ li^ niliseem^ i^ yuu^ do quiá'r^ .

³ Jo^ mi^ cang^ e jo, coo^gui^ li^ e cajnén^ ff' yú'^ jmigüi^: jo^ cajnén^ jaang^ jó^ 'ling^, jo^ i^ jó^ do latøom^ bre^ yúung^ ne^, jo^ guié^ mogui^ re^ tí^ jogui^ guí^ ff^re^ cajo, jo^ lacoo^e mogui^ re^ do téé^ jmacó^ lí^ corona. ⁴ Jo^ cój^ nicúub^ i^ jó^ 'ling^ do cal'ing^ ne^ jie^ ja^ condseá^ tøøng^ lajaléng^ náu^ i^ sitøng^ ff' yú'^ jmigüi^ jo^ cabiing^ ne^ ff' ni^ guóo'^ uó^ . Jo^ i^ jó^ 'ling^ do casíng^ 'nia're^ ff' quini^ i^ dseam^ i^ tí^ li^ niliseeng^ yuu^ quiá'^ do; jo^ i^ jó^ do nisijeeng^ ne^ e njngám^ bre^ i^ yuu^ quiá'^ i^ dseam^ do e nicúng^ ne^ ladsifi^ mi^ niliseeiñ^ do. ⁵ Jo^ coob^ mi^ tí^ li^ cat^ ff' e cangáam^ i^ yuu^ quiá'^ i^ dseam^ do, jo^ jaang^ jiuung^ siñuub^ caliséng^, jo^ ib^ i^ niquiá'^ ta^ ff' la'ung^ ff' jmigüi^, jo^ njmeáiñ^ ta^ e 'ma'u^ e lí^ cój^ layaang^ ní^ . Jo^ dsu^ i^ jiuung^ do condsee^ cangáiñ^ ff' li^ guiring^ Fidiée^ e ff' li^ lí^ ée^ li^ niing^ do; ⁶ jo^ i^ dseam^ do cacuú^bre cangór^ ff'

ni~ guóo'~ uó~ quiá~, co' fí~ jo caguiá' Fidiée~ guiá~ e
nilíiñ'~ do í~ lajee~ mil doscientos sesenta jmíi~.

Mi~ caliseá`nii`fí`yá`jmicüí

⁷ Jo mi~ casúung~ e jo, canaang`'nii`fí`yá`jmicüí. Jo iángeli eáang`'gøng` i sii` Yé` cóo`~ jaléng` ángeles quiá'r~ catúiñ` cóo`~ i jó~ 'ling`~ i guié~ mogui~ do coliing` cóo`~ jaléng` ángeles i 'ling`~ quiá~ i jó~ do.
⁸ Jo dsu~ i jó~ 'ling`~ do cóo`~ gui jaléng` ángeles i 'ling`~ quiáa~ re' ja` sea` bí~ quiáa~ re' fa' e calí~ re'
e 'nii~ do. Joba~ jo` caliseá`gui ée~ quiáa~ re' fí~ ñiff~
fa' e nigüeá~re' fí~ jo. ⁹ Jo lajoba~ catóm` i jó~ guié~
mogui~ do, jo íbing` líng` fí~ i 'ling`~, jo sii`bire`
Satanás cajo, jo íb`ijmoo`ta`jmicöong`jaléng`dsea`
seeng` fí~ la'úng~ fí~ jmicüí. Jo tí~ yá`jmicüí cabi-
ing`ne` cartí~ ni~ guóo'~ uó~ coliing` cóo`~ jaléng`
ángelos i 'ling`~ quiáa~ re'.

¹⁰ Jo job mi~ tí~ lí~ canú~túu~coo~luu~ e teá` eáang`
fí~ yá`jmicüí e guicajíng`~ lala:

Jo lanab nicatí~ í~ e Fidiéeb` nileáiñ~ jaléng` dsea`
jmicüí,

jo nicár`nifí~ quiá~ dsea`la'eáang` cóo`~ e 'gøiñ`~ do.
Jogui~ i Jóor` Dsea` Jmáang~ i casíing` Fidiée~ do

lana niquiá'r~ ta~ røø~ quiá~ jaléng` dsea`
jmicüí,

co`~ nicabiim~ i lami~ 'níng` jaléng` dsea`
rú`naa` dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~

i lami~ 'níng` jaléng` í~ fí~ quini~ Fidiée~ e uóø`
jmíi~.

¹¹ Jo jaléng` i dsea` rú`naa` dsea` quiá~ Dsea`
Jmáang~ do nicalí~bre i do la'eáang` cóo`~ e
jmiøøng` i Jo'se` Jiuung~ do e catuu` fí~ dse`
crúu~

jogui la'eáang' cóo'~ jalé" júu^ quiá'~ Fidiée~ e
nicaguiar',
jo ja` cafóiñ' fa' e nijúuiñ~,
co' caguiab' dsíir' e doñí' ee` calib'.

¹² Jo uíi" joba' güili'iáam` dsíi' fí' ñiff~,
jogui jaléng" 'ná', dsea` nineáang'na' fí' jo,
güili'iáam` óo'na' cajo!
Jo dsu' e ngí~ fíib' jaléng" i seeng` fí' ni~ guóo'~ uó~
jmigüi' cóo'~ gui jaléng" i seeng` fí' ni~ jmiñi~,
dsuco' nicajgáng~ fíi~ i 'líng'~ fí' jee~ 'ná' e eáang'
nisiguiiñ~ quií~na',
co' guiáb' niñir' e siíi' jmíi'ba' seeng'guir fí'
jmigüi' na!

¹³ Jo mi~ calilí~ i jó~ guié~ mogui~ do e cabi-
ing~ne' fí' ni~ guóo'~ uó~, joba' canaang`ne' ngí're'
'nám'bre' i dseamf i cangoquieeng~ i yuu~ siu~
do. ¹⁴ Jo dsu' i dseamf do cangiiñ~ quiá'~ Fidiée~
e sea`tú~ cuéer' e fe', jo e jo lii laco' lii cuéé jaang'
míi~, jo cóo'~ e jo nilí'r' niíñ~ jo nidsér~ fí' quiá'r~
e fí' ni~ guóo'~ uó~ quiá~ do, jo lajoba' niliseeiñ~
huíi~gui laco' seeng` i jó~ guié~ mogui~ do, jo fí'
guóo'~ uó~ job cangiiñ~ jalé" e 'nér~ lajee~ 'nii~ jíi~
dsí' ca'ná~. ¹⁵ Jo i jó~ guié~ mogui~ do canaang`ne'
ñuure' jmiguiu~ jmíi~ e fí' li~ taang~ i dseamf do e lí~
laco' nijúung~ i dseamf do e nijgié'r' jmíi'; ¹⁶ Jo dsu'
'nia' guóo'~ uó~ cajmicóob'~ i dseamf do co' canab'
lafa' mo'oo~, jo fí' guóo'~ uó~ canaang`ya~ e jmíi~
quiá'~ e gua` do e catuu~ fí' mo'oo~ i jó~ 'líng'~ do.
¹⁷ Jo dsu' cóo'~ e jo i jó~ 'líng'~ do dseáng'~ eáam'
caliguíng~ne' quiá'~ i dseamf do, jogui cangó~bre'
e cangotíng~ne' cóo'~ jaléng" dsea` siju~ i dseamf
do i seeng'gui fí' guóo'~ uó~, jaléng" i dsea` i jmiti~

jalé¹ júu[^] quiá⁻ Fidiée[~] joguiⁱ teáang⁻ teá` fí[~] guiá⁻ cój^o[~] Jesús cajo. ¹⁸ Joⁱ jó[~] guié⁻ mogui[~] do fí[~] dob caje^{re}¹ fí[~] 'ni^l jmiñí[~].

13

Gáng⁻gui jó[~] dsée⁻ i[~] ling[~]

¹ Joⁱ mí[~] cangí[~] e jo[—]jíng¹ Juan— camó⁻guí[~] e cagüí[~] jee[~] é[~] jmiñí[~] jaang[~] jó[~] dsée⁻, joⁱ guié⁻ mogui[~]re¹ tí[~] jogui[~] dsi[~] guí[~] fí[~]re¹ cajo. Joⁱ lacoo[~] lacoo[~] e fí[~]re¹ do téel[~] jmacó[~] lí[~] corona, jogui[~] e fí[~] lacoo[~] mogui[~]re¹ do tóo[~] júu[^] e ga[~] e jmineang[~] Fidiée[~]. ² Joⁱ jó[~] dsée⁻ i[~] camán⁻ⁿ do jnéem⁻bre¹ la[~] jnéeng⁻ jaang[~] ie[~] i[~] sii[~] leopardo; jogui^{tíi[~]}re¹ líb[~]jíu[~] la líí[~] tíi[~] jó[~] i[~] sii[~] oso, jogui[~] mo'oo⁻re¹ líí[~] la líí[~] mo'oo⁻ ie[~]. Joⁱ jó[~] guié⁻ mogui[~] la'uui[~] do cacuø[~]bre¹ i[~] jó[~] dsée⁻ do lajíi[~] e bí[~] quiáa⁻re¹ jogui[~] lajíi[~] ée[~] lí[~] guiing[~]ne[!], jogui[~] cacuø[~]re¹ fí[~] e quiuñí[~] do ta[~]. ³ Jo^co^o[~] mogui[~] i[~] jó[~] dsée⁻ do jnéeng⁻ lafa[~] e sicuí[~] e jo[~]tóo[~] jmií[~] nijíng⁻ míí[~]; jo^dsü[~] ca'lóob⁻ e li[~] sicuí[~] quiáa⁻re¹ do, joba[~] lajíi[~]m[~] dsea[~] jmigüí[~] eáam[~] cangogá[~] dsír[~] jo[~] lajíi[~]m[~] dsea[~] casíñ[~] uii[~] quiá⁻ i[~] jó[~] dsée⁻ do. ⁴ Joⁱ cajmifém[~] dsea[~] i[~] jó[~] guié⁻ mogui[~] la'uui[~] do dsüco[~]cacuø[~]bre¹ i[~] jó[~] dsée⁻ do fí[~] e quiuñí[~] do ta[~], joⁱ cajmifém^bi[~] dsea[~] i[~] jó[~] dsée⁻ do cajo, joⁱ lalab casíñ[~]reiñ[!]:

—Jo[~]jié[~] lí[~] seeng[~] jaang[~]gui[~] laco[~] i[~] jó[~] dsée⁻ la, jo^{jíi[~]} jaang[~] ja[~] ii[~] quíí[~] jmií[~] e nilí^l i[~] jó[~] dsée⁻ do mi[~] ii[~] nítíng⁻ cój^o[~]re¹.

⁵ Jogui[~] cangíi[~]m[~]bí[~] i[~] jó[~] dsée⁻ do fí[~] e nífé[~]re¹ júu[^] róo[~] jogui[~] jalé[~] júu[^] ga[~] uii[~] e 'ní^l níing[~]ne[!] Fidiée[~], jogui[~] cangíi[~]ng[~]bire¹ fí[~] cajo e niquiá⁻re¹ ta[~] lajee[~] tuló[~] dsi[~] gáng[~] si[~]. ⁶ Joⁱ lajob[~] cajmée[~]re¹;

café'bre' júu^ ga` uii~ quiá'~ Fidiée` cójó'~gui fí li~
 guing~ dsea` do, jo café'bire' júu^ ga` cajo uii~
 quiá'~ jaléng" i neáang' fí ñíffí~. ⁷ Jogui cangúim`bre'
 fí cajo e nijmé~re' 'nii` cójó'~ jaléng" dsea` i líng~
 dsea` quiá'~ Fidiée` cartí nilí`bre' jaléng" i dsea` í;
 jo dseáng" i jó" dsée~ dobing' i quia' ta~ lí^ doñí ii
 dsea` i seeng` fí fíi` cójó'~ osi fí fíi` pí^ é osi lí^ doñí
 ee` jmíí` e fé` dsea` é. ⁸ Jo i fíim` dsea` i seeng` fí
 ni~ guóo!~ uó~ jmigüí` nijmiféiñ` i jó" dsée~ do, dsu'
 nijmé~ lajo lajaléng" i dsea` i ja` sijnéeng~ fí ni~ ji`
 latí mi~ catíroo` jmigüí` e fí lí~ taang~ jaléng" dsea`
 i nisiguáng` quiá'~ i Jo'se" Jiuung~ do i cajúng~ fí
 dse` crúu^.

⁹ Jo ii 'ná` sea` loguá^na', joba' náu~na' jalé` e
 júu^ na:

¹⁰ Jo jaléng" dsea` i nisííng` quiá'~ Fidiée` e nidsilíñ` fí 'náñí~,
 joba' fí 'náñíb` nidsilíñ`;
 jogui jaléng" dsea` i nisííng` quiá'~ dsea` do e ni-
 jnga'~ dsea` quiá'r~,
 jo lajob nijmé~ Fidiée` e nijúuiñ` do cajo lí^
 lacó`gui cójó'~ e jngang` dsea` rúiñ`.

Jo uíi`~ cójó`~ jalé` e na, joba' jaléng" dsea` i nílíng`
 dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` 'né` teáaiñ` teá`
 cójó`~ júu^ quiá'~ Fidiée` jogui e ja` nilitung`
 dsíir` cójó`~ e júu^ jo.

¹¹ Jo mi~ cangí` e jo —jíng`~ Juan — camán`n
 jaang`gui jó` dsée~ i líng`~, jo i jó` fí cagüí`fí`re` fí
 guóo!~ uó~. Jo dsí` tú` fí`re` e líí`jiú la líí` fí` jaang`
 jo'se` jiuung~, dsu` fé`re` lacó`fí` i jó`guié` mogui`
 la'uii~ do. ¹² Jo i jó` dsée~ la i cagüí`fí` fí` ni~ guóo!~
 uó~ seab` fí` quiáa`re` fí` quini` i jó` dsée~ la'uii~
 do e quiá`re` ta~, jo cajmée`re` e lajíim` dsea` seeng`

fí' ni~ guóo'~ uó~ jmigüi^ cajmiféiñ' i jó~ dsée~ i la'ui~ do i lami^ jnéeng~ dseáng~ e sicutíng~ ne' e la huíng~ e jo` nijíing~ mii^, dsu^ ca'láam~ ture'. **13** Jo i jó~ dsée~ do i cagüi^ fí' guóo'~ uó~ quíi^~ bre' jmií^ e jmoo're' jalé~ e li~ e dsigá~ dsíi^ dsea~, co' lí~ bre' e nijmé~ re' e nijiú~ jí^ fí' yé~ jmigüi^ jo nisojiá~ fí' ni~ guóo'~ uó~ dseáng~ laco^ la ní^ dsea^ lana. **14** Jo cоо~ jalé~ e li~ e jmoo're' do fí' quini~ i jó~ dsée~ la'ui~ do cajmigóong~ ne' jaléng~ dsea^ seeng~ fí' ni~ guóo'~ uó~, jo caquiá~ re' ta~ e calíng~ jaang~ diée~ dsea^ guóo'~ quiá~ i jó~ dsée~ la'ui~ do i sicutíng~ lahuíng~ cоо~ nisu^ e ja^ mii^ nijíing~ quiáa~ re', dsu^ ca'láam~ bre'. **15** Jo i jó~ dsée~ i cagüi^ fí' ni~ guóo'~ uó~ do cangüing~ ne' e quíi~ re' jmií^ e nijmé~ re' e jí~ i diée~ dsea^ guóo'~ quiá~ i jó~ dsée~ i la'ui~ do e laco^ i diée~ do lí~ bre' e nifé'r^ jogui e nijmér~ e nijúung~ jaléng~ dsea^ i ja^ nijmiféng~ ír'. **16** Lajobi cajo cajmér^ e coо^ gui'náb^ nité~ dsea^ coо^ e li~ fí' guóor^ dsée^ osi fí' guiaquír^ é, na i le'eáang^ jogui na i cоong^, na i tiñíing^ jogui na i sea^ cuu^, na jaléng^ dsea^ i silaang^ jogui na jaléng^ dsea^ i si'niing^ i jmoo^ ta^ tá^ jmoo^ quiá~ dsea^. **17** Jo jíi^ jaang^ dsea^ cuóong^ ee^ lí^ lár^ o'gui ee^ lí^ 'nfr^ song ja^quier^ e li~ do o'gui táaiñ^ e júu^ quiá~ i jó~ dsée~ la'ui~ do osi e número quiá~ jial siiñ^ do é.

18 Jo 'né~ dseáng~ e tiim^ dsea^ e laco^ ningáiñ^ e júu^ la; jo i dsea^ i ngáng^ do, áam^ bre í^ e~ número quiá~ i jó~ dsée~ la'ui~ do, jo e job número quiá~ dsea^ jmigüi^, jo e número jo lí^ seiscientos sesenta y seis.

Lajíi' e ca'ø'i dsea` i tú' ciento cuarenta y cuatro mil

¹ Jo mi~ canḡgui e jo—jíng' Juan— camáng~ túu
 i Jo'se" Jiuung~ do e sing'ne' si'ø're' fí' yú' mó'
 Sión. Jo dob teáang~ coliing~ cóo'~ i Jo'se" Jiuung~
 do ciento cuarenta y cuatro mil dsea` quiá'r~ i tóo'
 e li~ quiá'r~ fí' guiaquí' jial sii` i Jo'se" Jiuung~ do
 jogui jial sii` Tiquiáa're' cajo. ² Jo mi~ canḡf jo,
 canú~u coo` e guica'ii~ e jáa' fí' yú' jmigüi, jo e jo
 ná' laco' ná' li~ ii' coo` lóo'~ e fé' jogui caná` ca'ii~
 laco'gui la ná' mi~ quie" güi'ñiá` e teá` eáang', jo
 ná'bí cajo laco' la ná' fa' mi~ teáang~ dsea` fíing' i
 bó' jalé' lúu' quiá'r~ e sii` arpa. ³ Jo jaléng' i dsea`
 do ør' coo` e ø' e 'míi~ fí' quini` eli~ líi' ée` e li~ guiing~
 i dsea` niing~ do jogui fí' quini` i quiúung~ do jogui
 fí' quini` jaléng' i yúu'~ dsea` cóong'~ do cajo. Jo jjíi'
 jaang` dsea` ja` niquíi'r~ jmiíi~ fa' e nilitihiñ` e ø' do,
 co' dseáng~ lajíi'~ i dsea` fíing' i tú' ciento cuarenta
 y cuatro mil dob jjíi'~ i quíi'~ jmiíi~ nilitiing', co'
 jjíi'~ íbing' i caláang~ jee` jalé' dsee` quiá'~ lajee`
 lajaléng` dsea` i seeng` fí' ni~ guóo'~ uó' jmigüi.
⁴ Jo jaléng` i dseaññ` nab i ja` cajmeáng` yaang~
 fa' e ca'léer' cóo'~ dseamf, jo jaléng` i dsea` nab i
 teáang~ uií~ quiá'~ i Jo'se" Jiuung~ do jogui dsea`
 quiá'~ íb' líiñ` jogui contøøm` seeiñ` cóo'~ dsea` do.
 Jo jaléng` i dsea` nabing` i caláang~ jee` jalé' dsee`
 quiá'~ lajee` lajaléng` dsea` jmigüi, jo e jo guóng`
 lafa' coo` e cacuø'r' la'uií~ e catíing` Fidiée` cóo'~ gui
 i Jo'se" Jiuung~ do. ⁵ Jo jaléng` i dsea` i jjíi'~ coo`
 júu` e o' já'~ ca'uøø` fí' mo'oor~, joba' dseáng` ja`
 e si'líiñ` jjíi'~ coo` fí' quini` Fidiée`.

Lajíi' júu` e quié' i ángeles i gaang` do

6 Jo mi[~] cang^f jo —jíng[—] Juan — camáng[—] guí[~] jaang[’]gui ángel i ngang[”] ííng[’] fí[’] guiá[^] joo[’] yú[^] jmigüí[’]. Jo i ángel doquier[’] júu[^] quiá[—] Fidiée[’] e ja[’]tóo[’] jmii[~] ni[’]íng[—] e quiá[—] nidsiguiar[~] jee[’] jaléng[”] dsea[’] i seeng[’] fí[’] ni[~] guóo[—] uó[—] jmigüí[’] lí[^] lacoo[—] lacoo[—] fí[’] e pí[^]osí e cóo[—] é, jogui laca[’]íng[—] ca[’]íng[—] dsea[’], jogui laca[’]íng[—] ca[’]íng[—] jmíí[’] e fé[—] dsea[’] cajo[—].

7 Jo lalab fé[’]r[’] cóo[—] júu[^] teá[’]:

—Jmí[’]goo[’]na[’] Fidiée[’] dsea[’] guiing[~] ñíffí[—] jogui jmiféng[’]na[’]r, co[’] lanáb catfí[’] e niquidsir[’] ííng[—] lajaang[’] lajaang[’] dsea[’] jmigüí[’]. Jo jmiféng[’]na[’] i dsea[’] ííng[—], co[’] ííng[—] i cajmée[’] yú[^] jmigüí[’] cóo[—] guóo[—] uó[—] jogui jmíñi[’] lí[^] lacaang[’] lí[^] níning[—] jmii[~].

8 Jo mi[~] cang^f jo, jaang[’]gui ángel cajíñ[—] cóo[—] júu[^] teá[’]lala:

—¡Lanáb catfí[’]! ¡Lanáb catfí[’] e dseáng[—] ni[’]íng[—] e fí[’] fé[—] e sii[’] Babilonia, co[’] jaléng[”] i dsea[’] i seeng[’] fí[’] jo[’]nicajmílliñ[’] jaléng[”] dsea[’] i seeng[’] fí[’] la[’]úng[—] fí[’] jmigüí[’] e jmóor[’] lí[^] doñí[’] ee[’] e lí[^] dsíí[’] ngúu[’] táaiñ[’]!

9 Jo mi[~] cang^f jo, cangoquiéeng[’] jaang[’]gui ángel, jo cóo[—] i la catfí[’] gaaiñ[’], jo lala cajíñ[—] do cóo[—] júu[^] teá[’]:

—Song ii[’] i jmiféng[’] i jó[’] dsée[—] la[’]uui[~] do cóo[—]gui i diée[’] guóo[—] quiáa[—]re[’] do, jogui e ni[’]íñ[’] e nitó[—] e li[~] quiáa[—]re[’] fí[’] guiaquíir[’] osí fí[’] guóor[’] é, **10** joba[’] jaléng[”] i dsea[’] ííng[—] e nilím[”]bre e guíng[—] Fidiée[’] e jo[’] té[’]guír uíi[~] e dsee[—] e jmiróng[’] yaaiñ[’] do, jo e jo lafa[’] nicajmíñúiñ[’] fí[’] dsíí[’] cóo[—] quiá[’]r[’], co[’] eáam[’] nisiguíñ[’] quiá[—] jaléng[”] i dsea[’] ííng[—]; joba[’] iihuíí[’] e eáam[’] ni[’]íñ[’] do e nidsitáaiñ[’] fí[’] ni[~] jí[’] e quiéeng[’] azufre li[~] coo[’] e ja[’] tóo[’] jmii[~] yú[’], jo e jo nilí[’] fí[’] quini[’] jaléng[”] ángeles i güeang[’] quiá[—] Fidiée[’] jogui fí[’] quini[’] i Jo[’]se[’] Jiuung[~] do cajo[—]. **11** Jo e jmíñi[’]

quiá'⁻ e li~ coo` e li~ teáang'⁻ i dsea` íng' iihuíi' do jo` tóo`jmíi~ fa' e ni quiúng'⁻ gui, jogui ja`tóo`jmíi~ sí`⁻ e jmíi~ osi e uóø fa' e ni jmi'líng'⁻gui jaléng'⁻ i jmiféng'⁻ i jó` dsée` la'uii~ do cоо'⁻gui i diée` guóo'⁻ quiáa`⁻re' do jogui jaléng'⁻ i nica'líng' lajíi'⁻ e li~ quiáa`⁻re' do cajo. ¹² Jo jaléng'⁻ i dsea` i líng` dsea` quiá'⁻ Fidiée` i náu`⁻ jalé` júu` quiá'r` jogui teáaiñ` teá` fí` guiú` cоо'⁻ Jesús, jo jaléng'⁻ i dsea` íbing' i 'né` cuó'⁻ bí` yaang` e ja` nitár` lajíi'⁻ e fí` niteáaiñ` do.

¹³ Jo mi~ cangí` e jo, canú`⁻ u cоо`gui luu` fí` yá`⁻ jmigüí` e cajíng'⁻ lala:

—Juan, jmée`⁻ e júu`⁻ la: “Juguiú`-jiu latí` jmíi` na jogui li~ dsé`-gui quiá'⁻ jaléng'⁻ i dsea` i júung` uíi`⁻ Fí`naa` Dsea` Jmáang`.”

—Lajob lí` —cajíng'⁻ Jmigui` quiá'⁻ Fidiée`— lana ni jmi'lím` jaléng'⁻ i dsea` í` uíi`⁻ jalé` ta` e ni cajmear, co` e job cuø` li` fí` quini` Fidiée` e guiá`⁻ jalé` e jo.

Lajíi'⁻ e sitíng` dsea` fí` ni~ guóo'⁻ uó`⁻

¹⁴ Jo cajóø`-guíi jóng —jíng'⁻ Juan— jo camó`⁻ o cabøø`⁻ jníi`⁻ e tee`; jo fí` ni~ e jníi`⁻ do camó`⁻ o e guiing` jaang` i jneem`-jiu la jneeng` jaang` dsea` la jneaa`⁻ aa!. Jo iu` fí` moguir` cоо` lí`⁻ corona e lí` cоо'⁻ layaang` cunée` jogui se'r` cоо` ní`⁻ hoz e 'mé`.

¹⁵ Jo cagüíi`⁻ jaang`gui ángel fí` dsíi` sinúu`⁻ guá`⁻ e si`⁻ fí` níff`⁻, jo i ángel do óor` teá` lala e áiñ`⁻ i dsea` i guiing` fí` ni~ e jníi`⁻ do, jo casí`⁻ reiñ` do lala:

—Jmée`⁻ ta`⁻ e ní`⁻ hoz na quií`⁻, jo sitíng` lajíi'⁻ e nicaroo`, co` lanab catí`⁻, jogui lajíi'⁻ e lafa` e cajní` dsea` fí` ni~ guóo'⁻ uó`⁻, lanab nicaroo`!

16 Joba' i dsea` i guiing~ e fí' ni~ jnúi' do cangúim'bre e ní^ hoz do quiá'r~ fí' ni~ guóo'~ uó~, jo casití^bre lajíi^~ e lí^ e lafa'e caroo` fí' jo.

17 Jo mí^ cangí^ jo, cagüi^í^ jaang`gui ángel fí' dsí^ sináu^ guá'~ e si' fí' níffí^, jo í^ quie'bre cajo coo^~ ní^ hoz e 'mé'. **18** Jo e fí' nife' do cagüi^í^ jaang`gui ángel i quíi^~ jmíi^~ njmé~ e nicó^, jo cató'r~ cóo'~ júu^ teá^ i ángel i quie' e ní^ hoz e 'mé' do, jo casí^ reiñ' do lala:

—Jmée'~ ta~ e ní^ hoz e 'mé' na quíi'~, jo quiáu'~ jalé^~ guáng^~ huiing^~ jó'^~ e sea` fí' ni~ guóo'~ uó~, dsuco^~ nícatib^~ í^ quiá'~ e nilí^ lajo, co^~ níffib^~ mí^~ huiing^~ jó'^~ quiá'~!

19 Jo i ángel do caquiá'bre e huiing^~ jó'^~ do cóo'~ e ní^ hoz e 'mé' do, jo cató'r~ coo^~ li^~ cató'r^, jo fí' job li^~ niyée'~ do, jo e la guóng^~ lajíi^~ e iihuú^~ sóong^~ e nicuó'~ Fidiée^~ jaléng^~ dsea` jmigüí^. **20** Jo e mí^~ huiing^~ jó'^~ do fí' lí^~ caluu^~ fíib^~ cangolí^~ e cayée'~, jo e fí' li^~ cangotóo'~ e niyée'~ do jmíb^~ ca'iéng^~, jo e jmí^~ jo cadsí^~ cartí^~ mo'oo^~ cuea^~ li^~ iu^~ e ní^~ e sii^~ freno quiáa're', jo cani'~ e jmí^~ do lí^~biji^~ la trescientos kilómetros.

15

Lají^~guié^~ iihuú^~ lí^~ cadséng^~

1 Jo mí^ cangí^ jo, camó^~guí^~ fí^~ yá'^~ jmigüí^~ coo^~gui e li^~ e dsigá^~dsí^~ dsea` eáang^~, jo camán^~n guiáng^~ ángeles i quie'~ jié^~gui^~gui^~ íing^~ iihuú^~ e cartí^~ li^~ dséng^~, jo cóo'~ e job e niguiá^~ féng^~ dsí^~ Fidiée^~ quiá'~ lajíi^~ e nisiguíñ'^~ do.

2 Jogui camó^~bí^~ cajo coo^~ li^~ jnéeng^~ laco^~ la jnéeng^~ jmiñí'^~ e jnéeng^~ laco^~ jnéeng^~ sí^~ e sicáang^~ cóo'~ jí^~; jo quiá'~ e jmiñí'^~ e jnéeng^~ la jnéeng^~ sí^~ do

teáang⁻ lajiing[~] dsea` i cali⁻ e ja` caqui[~] ta[~] quiá'r⁻ i jó[~] dsée⁻ la'uii[~] do cōo[~] gui⁻ i diée[~] guóo[~] quiáa⁻ re⁻ do, jogui e ja` ca'líñ[~] cajo e lí[~] quiá⁻ i jó[~] do o'gui lajií[~] e número e sii're[~] do cajo. Jogui quier[~] lúu[~] e sii[~] arpa e canghiíñ[~] e cacuø Fidiée[~]. ³ Jo i dsea` í ør' cōo[~] e ca'ø' Moi[~], jaang[~] dsea` i cajmée[~] lajií[~] ta[~] e iing[~] Fidiée[~], jogui ca'ø' cajo cōo[~] e ca'ø' i Jo'se[~] Jiuung[~] do, jo lalab ngoo[~] e jo:

Eáam['] jlo[~] jogui nigo[~] laji[~] e nicajmee⁻ 'nu', Fíi'ii', co['] 'nub` Fidiée[~] dsea` féng[~] dsea` ñíng[~] i 'gøng[~] fi[~] jmigüí[~] i quií[~] jmií[~] jmé⁻ lí[~] doñi[~] ee[~];

jo jmang⁻ júu[~] jáb⁻ quié⁻ 'nu', jogui jmang⁻ fi[~] røøb[~] sin⁻ cajo, co['] 'nub` lin[~] Fíi[~] féng[~] fi[~] la'úng[~] fi[~] jmigüí[~].

⁴ Jo lajiim[~] dsea` 'né⁻ nijmi[~] gór[~] 'nu', Fíi'ii', jo lajiim[~] dsea` 'né⁻ nijmiféiñ[~] 'nu` cajo.

Co['] dseáng⁻ lajií[~] 'nub` dsea` güeang[~];

jo lajiim[~] dsea` seeng fi[~] la'úng[~] fi[~] jmigüí[~] ni-jalíñ⁻ e nijajmiféiñ[~] 'nu', co['] nicajmilí[~] ba[~] e dseáng⁻ røøb[~] quidsi[~] í[~] quiá⁻ lajaang[~] lajaang[~] dsea` jmigüí[~].

⁵ Jo mi[~] cangf[~] e jo, camó⁻ guíi[~] e cana[~] fi[~] yú[~] jmigüí[~], jo camó⁻ o fi[~] ñiff[~] fi[~] li[~] lí[~] e 'nua[~] güeang[~] quiá⁻ Fidiée[~] fi[~] li[~] si'ma[~] e li[~] tóo[~] júu[~] tigua[~] quiá⁻ Fidiée[~] cōo[~] dsea` jmigüí[~]. ⁶ Jo e fi[~] dsíi[~] sinuu[~] do, fi[~] job li[~] ca'uøøng[~] i ángeles i guiáng⁻ do i quié⁻ laji[~] guié⁻ iing[~] iihuí[~] li[~] cadséng⁻ do. Jo lajiim[~] bre qui'r[~] 'mi[~] e tee[~] jlo[~] e nigo[~] e jlo[~] jíing[~] ji[~], jogui cajo 'nuu[~] ná⁻ dsíir[~] cōo[~] e lí[~] cōo[~] layaang[~] cunée[~]. ⁷ Jo jaang[~] lajee[~] i quiúung[~] do cacuø'r[~] lajaang[~] lajaang[~] i ángeles i guiáng⁻ do jmacó[~] cōo[~] e lí[~] cōo[~] layaang[~] cunée[~], jo fi[~] dsíi[~] job li[~] sirøøng[~] e

iihuí' quiá' e guíing' Fidiée` i seeng` car` ngongí` jmií` do. ⁸ Jo e fí` dsíí` sináu` güeang` do dseáng` caróm` e téé` jmiñí` , jo e jo calí` la'eáang` cój` güea` e 'gøng` quiá' Fidiée` , jo jíí` jaang` ja` ii` quíí` jmií` fa' e ni'lír` e fí` jo lajee` e ná`-gui e nité` lajíí` e guié` iihuí` do e quié` i ángeles i guiáng` do.

16

Lajíí` cój` e sirøøng` iihuí`

¹ Jo mi` cangf` jo, canú` u coo`gui luu` teá` e jáa` fí` dsíí` sináu` güeang` do quiá' Fidiée` , jo lalab jíng` sí` laji` guiáng` i ángeles do:

—Güiliing` na` fí` ni` guóo` uó` jmigüí` , jo fí` job nigüí`íng` na` e cój` e lí` a` e iihuí` quiá' e eáang` guíing` Fidiée` cój` jaléng` dsea` jmigüí` .

² Jo dsif` lajob cango` i ángel la'uií` do, jo cango-jiim`bre e cój` quiá'r` do fí` ni` guóo` uó` , jo lajiim` dsea` i quié` e lí` quiá` i jó` dsée` la'uií` do jogui i cajmiféng` i diéé` guóo` quiáa` re` do, lajalém` i dsea` í` ca'ileein` coo` íing` 'mi` e 'lí` e dseáng` eáang` ga` cu` .

³ Jo mi` cangf` jo, i ángel i catf` gáng` do cango-jiim`bre e cój` quiá'r` do fí` ni` jmiñí` , jo ladsif` lanab ca'uíng` jmi` e jmií` do laco`gui la lí` jmi` quiá` jaang` dsea` i cajnga` dsea` quiá` , jo coo` gui'náb` cajúng` jaléng` i seeng` fí` dsíí` e jmiñí` do.

⁴ Jo mi` cangf` jo, i ángel i catf` gaang` do cangojiim`bre e cój` quiá'r` do fí` lacaang` gua` jogui lacaang` lí` níng` jmií` , jo ladsif` lanab ca'uíng` jmi` e jmií` do.

⁵ Jo mi` cangf` jo, canú` u e cajíng` i ángel i jmoo` í` jalé` jmií` do lala:

Fidiée` quí`ii', ja` dsee` røøn` jíi`~ coo`;
 co' nicaquidsí`ba' í` laco` catíing~,
 jo 'nab` i seeng` jogui niseem`ba' cajo lajíi`~ ná`-gui
 e nitíroo` jmingüi`,
⁶ co' jaléng` i dsea` í` nicajangaiñ` jaléng` dsea` quí`-
 cóo`-gui jaléng` dsea` áang` i café` cuaiñ`
 quí`- malii`-gui eáang',
 joba' 'ná` lana nicacuóo`-ba're e ni!f'r` jmi'øøng` e
 laco` ni'iñ` lajíi`~ e catíiñ`.

⁷ Jo mi` cangf` jo, canú`-guíí coo`-gui luu` e jáa` fí`
 nife` e jíng`- lala:

—Jáb`-, lajob líi`, Fí`naa` Fidiée` , 'nab` dsea` i
 quíí` jmií` jmé` lí` doñí` ee` , co' nicaquidsí`ba' í`
 laco` catíing` jogui laco` si`í` cajo.

⁸ Jo mi` cangf` jo, i ángel i catf` quiúung` do can-
 gojiíñ` cóo` quiá'r` fí` lí` íing` iee` , jo iee` cangíiñ`
 e quíí'r` jmií` e cóo`- e jí` e jmijneár` do níjíñ`-
 jaléng` dsea` seeng` fí` jmingüi` . ⁹ Joba` dseáng`-
 coo`-gui'náb`- eáang` cacáng` dsea` ; dsu` car` jíi`~
 jo ja` caquí`- jím`bi yaaiñ` fí` quini` Fidiée` o'gui`
 cajmiféiñ` dsea` do cajo, co` lí` lí` jmang`- júu`-
 ga`gui`b café`r` uii` quiá`- dsea` do ie` jo, doñí` fa`
 quíib`- Fidiée` jmií` e níjmihiúiñ` jalé`- e iihuí` do
 faco` mi` caquí`- jíng` yaang` i dsea` do.

¹⁰ Jo mi` cangf` jo, i ángel i catf` 'nííng` do cajíiñ`
 cóo` quiá'r` fí` lí` ée` lí` guiing` i jó` dsée` la'uui`-
 do, jo ladsifi` lanab cango'íing` lajíi`~ e quíí` i jó`-
 do jmií` e quiá`re` ta` , jo náa` sób` ca'uíing` fí`
 la'úng` fí` lí` lami` quiá`re` ta` . Joba` lajaléng` dsea`
 canaaiñ` cu'r` nisíí'r` uii` e iihuí` eáang` e cangíiñ`-
 do; ¹¹ jo dsu` car` jíi`~ jo ja` catá'bír e jmóor` jalé`- e
 ga` , co` lí` lí` eáang`gui caliguíim`-bre quiá`- Fidiée`

dsea` guiing~ ñiff~, jogui fé'bir jmang!` jalé!` júu` ga` quiá!` dsea` do uíi` e ca'íñ` jalé!` e iihuí` do cóo!`gui jalé!` e 'mi!` e ca'ieeiñ` do.

¹² Jo mi~ cangf jo, i ángel i catf jñúung` do cajíiñ` e cóo` quiá'r` do fí li~ iu~ gua` laniing` e sii` Éufrates, jo ladsiff` lanab caliquiú` jmii` e sea` e fí gua` jo, jo lajoba` caliseá` fí e cangfing` jaléng` dseata` dsea` féng` i neáang` lí` lí` 'ngoo` li~ guo` iee`.

¹³ Jo mi~ tí` lí` cangf e jo, camán`n gaang` i 'ling` i jnáem` jia la jnáeng` tee~, jo ca'uøøng`ne' tå` jáng`ne' fí mo'oo` i jó` guié` mogui` do cóo`gui fí mo'oo` i jó` dsée` la'uii` do cóo`gui fí mo'oo` i jó` dsée` i catf tú` i jmicaang` i fé` cuaiñ` quiá` Fidiée`.
¹⁴ Jo jaléng` i 'ling` do i jnáem` jia la jnáeng` tee~ quíi`bre` jmii` e jmoo're` jalé` e li~ e dsigá` dsí` dsea`, jo jaléng` i 'ling` í uøøng`ne` e seáang`ne` lajiing` dseata` dsea` féng` i quiá` ta~ fí la'úng` fí jmigüi` , jo jmoo're` lajo e laco` nitíñ` do jee` coo` 'nii` , jo job mi~ nití` e jmii` e nisií` quiá` Fidiée` dsea` féng` dsea` ñiing` i quií` jmii` jmé` lí` doñi` ee` e niquidisir` í`.

¹⁵ Jo lalab cajíng` Dsea` Jmáang` : "Quié'na` cuente e jíi` ja` ñiing` dsí` dsea` jmigüi` mi` nigáa'túu` calé` catú` fí jmigüi` na, lí` lacó` lí` mi` guiée` jaang` ii` i jmoo` ii` . Joba` fá'a: juguiá` jia quiá` i dsea` i sijnée` dsí` ie` jo jogui né` guiú` quiá'r` e qui'bre si'r^ e laco` ja` nilí` i` líiñ` uíi` e ja` né` guiú` quiá'r` mi` niguiée` e jmii` jo."

¹⁶ Jo ie` jo, jaléng` i 'ling` do i jnáeng` la jnáeng` tee` caseáng`ne` lajiing` dseata` dsea` féng` i quiá` ta~ fí la'úng` fí jmigüi` e laco` nitíñ` e fí li~ sii` Armagedón cóo`jmii` hebreo.

¹⁷ Jo mi~ cangí~ e jo, i~ ángel i~ catí~ guiáng~ do cajmijo~bre e cóo~ quiá'r~ do fí~ guiá~ güí~; jo tí~ dsí~ sináu~ güéang~ e si~ fí~ níff~ guicaná~ coo~ luu~ e teá~ e jáa~ e fí~ lí~ lí~ ée~ e lí~ guiing~ i~ dsea` niing~ i~ quiu~ ta~ do jo fé~ lala:

—¡Lanab nicatí~ í~ e nicató~ lajalé~!

¹⁸ Jøba' ladsiff~ lanab canaang` quie~ güi~ñiá~ e teá~ eáang~, jogui lijí~re~ cajo, jogui eáang` téel~ míi~, jogui cajó~ uó~ dseáng~ e teá~ eáang` e jíi~ coo~ née~ ja~ mi~ cajó~ lajo lajíi~ tí~ mi~ caliséng` dsea` fí~ jmigüí~. ¹⁹ Jogui e fii~ fé~ laniing~ do 'ni~ dsea~ ca'uíng~, jogui lajalé~gui fii~ e sea` fí~ jmigüí~ sii~ cangolí~ lí~ née~; joguib mi~ tí~ lí~ cadse~ dsí~ Fidiée~ e fii~ laniing~ e sii~ Babilonia do e laco~ nicuó~r~ jaléng~ i~ dsea` seeng~ fí~ jo e mée~ do e ni'íñ~ do laguidseaang~ e guóng~ jalé~ iihuí~ e casíng~ Fidiée~ quiá~ jaléng~ i~ dsea` í~ uíi~ e eáam` nisiguíñ~ quiáiñ~ do. ²⁰ Jo ie~ jo cango'íim~ lajalé~ uó~jíu~ e née~ lacaang` ni~ jmíñi~ coo~gui jalé~ mó~. ²¹ Jogui cajiá~ fí~ ni~ guóo~ uó~ dsí~ e cóo~ eáang` e ii~ lí~gui cuarenta kiil~ lacoo~. Jøba' café~ jaléng~ dsea` jmang~ júu~ ga~ uíi~ quiá~ Fidiée~ uíi~ e ca'íñ~ e iihuí~ e cajiá~ e dsí~ cóo~ do, dsuco~ coo~ iihuí~ e huíim~ eáam` dseáng~ cangár~.

17

Mi~ cangíng~ iihuí~ i~ dseam~ i~ ca'ée~ dsee~ do

¹ Jo jaang` lajee~ i~ ángeles i~ guiáng~ do i~ quié~ guié~ e cóo~ do cajár~ fí~ lí~ sín~n jo casí~r~ jnea~ lala:

—¡Juan, nea~ fí~ la! Jo lab ni'ée~e 'ná~ lajíi~ iihuí~ e catíng~ ni'íng~ i~ dseam~ i~ jmóo~ ta~ 'níng~ 'ñia~ i~ guiing~ fí~ lacaang` ni~ jmíi~ e sea` fí~ la'úng~ fí~

jmigüí. ² Jo i fíim' dseata~ dsea` féng' i quiá~ ta~ fí jmigüí dseeb~ nica'eer` cóo~ i dseamf í cóo~ jalé~ e lí~ dsíi~ ngúu~ táain`. Jo i fíim' dsea` jmigüí cajo lafa` nicadseá~ íim'bre cóo~ jalé~ e 'li~ e jmoo~ i dseamf do.

³ Jogui jnea~ —jíng!— Juan— dseáng!— lafa` dsea` quib` dseáng!— camó~ guíi e cajá~ guíi jee~ Jmiguí quiá!— Fidiée~, jo i ángel do cangojéeiñ` jnea~ fí coo~ li~ líi~ jee~ guoo~ uó~ quiá~, jo fí job camán~n jaang` dseamf í guiing~ fí mocoo~ jaang` jó! dsée~ i yúung~ i sea` guié~ mogui~ jogui guí~ fí~re'. Jo fí latøøng~ i jó! do tóo` jmang!~ júu~ e gab` e jmineang! Fidiée~. ⁴ Jo i dseamf i jmoo~ ta~ 'níing` 'ñia~ do qui'r` si'r~ e iu~ i' ná~ cóo~ e yáa~, joguiquier` jalé~ cunée~ cóo~gui jalé~ cuu~ ji~ e jié~ e 'mo~ eáang. Jo ngóor` se'r` coo~ cóo~ e líi~ cóo~ layaang~ cunée~, jo fí dsíi~ jo sirøøng` jmang!~ júu~ e 'ní~ níi~ cóo~gui jalé~ dsee~ e eer` quiá!— e jmoo~ ta~ 'níing` 'ñia'r~ do; ⁵ jogui quie'bre cajo coo~ júu~ e tóo` fí~ guiaquíir, jo liim~ ee` guøng~ do quiá'r~ lifa` ja~ ii~ ñí~ líi~ lajií~ 'ñia'bre dsea` ñir~, jo la lab tóo`: "Eáam' fé~ niing~ jogui 'gøng~ fí~ fé~ e sii` Babilonia, co! e joba` e líi~ lafa` niquiá~ lajaléng` dseamf i ée` dsee~ e jmoo~ ta~ 'níing` yaang~, jogui e job cajo líi~ lafa` niquiá~ líi~ lajalé~ e 'lii~ e sea` fí~ jmigüí~ la." ⁶ Job mi~ calilí~i jóng —jíng!— Juan— e íim' i dseamf do cóo~ jmi~ jaléng` dsea` i líing` dsea` quiá!— Fidiée~ jogui cóo~ jmi~ jaléng`gui dsea` i cajúng~ uíi~ e guiar` júu~ quiá!— jalé~ e cajmée` Jesús.

Jo mi~ camó~o jalé~ e jo, eáam` cangogá` dsii~. ⁷ Joba` cajíng!— i ángel do casí'r~ jnea~ lala:

—Juan, ¿jiali~ dsigá~o? Lab njmée~duu 'ná~ júu~ e~ guøng~ lajií~ e tóo` fí~ guiaquí~ i dseamf do, jogui

e~ uiing~ e guiiñ~ fí' mocoo'~ i jó' dsée~ i yúung~ i sea` guié~ mogui~ do jogui guí~ fí're' cajo. ⁸ Jo i jó' dsée~ i niñin' i seeng` lajíi'~ latí' malib" na, dsu' lana jo` seeng`ne'; jo dsu' lifa' nigüí'~'bre' e fí' li~'li'~ li~ líi' too` nua` só` núa`-gui e ni'íng~ne' conguia'. Jo jaléng" dsea` i seeng` fí' ni~ guoo'~ uó~ jmigüí' i ja` mi`taang~ fí' ni~ ji` quiá'~ Fidiée` lajíi'~ mi` canaang` uiing` jmigüí' fí' li~ nitaang` jaléng" dsea` quiá'r~ i nitóor` mi` nití~ í`lajo, jo jaléng`ib` i eáang` nidsigá` dsíi` mi` ti` li~ ninúiñ~ i jó' dsée~ i guié~ mogui~ i lami~ seeng` do jogui lana jo` seeng`ne', dsu' lifa' nijaab'ture` mi` ti` li~ nití~ í`lajo.

⁹ Jo lalab nililí~ i dsea` i quíi'~ jmiíi` ningáng": E mogui~re' e guié~ do guóng` guié~ mó', jo e fí' ni~ job guiring~ i dseamí` do; jo guóom`bi cajo e guié~ mogui~re' do guiáng` dseata~ dsea` féng` i quiú` ta~. ¹⁰ Jo 'níing` lajee` i dseata~ dsea` féng` do nicajúm`bre, jo jaang` lajee` ír` quiú`bir ta~ latí` lana, jo i jaang`gui do ja` mi` catí` í`fa' mi` güéeiñ`. Jo dsu' mi` nití~ í` e nigüéeng` i li~ cadséng` lajee` ír` do, ja` huóø` nigüéár` niquiá'r` ta~. ¹¹ Jogui i jó' dsée~ i yúung~ i seeng` lami` jéeng` do jogui e lana jo` seeng`ne', ib` i dseata~ dsea` féng` i li~ catí` jníng` do; jo iuum`bir cajo jee` i guiáng` do, jo lifa` ningóor` dseáng`~ e ni'íim`bre conguia'.

¹² 'Jogui lajíi'~ guí~ fí're' e cañíi'~ do guóng` guíng` dseata~ dsea` féng` i ja` mi` canaang` quiú` ta~; jo dsu' jíi'~ lajee` coo`oor` niñíiñ` fí` e niquiá'r` ta~ coliing` cóo'~ i jó' dsée~ i yúung` do, jo nilisea` fí` quiá'r~ e niquiá'r` ta~ laco` jaang` dseata~ dsea` fém`. ¹³ Jo lajee` laji` guíng` i dseata~ dsea` féng` la røøb` sñiñ`, jogui cuó'~bre i jó' dsée~ i yúung`

do lajíi'~ bí` quiá'r` jogui e t̄hiñ` quiá'r` ta~. ¹⁴ Jo nitím`bre cóo'~ i Jo'se` Jiuung` do; dsu` lifa' i Jo'se` Jiuung` dob nilí` ír` coliing` cóo'~ jaléng` dsea` i nicaguíng` Fidiéé` i dseáng` lajang` eáang` teáang` teá` cóo'~ júu` quiá'~ dsea` do; dsaco` i Jo'se` Jiuung` do Fii` quiá'~ jaléng` fiib` líng`ne` jogui Dseata` Dsea` Féng` quiá'~ jaléng` dseata` dsea` fém` líng`ne` cajo.

¹⁵ Jo cajím`-bigui i ángel do casí'r` jnea` lala cajo:

—Lajíi'~ e jmii` e cañíi'~ do e fi` li` g uiing` i dseamf` i jmoo` ta~ 'núing` 'ñia` do, e jo guóng` jalé` fi` pí` osi jalé` fi` cóo'~ é jogui lacalíng` ca'íng` dsea` jogui lacalíng` ca'íng` jmií` e fé` dsea` cajo.

¹⁶ Jogui lajíi'~ guí` e cañíi'~ quiá'~ i jó` yúung` do 'níb` ninúing` i dseamf` i jmoo` ta~ 'núing` 'ñia` do, jogui cab` nijmi'náng`neiñ` do, jogui nijmér` ringúuiñ` do; jogui nidó'r` ngúu` táaiñ`, jogui cajo nijm`bre cóo'~ jí` mi` ning` jo. ¹⁷ Jo Fidiéeb` nicuó` jial ni'í` dsí` jaléng` i dseata` dsea` féng` do e laco` nijmitir` lajíi'~ e iing` Fidiéé` e nijméiñ` do, jo røøb` nisíng` jaléng` i dseata` dsea` féng` do e laco` nija'r` i jó` dsée` do lajíi'~ ta~ óor` cartí` niliti` lajíi'~ júu` e nicajíng` Fidiéé`. ¹⁸ Jogui i dseamf` i cañín` do, fiing` líng` lafa` e fi` fé` e laniing` e quíi` jmií` quiá` ta~ jaléng` dseata` dsea` féng` i quiá` ta~ fi` ni` guóo` uó` jmigüí`.

18

Mi` ca'íng` fi` Babilonia

¹ Jo mi` cang` e jo —jíng` Juan — camán`n jaang`gui ángel i jajgiáang` fi` yá` jmigüí`. Jo eáam` 'gøng` i ángel do e quiá'r` ta~; jo mi` ti` li` catisñiñ`

fi' ni~ guóo!~ uó~, dseáng!~ jlo!~ cajneá~ cóo!~ lajíi!~ e jiñ!~ do. ² Jo café'r` cóo!~ júu~ teá` lala:

¡Lanab catí í!~ ¡Lanab catí í!~ e dseáng!~ ni'íng~ e fií` fé!~ e 'gøng!~ eáang` e sii` Babilonia!

¡Co' jmang!~ jaléng!~ i'lim!~ bing!~ i'seeng` do jmíi~ na, jo jmang!~ jalé!~ e 'li'ba' jmóor`, jogui líi` lafa' núa' fi' li~ seáng` jaléng!~ i'ling!~; jo e fií` jo líi` cajo lafa' sii~ jaléng!~ i'ní!~ níi~ i'jmoo` jmang!~ e ja` dseeng`!

³ Co' lajíim` dsea` i' seeng` fi' la'úng~ fi' jmigüí` nicadseá` íim`bre cóo!~ e lafa' mée` e jmoo` e ée` dsea` dsee` e 'léer` cóo!~ dseañu` dseamí` i'o' quiá'r`;

jogui jaléng` dseata` dsea` féng` i' quiá` ta~ fi' jmigüí` nica'ée`bre dsee` cajo cóo!~ i'dseamí` i'ling!~ do.

Jogui jaléng` dsea` i' seeng` fi' ni~ guóo!~ uó~ jmigüí` i'jmoo` ta~ 'níf` jogui ta~ láá` eáam` nicaliseá` cuu` quiá'r` la'eáang` cóo!~ jalé!~ e nicalí'r` lajee` e nicajméer` jalé!~ ta~ e 'léé` do.

⁴ Jo ngí` jo canú`u coo`gui luu` e jáa` fi' yú!` jmigüí` , jo lalab cajíng`!~ e do:

Uøøng`na` e fi' jee` fií` na, 'nú!` dsea` líng`na` dsea` quié`e,

jo lajoba` ja` nibeáang`!~ dsee` yaang`na` e ni-jmée`na` ta~ 'léé` ,

jo lajobi cajo ja` nitíng`na` jalé!~ iihuú` e catíng` jaléng` i'dsea` seeng` e fi` fi` jo.

⁵ Dsucó` lajíi!~ dsee` e nica'ée`jaléng` i'dsea`í` ,

dseáng`!~ e ñíib` eáang` e tí` cartí` yú!` jmigüí` .

Jo nitóob` dsíi` Fidiée` jalé!~ dsee` e nica'éeñ!~ do,

joba' lana ninéeb' guiá⁻ quiá⁻ Fidiée[~] e
nicuó⁻reiñ' do iihuí[~] uíi[~] quiá⁻ jalé[~] e
jo.

- ⁶ Jo qui~na' quiá⁻ jaléng[~] i dsea` do laco'gui ír`
nicajméer` cóo[~] dsea`jiéng^{~,}
jo cuóø[~]na'r tú⁻ 'lé'gui iihuí[~] laco'gui jíi[~] e
nicajméer';
jo cáang[~]na' fí[~] dsíi[~] cué[~] huí[~] tú⁻ ya"gui iihuí[~] e
lí[~] lafa' méé' guí[^],
jo cuóø[~]na'r e jo lí[^] laco' jíi[~] e nicacuø'r' dsea`
jiéng[~] lami[~] jéeng'gui.

- ⁷ Jo jmeáng[~]na'r ga` jogui cuóø[~]na'r jalé[~] iihuí[~],
dsuco[~] lajøb calí[~]iñ[~] 'ñia'r' e cateáain[~] juguiú⁻
fí[~] jmigüí[~] e cajméer` ta[~] 'níing[~] 'ñia'[~] jogui
e jmiféng[~] 'ñia'r'; co[~] lalab fé'r' e jmijløng[~]
'ñia'r':
"Fí[~] lab guiing[~] jnea[~] dseáng[~] laco' guiing[~] jaang[~]
dseamí[~] niing[~] i quiá[~] ta[~];
co[~] ja[~] lí[~] jnea[~] jaang[~] dseamí[~] i 'níi[~],
jo dseáng[~] ja[~] e fí[~]í[~] nijáa' quié⁻ e jíi[~] coo[~]."

- ⁸ Jo uií[~] quiá⁻ jalé[~] e jo, joba' eáam' huíng[~] nidsijée'
quiá⁻r[~] lajee[~] ta[~]jí;
co[~] eáam' niíñ[~] iihuí[~] e cu[~] jnga[~] jogui niní[~]
oo[~]
jogui eáam' nilíiñ[~] fí[~]í[~]
jogui nicám[~]bre cóo[~] jí[~] mi[~] nití⁻ í[~] lajo,
dsuco[~] 'ñia' Fí[~]naa' Fidiée[~] dsea`gøng[~] dsea`ñíing[~]
fí[~] la'lúng[~] fí[~] jmigüí[~],
íb[~] dsea`nicajíng[~] e nidsingíng[~] i dseamí[~] do
lajo uií[~] jalé[~] dsee[~] e nica'eer`.

- ⁹ Jo mi[~] cangí[~]gui lajo, jaléng[~] dseata[~] dsea`féng[~]
i quiá[~] ta[~] i cajmée[~] ta[~] 'léé' cóo[~] i dseamí[~] do
jogui eáang[~] cajmi'iáang[~] dsíir[~] cóo[~] jalé[~] e 'li[^] e sea`

quiáiñ' do, eáam' nijmér' fi'í^ jogui ta~ qui' mi~
tí li~ ninír' jalé^ jmiñi^ quiá!^- mi~ nícáiñ' do. ¹⁰ Jo
dsu' huíim' ni'náng` yaaiñ~ quiá!^- i dseam^ do, co'
'gó^bre e ninír' lajíi^ iihuí^ e catíiñ!^- do. Jogui
yaam^bi jaléng^ i dseata^ dsea^ féng^ do fé'r^ lala:
¡E ngi^ fíib^ 'nu! ¡E ngi^ fíib^ 'nu, fíi^ fé^ e laniing^
'gøng^ e sii^ Babilonia!

Dsuco' coo^ lajee^ jali^ lanab cagüeá^ iihuí^ quií!^-.

¹¹ Jogui jaléng^ dsea^ i seeng^ fi^ ni^ guoo^ uó^
jmigüi^ ijmoo^ ta^ láá^ jogui ta^ 'nii^, eáam' fi'í^ nilíiñ^
co^ carji^ niquí!^-bre, dsuco' jo^ jié^ li^ seeng^gui i
nijmé^ ta^ láá^ jalé^ e iiñ^ e nidsi'nii^ quiá'r^ do.
¹² Dsuco' lami^ jéeng^gui eáang^ cajmearer^ ta^ 'nii^
cunée^ coo^gui cutee^ lí^ lajalé^ cuu^ ji^ e jlo^ e
'mo^ eáang^, jogui 'nii^ jalé^ 'mi^ jlo^ e niguo^
eáang^ jogui 'mi^ e niung^ coo^gui 'mi^ e yúu^ e lí^
coo^ layaang^ ní^ e 'mo^ eáang^, jo^ langíing^ íim^
jalé^ 'ma^ e jmeafii^, jogui 'nii^bir cajo^ jalé^ e tí^ dsí^
dsea^ e lí^ coo^yaang^ maja^ jaléng^ jó^, jo^ 'nii^bir
cajo^ jalé^ e jmiliñ^ coo^yaang^ jalé^ 'ma^ e quiíng^
cuu^ eáang^, jo^ 'nii^bir cajo^ jalé^ ní^ bronce lí^
langíing^ íing^ cuu^ e quiíng^ cuu^ . ¹³ Jogui jmoo^
ta^ 'nii^ langíing^ íing^ jalé^ oo^ quiá!^- jmiñi^ jogui
jalé^ jmi^ jmeafii^, jo^ 'nii^bir cajo^ langíing^ íing^
jalé^ méé^ coo^gui jalé^ aceite jogui fi^ cui^iee^, lí^
langíing^ íing^ jalé^ fi^ . Jo^ 'nii^m^bir cajo^ jaléng^ jó^
i cá^ lee^ coo^gui jaléng^ jo^se^ jogui jaléng^ cuea^
coo^gui jalé^ carreta e jñu^re^, jo^ cajmée^bir cajo^ ta^
'nii^ la quie^gui jaléng^ dsea^ ijmoo^ ta^ tá^ jmoo^
e ja^ ee^ léeiñ^ jíi^ capí^ . ¹⁴ Jo^ jaléng^ i dsea^ i^, lalab
nis^r^ e fíi^ fé^ do:
Lají^ e jlo^ e lami^ sea^ quií!^- do, lají^ e jo^ nisi^im^
quií!^- lana.

Jogui laji cuu⁻ quií⁻ cóo[~]gui jalé[~] e si^{!Í^} óo[~] fi[~]
jmigüi[~] nisí^{!Ím} quií⁻ cajo.

Jo jo[~]tóo[~] jmi^{!Í} fa[!] e nitíing[~]tu[!] jalé[~] e jo.

¹⁵ Jo jaléng[~] dsea[~] i cajmée[~] ta[~] 'nii[~] jogui ta[~] láá[~]
jalé[~] e jo, jogui e ca'uíiñ⁻ dsea[~] sea[~] cuu⁻ la'eáang[~]
e fii[~] fé[!] do, jaléng[~] íb[~] i nijmihuíng⁻ yaang[~] dsu[~]
uíi⁻ e 'gó'r[~] lajií[~] iihuí[~] e jóør⁻ do. Jo ie[~] job eáam[~]
nijmér⁻ ta[~] qui[!] jogui ta[~] jmijiung[~] dsíi[~], ¹⁶jo lalab
nifé'r[~] ie[~] jo:

¡E ngi[~] fiiib[~] 'ná[~], e ngi[~] fiiib[~] 'ná[~], fii[~] fé[!] laniing⁻
'gøng[!] e sii[~] Babilonia!

Co[!] lamí[~] jéeng[~]gui lin[~] lafa[!] jaang[~] dseamf[~] i qui[!]
'mi[!] niguo[!] e jlo^{!Í} eáang[~],

jogui i qui[!] cajo 'mi[!] e niung[!] jogui e yáa[~] jogui i
síng[!] 'nía[!] jlo^{!Í} e quier[!] jalé[~] cunée[~] cóo[~]gui
jalé[~] cuu[~] jíng[!] jlo^{!Í} e quiíng[!] cuu⁻ eáang[~].

¹⁷ ¡Dsú[!] coo[!] lajee[~] jali[~] lanab ca'íng⁻ lajalé[~] e sea[~]
quií⁻!

Jo jaléng[~] i dsea[~] i jmoo[!] ta[~] quié[!] jalé[~] móo[!]
cóo[~]gui jaléng[~] dsea[~] i jmoo[!] ta[~] cóo[~] e móo[!] do
coliíng[!] cóo[~] jaléng[~] dsea[~] i teáang[~] dsíi[~] móo[!] do
cajo i ngi[!] fi[!] na cóo[~]gui jaléng[~] dsea[~] i jmoo[!] ta[~]
caguiee[~]gui fi[!] ni[~] jmiñi[!], jaléng[!] i ca'náam⁻ yaaiñ[!]
quiá⁻ e fii[!] jo. ¹⁸ Jo mi[!] tí[!] li[!] cangár[!] jmiñi[!] quiá⁻ e
nicoo[!] e fii[!] do, jo lalab canaaiñ[!] fé'r[~] e teá[!] eáang[~]:

—Jíi[!] coo[!] ya[!] ja[!] mí[!] caliseá[!] coo[!] fii[~] e laniing⁻
'gøng[!] e cóong[!] røø[!] cóo[~] e fii[!] Babilonia do.

¹⁹ Jo canaaiñ[!] jgiéer[!] 'lee[!] fi[!] moguir[!], jo canaaiñ[!]
qui'r[!] dseáng⁻ e lijiung[~] dsíir[!] jo lalab fé'r[~]:

¡E ngi[~] fiiib[~] 'ná[~], e ngi[~] fiiib[~] 'ná[~], fii[~] fé[!] e laniing⁻
'gøng[!]!

Co' fi' nab li~ ca'uíng~ dsea` sea` cuu~ jaléng~ dsea`
j líing~ fii~ jalé~ móo'.

jDsú! lanagui náng coo` lajee~ jalib~ nica'íng~ laji` e
jo!

20 Jo jaléng~ 'ná', dsea` seeng`na' fi' ñiff~, eáang`
jmi'iáang` óo'na' coliing~ coo`~ jaléng~ dsea` i
café~ cuaiñ~ quiá~ Fidiée~ malii~gui eáang`
jogui coliing~ coo`~ jaléng~ dsea` quiá~ Fidiée~
jogui coo`~ jaléng~ dsea` apoo` i si'íng~ e ni' júu~
quiá~ Dsea` Jmáang~;

jo jmi'iáang` óo'na' jóng uii~ e nicacuø Fidiée~ iihuü~
laco` catüing~ jaléng~ i dsea` seeng` e fi' fii` fé~
do i eáang` cajmeáng~ 'ná' ga`.

21 Jo mi~ cangí jo, jaang` ángel i 'gøng` eáang`
caséer` coo` cuu~ 'loo` e líi` laco'gui la líi` e cuu~ tóo`
quiá~ li~ dsir` micuü'iee~, jo e cuu~ 'loo` do cabír` fi'
dsí` jmiñí^, jo lalab cajín~ mi~ cabí're` do:

Jo 'ná~, fii` fé~ e laniing~ 'gøng` e sii` Babilonia,
lanab nibiín~ é` jmií` cajo lí` laco'gui cabí`
e cuu~ 'loo` do,
jo jo` tóo` jmií` fa` e ii` niníng~ gui 'ná`.

22 Jogui jalé~ lúu` e bó` jaléng~ dsea` fi` jee~ fii` na,
fa` jalé~ lúu` e sii` arpa
coo`~gui jalé~ lúu` tá`
jogui jalé~ lúu` trompé~,
jo` tóo` jmií` fa` e niná`gui e ni'ii` jalé~ e jo.

Jo ie~ jo jo` nijnéng`gui jii` camíng~ dsea` i jmoo`
ta~,
o'gui e ii` e cuu~ 'loo` do niná`gui fi` quiní`
cajo.

23 Jogui jo` nílijneá`gui jii` coo` jí` fi` quí~,
o'gui niná`gui cajo jalé~ juguiá~ júu` jlo`~
quiá~ jial mi~ cung~ dsea` guóor` fi` quiní`.

Jo jaléng" dsea` i caliséng` fí' na i cajmée` ta~ láa'
jogui ta~ 'níf,
ib` dsea` i lami` líng` i laniing` eáang` fí' jmigüí'.
Jo 'nab` dsea` i cajmée` ta~ jmigüøng` jaléng" dsea`
jmigüí' e cajmigøøng're cóo'~ jalé" ta~ dsea`
láang` quií".

24 Jogui e fí' fí` nab cajo li~ nicajnéng` jmi'øøng`
jaléng` yáu'~ dsea` cóøng'~ i café` cuaiñ~ quiá`~
Fidiée` malii`gui eáang', lí` lajaléng` i líng` dsea`
quiá`~ Fidiée` jogui lí` lajaléng` dsea` i cajúng` i
cajnga` dsea` quiá`~ fí' ni~ guóo'~ uó` jmigüí'.

19

Jialjmiféng" dsea` Fidiée` fí' ñiff`

1 Jo mi~ cangí jalé" e la —jíng` Juan — jo
canú`túu coo` luu` e teá` lí` laco'gui la ná` luu` i
'leáang` dsea`, jo e jo canú`u e jáa` fí' ñiff`, jo lalab
fé` do:

Majmiféng`naa` Fidiée` quií`ii', co` íb` dsea` láaiñ`
jneaa`aa`
e laco` ja` ni'íng`~naa` iihuí` uí`~ quiá`~ dsee`
quií`ii`;

jo majmi'goo`naa'r,
dsaco` íb` dsea` féng` dsea` i ñíng` i 'gøng` fí'
jmigüí',

2 dsaco` íbing` i tiing` í` í` laco` catíng`~
co` nisi`í`bre jial tí` iihuí` e catíng` lajaang`
lajaang` dsea`;

jogui íbre cajo dsea` nicacuø'r` iihuí` jaléng` dsea`
i seeng` fí` e fí` e lí` lafa` i dseamí` i cajmée`
ta~ 'níng` 'ña` do,

co' cōo'~ jalé" e 'li" e nicajmér` do ca'ié'r` ta~ e laco'
 cajmi'ling" yaang~ jaléng" dsea` jmigüí;
 jo uii~ joba' Fidiée` nícacuø'r` iihuü' jaléng" i dsea` i
 cajngang" jaléng" dsea` quiá'r"
 i jmóo` lajíi" ta~ e iing~ Fidiée` 'ñia'r`.

³ Jo mi~ cangf` jo, canú~túu e guicafé"tu calé"
 catú~ i dsea` 'leáang~ do, jo cajíñ":
 ¡Majmiféng"naa' Fidiée` quí~ii!
 Co' e jmiñi~ quiá"~ e caang` i dseamf` do
 ja` tóo` jmíi" fa' e niquiúng"~gui.

⁴ Jogui lají` guiequiúung` i yéu"~ dsea` cōøng"~
 do cōo"~gui i quiúung~ do catúuiñ` cartí` ni~ uø` e
 cajmiféiñ` Fidiée` dsea` guiing~ e ff` ée^ li~ niing~
 li~ quiá'r` ta~ do, jo lalab café'r`: "¡Lajob nilí! ¡Ma-
 jmifém'baa' Fí`naa' Fidiée`!"

⁵ Jo cartí` e li~ líi` ée^ quiá"~ Fidiée` e ff` li~ niing~
 guíñ~ quiá'r` ta~ do guicanú~ cōo` luu~ dsea` jo
 guicajíng"~ lala:
 ¡Miféng"naa' Fidiée` quí~ii' lajiing` 'ná",
 dsea` jmoo`na' jíi" lacó` iing~ dsea` do 'ñia'r`
 jogui náu"na' jalé" ta~ quiá'r` cajo, nañí` su
 líing`na' dsea` niing~ osi ja` líing`na' lajo é!

Jmíi" e cung" guó` i Jo'se" Jiuung~ do

⁶ Jo canú~bíi cajo—jíng" Juan—cōo`gui luu~ mi~
 cangf` e jo e ná" lacó` luu~ dsea` i fíing`, jo jj` lacó` jj`
 cōo`lóo"~ e fé" e ff` jmíi`, jogui jj` cajo lafa` mi~ quíe"
 güi'ñia"~ e téa` eáang`, jo lalab fé" e luu~ do:
 ¡Majmifém'baa' Fí`naa' Fidiée` dsea` féng",
 dsea` 'gøng" i quií"~ jmíi` jmé` lí` doñí ee!
 Co' lanab nícatf í" e dsea` do nináiñ` niquiú'r` ta~
 ff` jee~ dsea` jmigüí`.

⁷ Jo 'né⁻ e nijmi'iáang['] dsi'baa['], jogui e nilisee⁻naa[']
juguiá⁻ jogui e nijmiféng[']naa'r cajo,
co[']lanab cat['] i['] e nicúng['] guó['] i['] Jo'se["] Jiuung[~] do.
Jo 'ñiab['] i['] nilí dseam['] quiáa⁻re['] do nicaguiar[']guiá⁻
quiá'r⁻;

⁸ jo lana i[']dseam['] do nícang[']m[']bre fí['] e niqui[']r['] si[']r[']
e jlo['] jogui e 'mo['] eáang['] jogui e tee['] e jíing[']
ji['] jlo['] eáang['] cajo.

Jo e 'mi['] e niguo['] do cuo['] li[~] e jaléng['] i['] dsea['] i['] líng[']
dsea[']quiá['] Fidiée['] teáaiñ['] teá['] fí['] guiá['] cóo[']
dsea[']do.

⁹ Jo mi['] cang['] jo, i ángel do casí[']r⁻ jnea[~] lala:
—Juan, jmée['] e júu[^] la: “Juguiá⁻ji['] quiá[']
jaléng['] dsea['] i[']nísimíng['] quiá['] e nidsilíiñ['] jmíi['] li[~]
nicúng['] guó['] i['] Jo'se["] Jiuung[~] do.”

Jo cajíng[']guir:

—Jo e lab júu[^] já['] quiá['] Fidiée['].

¹⁰ Joba['] casí["]i uó['] jnii['] fí['] ui['] tii['] i ángel do e laco[']
nijmifén[']nre, dsu['] ír['] cañíir['] quié['] e lala:
—Juan, ja['] jmoo['] lana; co['] jnea[~] jaang['] i['] jmoo[']
ta[~] quiá['] Fidiéeb['] líin'n cajo, co['] røøb['] líi[']naa['] cóo[']
'na['] cóo[']gui jaléng['] dsea['] rún['] i['] teáang['] teá['] i['] jmiti[']
dseaáng['] lajang['] júu[^] quiá['] Jesú^s. Jo fíi['] i['] 'nú['] e
lajíi['] Fidiée[']bing['] i['] 'ná['] nijmifén['].

Jogui lajíi['] e júu[^] já['] e guia['] dsea['] quiá['] Jesú^s, e
job cajo e caguia['] jaléng['] i['] líi['] yúu['] i['] café['] cuaiñ[']
quiá['] Fidiée['] malíi[']gui eáang['].

Jaang[']i guiring['] fí['] mocóo[']cuea['] teaang[']

¹¹ Jo ngí['] jo, camó['] o e óo['] fí['] ñíffí[']; jo fí['] job ca-
jnéng['] jaang[']cuea['] teaang['], jogui i[']dsea['] i[']guiing['] fí[']
mocóo[']re['] do líiñ['] jaang['] dsea['] i['] dseaáng['] lajang[']
jmiti['] jalé['] júu[^] quiá'r⁻ jogui jmang['] júu[^] já[']ba[']

fé'r' cajo, dsaco^l lajíi^{l~} ta~ e quiar' jogui jalé^l 'nii^l
 e guiar', dseáng^{l~} røøb^l jmóor^l dseáng^{l~} l^l'^l laco^l
 si'í^l. ¹² Jogui jminir^v dsíng^{l~} jíng^l ji^l co^l uøø^l niing^{l~}
 ji^l, jogui fí^l moguir^v tee^{l~} jmiguia l^l' corona, jo fí^l
 dse^l jo sili^v coo^l júu^l e jíi^{l~} 'ñia^l'bre dsea^l ngáiñ^l e^l
 guóng^l e do. ¹³ Jo ngóor^l qui'r' si'r^l e siñí^l jmi^løøng^{l~}
 dsea^l, jogui siir^v lajíi^{l~} Júu^l quiá^{l~} Fidiée^v. ¹⁴ Jo i
 fíiim^l 'lée^l i neáang^l fí^l ñiff^{l~} ti'leáang^l laco^l ngóor^l,
 jo lajiim^lbiñ^l do qui'r' 'mi^l e niguo^{l~} e jlo^l tee^l, jo
 lajiim^lbre neáaiñ^l fí^l mocoo^l jaléng^l cuea^l teaang^l
 cajo. ¹⁵ Jogui fí^l mo'oo^l i dsea^l quié^l nifí^l do güi^líi^l
 coo^l ñish^l e 'mé^l jlo^l e laco^l njimihuáiiñ^l jaléng^l
 dsea^l seeng^l fí^l la'ung^l fí^l jmigüi^l cóo^{l~} e ñí^l jo. Jo
 fí^lbre niquiá^lr^l ta~ jee^{l~} i dsea^l í^l e jmeáiñ^lta~ 'ma'u^l
 quiá^{l~} dseata^l e l^lí^l cóo^{l~} ñí^l. Jogui niquidsir^l i^l
 quiá^{l~} lajaang^l lajaang^l dsea^l lafa^l mi^l ngí^l dsea^l jee^l
 li^l sea^l mi^l huiing^l jó^l fí^l li^l jmi^luíñ^l méé^l guí^{l~}. Jo
 e méé^l guí^{l~} do l^lí^l lafa^l iihuíi^l e jáa^l quiá^{l~} Fidiée^v i
 'gøng^l i quíi^l jmi^l jmé^l l^l'^l doñí^l ee^l, jogui e iihuíi^l
 do catíng^l jaléng^l i dsea^l í^l ui^l e eáang^l niguiing^l
 Fidiée^v quiá'r^l. ¹⁶ Jo fí^l ni^l 'mi^lqui'r^l jogui fí^l dse^l
 quiar^l, fí^l job li^l sili^v e júu^l la: "¡Dseata^l Dsea^l Féng^l
 quiá^{l~} jaléng^l dseata^l dsea^l féng^l, jogui Fii^l quiá^{l~}
 jaléng^l fii^{l~}!"

¹⁷ Jo mi^l cangí^l jo, camán^ln jaang^lgui ángel i sing^l
 si'ø^l fí^l l^lí^l iing^l iee^{l~} i ca'áng^l teá^l eáang^l jaléng^l mií^l i
 ngí^l fí^l guiá^l güí^l, jo lalab casí^lreiñ^l do:

—Seáang^{l~} yaang^lna^l jo ñilíng^lna^l fí^l la, co^l
 fí^l lab nicató^{l~} Fidiée^v 'ná^l e niñiquié^lna^l í^lna^l.
¹⁸ Ñilíng^lna^l jo ñiquié^lna^l ngu^l jaléng^l dseata^l
 dsea^l féng^l, cóo^{l~}gui ngu^l jaléng^l fii^l quiá^{l~} 'lée^l,
 cóo^{l~}gui ngu^l jaléng^l dsea^l i teá^ltáang^l dsíi^l, cóo^{l~}gui

jalé" ngu~ cuea~ cóo'~gui ngu~ jaléng" i gua` fi' mocoo'~re' do cajo, jogui ngu~ jaléng" dsea` lí~ coo' gui'ná'~, na i niing~ osi na i ja` niing~ é, na i líng~ dsea` silaang~ jogui na i líng~ dsea` si'niing~ i jmoo` ta~ tá'~ jmoo` e ja` 'lleiñ~ jíi` capí'~.

¹⁹ Jo mi~ cang'gui lajo, camán~n i jó" dsée~ i la'uii~ do cóo'~gui jaléng" dseata~ dsea` féng" i seeng` fi' jmigüí coliing~ cóo'~ jaléng" 'lée~ quiá'r~. Jo nicaseáñ~ yaaiñ~ e laco' nitíñ~ cóo'~ i guising~ fi' mocoo'~ i cuea~ teaang` do cóo'~gui jaléng" 'lée~ quiáiñ~ do cajo. ²⁰ Jo job catáng~ i jó" dsée~ la'uii~ do coliing~ cóo'~ i jó" dsée~ catí~ tú~ do i cajmicaang~ i café~ cuaiñ~ quiá'~ Fidiée~, co' i jó" lab i cajmée`jalé" e quií~re' jmii~ dseáng~ fi' quini~ i jó" dsée~ la'uii~ do. Jo la'eáang~ cóo'~ jalé" e li~ e cajmée're' do, cóo'~ e job cajmigøøng`ne' jaléng" i cacuøøng~ yaang~ e catáiñ~ e li~ quiá'~ i jó" dsée~ do e laco' liiñ~ e líiñ~ dsea` quiá'~ i jó" dsée~ la'uii~ do. Jogui cajo jaléng" i cajmifém`bre i diée~ guóo'~ quiáiñ~ do cajo. Jo fi' ni~ ji~ li~ coo` ji~ e quiéeng` azufre e jo` tóo` jmii~ ya" cabiing~ne' laco' jí`bre' i jó" dsée~ la'uii~ do coliing~ cóo'~ i jó" dsée~ catí~ tú~ do i cajmicaang~ e líng~ne' dsea` i café~ cuaiñ~ quiá'~ Fidiée~. ²¹ Jogui i dsea` caguisaang~gui do cajúm~bre cóo'~ e ñisü" e iu~ fi' mo'oo~ i dsea` i guising~ fi' mocoo'~ i cuea~ teaang` do, jo lajiim` tusü~ cóo'~gui jaléng" tujíi` cajmi'óo'~re' dseáng~ la guiuém~ jalé" ngúu' táaiñ~ do.

20

Lajee` coo` mil jii`

¹ Jo mi~ canḡgui lajo —cajíng¹ Juan— camánⁿ jaang`gui ángel i jajgiáang` fí yá¹ jmigüí jo quier' joñí¹ quiá¹ e fí li~ 'li¹ fí li~ líi¹ too` nuu¹ só¹, jogui se'r coo¹ ní¹ cadena e fé¹. ² Jo i ángel la ca'ñuíñ¹ i jó¹ guié¹ mogui¹ do i líing¹ jó¹ 'ling¹ i ningóo¹ seeng, jo íb¹ i líing¹ fii¹ i 'ling¹ i si¹ Satanás, jo ca'ñúng¹ neiñ¹ do coo¹ ní¹ cadena lajee¹ mil jii¹. ³ Jo fí dob cabíng¹ neiñ¹ do e fí li~ líi¹ too` nuu¹ só¹ do, jo fí job cajniñ¹ do lajee¹ coo¹ mil jii¹, jo catéer¹ coo¹ sello fí dse¹ jní¹ e laco¹ jo` qui¹ jmíi¹ fa¹ e nijmigóong¹ guíiñ¹ do dsea¹ jmigüí cartí ningíng¹ e coo¹ mil jii¹ do. Jo mi~ ningf¹ jo, joguiba¹ e nicuóong¹ nileáiñ¹ do cateá¹.

⁴ Jo mi~ cang¹ jo, camó¹ guíi ée¹ li~ gua¹ jaléng¹ dsea¹ i nicang¹ng¹ fí e quidsir¹ í¹ quiá¹ dsea¹ jmigüí¹. Jo dob camó¹ o cajo ni¹ jaléng¹ 'lii¹ i nicajúng¹ e caqui¹ dsea¹ moguir¹ uíi¹ e teáaiñ¹ teá¹ coo¹ e júu¹ e casée¹ Jesús jogui coo¹ jalé¹ e fé¹ júu¹ quiá¹ Fidiéé¹. Jo jaléng¹ i dsea¹ i ja¹ cajmiféiñ¹ i jó¹ dsée¹ la'uui¹ do o¹gui cajmi¹gór¹ i diéé¹ guóo¹ quiáiñ¹ do cajo o¹gui cacuóong¹ yaaiñ¹ fa¹ e catáiñ¹ lajií¹ e li~ quiá¹ i 'ling¹ do fí guiaquíi¹ osi fí guóor¹ é. Jo camó¹ o e cajíb¹tú jaléng¹ i dsea¹ i calé¹ catú¹, jo røob¹ caqui¹r¹ ta¹ colíing¹ coo¹ Dsea¹ Jmáang¹ lajee¹ coo¹ mil jii¹. ⁵ Jo dsu¹ e naguib¹ e la'uui¹ e jí¹tú dsea¹ jee¹ jaléng¹ 'lii¹. Co¹ jaléng¹gui i 'lii¹ i cagwiaang¹gui do ja¹ cají¹tur cartí mi~ cang¹ e coo¹ mil jii¹ do. ⁶ Juguiá¹ jíu¹ quiá¹ jaléng¹ dsea¹ i nitíng¹ mi~ nití¹ i¹ e nijí¹tú dsea¹ la'uui¹ jee¹ jaléng¹ 'lii¹, dsu¹co¹ jaléng¹ i dsea¹ íb¹ dseáng¹ dsea¹ quiá¹ Fidiéeb¹ nilíiñ¹! Jo ja¹ ee¹ bí¹ sea¹ quiá¹ e 'mó¹ e catí¹ tú¹ ya¹ fa¹ e nitíng¹gui jaléng¹ i dsea¹ i, co¹ jaléng¹ i ni'uíiñ¹ jmidsea¹ quiá¹ Fidiéé¹ jogui

quiá' Dsea` Jmáang~, jo coliim~ niquiá'r~ ta~ cóo'~ dsea` do lajee` coo` mil jii`.

Mi~ cacá~ quiá~ fii~ i~ ling~ dseaáng~ conguia'

⁷ Jo mi~ tí~ lí~ casúung~ e coo` mil jii` do, job mi~ catí~ í~ e nileáng~ i fii~ i~ ling~ do fí~ lí~ sijníiñ~. ⁸ Jo job mi~ tí~ lí~ ningír~ e nijmigóøiñ~ jaléng~ dsea` i seeng~ fí~ la'úng~ fí~ jmigüí~, jo jaléng~ íb~ i~ sii` Gog cóo'~gui Magog, jo lajiim~ i~ niseáin~ ie~ jo e quiá'~ nisér~ 'nii~. Jo dsea` leáam~bing~ niseáng~ e jmii~ jo lí~ laco'~ tui~ tóo'~ e née'~ 'ni~ jmíñi~.

⁹ Jo jaléng~ i~ dsea` i~ la'úm~ fí~ ni~ guoo'~ uó~ jmigüí~ niniñ~ mi~ nití~ í~ lajo, jogui cajo lacúng~ lajiing~ lí~ neáang~ jaléng~ dsea` quiá~ Fidiée~, jogui lacúng~ lajiing~ e fii~ e lí~ iing~ Fidiée~. Jo dsu' lajee~ job canaang~ jiá~ jí~ fí~ yá~ jmigüí~, jo lajiim~ i~ dsea` i~ cacáaiñ~ ie~ jo~ dseaáng~ conguia'. ¹⁰ Jogui i~ fii~ i~ ling~ i~ cajmigóøng~ jaléng~ dsea` jmigüí~ lami~ jéeng~gui do, fí~ dob cabíiñ~ fí~ é~ guiéé~ lí~ coo'~ jí~ e téé~ azufre e jo~ tóo~ jmii~ niyah~, jogui fí~ job cajo lí~ cabíing~ i~ jó~ dsée~ la'uii~ do cóo'~gui i~ jó~ dsée~ catí~ tú~ do i~ cajmicaang~ e café~ cuaiñ~ quiá~ Fidiée~. Jo fí~ job lí~ nicá~ jaléng~ i~ iihuí~ e uóø~ jmii~ dseaáng~ car`ngongí~ jmii~.

Jial mi~ ni'íng~ iihuí~ jaléng~ dsea` i~ røøng~ dsee~

¹¹ Jo mi~ cangf~ jo —jíng~ Juan— camó~o coo` ée~ e jlo'^~ tee~, jo fí~ jo~ guiring~ i~ dsea` i~ quidsi~ í~. Jo fí~ quini~ i~ dsea` i~ camó~o e dseaáng~ conguia~b~ ca'íng~ guoo'~ uó~ cóo'~gui yá~ jmigüí~, jo jo~ jíé~ lí~ cajnén~gui jui~ coo`~. ¹² Jogui camán~n lajiing~ líi~ e teáaiñ~ fí~ quini~ e ée~ do, na i~ niing~ jogui na i~ ja~ niing~; jogui canab` jalé~ jí~, jo mi~ cangf~ jo, jíé~gui

coo` ji` cana` cajo, jo e ji` job e li` nitáang` jaléng` dsea` quiá` Fidiée` . Jo joguib mi` ti` li` catidsí` í` quiá` jaléng` i` lii` do li` laco` júi` e cajméer` ie` lami` seein` fí` jmigüí` lí` laco`gui júi` la fé` e fí` ni` jalé` e ji` quiá` Fidiée` do. ¹³ Jo camó`o e cajang` jmiñí` jaléng` lii` i` catíng` , jogui i` fí` e li` teáang` jaléng` lii` cajam`bre lajúi` i` lii` i` catíhiñ` cajo. Jo lajaang` lajaang` i` dsea` i` catidsí` í` quiá`r` lí` laco` júi` e cajméer` ie` lami` seein` fí` jmigüí` . ¹⁴ Joguib e 'mó` cóo`gui e fí` li` teáang` jaléng` lii` do, fí` dob cabíiñ` e fí` é` guiée` fí` li` coo` ji` e téel` azufre e ja` tóo` jmiñí` niyu` . Jo e guiée` do, e job e guóng` 'mó` e catí tú` do. ¹⁵ Jo jaléng` dsea` i` ja` sijnéeng` e fí` ni` ji` li` taang` jaléng` dsea` quiá` Fidiée` , fí` dob bíiñ` cajo e fí` é` guiée` e fí` li` iu` ji` e quiéeng` azufre e ja` tóo` jmiñí` niyu` .

21

Yú` jmigüí` mii` cóo`gui guóo` uó` mii`

¹ Jo mi` cangí` jo —jíng` Juan— camó`o coo` yú` jmigüí` e 'mii` cóo`gui coo` guóo` uó` e 'mii` cajo; dsuco` e yú` jmigüí` e la'uii` do cóo`gui e guóo` uó` e la'uii` do nica'ím` , jo lajobi jalé` jmiñí` cajo nica'ím` . ² Jo camó`bí` e fí` e güeang` quiá` Fidiée` do e siii` Jerusalén 'mii` e cajgó` fí` yú` jmigüí` e fí` li` guiing` dsea` do. Jo dseáng` eáam` jlo` sili` e fí` do lí` laco`gui la líng` jaang` simí` ie` jmiñí` e nicung` guór` . ³ Jo mifíng` canú` u coo` luu` e jáa` fí` li` lí` ée` e fí` li` guiing` i` laniing` quiá` ta` do, jo lalab cajíng` cóo` júu` e teá` eáang` :

—Lana Fidiée` niseein` jee` jaléng` dsea` jmigüí` , jo contøøm` niliseein` cóo` dsea` do, jo jaléng`

dsea` íb` ni'uíng` dsea` quiá'r`, jogui 'ñiab` Fidiéé` niliseeiñ` cóqiñ` do, jogui jíi` íb` ni'uíng` Fidiéé` quiá'r` cajo. ⁴ Jogui Fidiéeb` cajo dsea` ni-jmiquiá'r` jmii` jj` jmini` lajaang` lajaang` dsea`, jogui jo`tóo`jmii`fa'e nilisea`gui'mó`quiá'r`, o'gui jalé` fí`í` , o'gui jalé` ta~ jmiquíng` dsíi` , o'gui jalé` e cu` jnga'; dsaco` lajib` e lami` sea` fí` jmigüi` , caquium` e sea` jalé` e jo.

⁵ Jo i dsea` i guing` e fí` lí` líi` ée` e fí` lí` niing` quiá'r` ta~ do cajíñ` lala:

—Jnea` jmoo`o e 'míi` lajalé` e sea` fí` latøøng` jmigüi`.

Jogui cajím`-biguir cajo:

—Juan, jmée` lajaléb` e júu` la, co` lajalé`ba` la líi` júu` dseáng` e laniing` e já` , jogui dseáng` catíim` e nili'goo` cajo.

⁶ Jo mí` cangí` , jo casí`-túr jnea` lala:

—Lajib` nicaliti` . Jo jneab` líin`n i la'uii` do jogui jnea`bi líin`n i tí` lí` cadséng` do cajo. Jo lí` doñi` jj` dsea` i jmijmiíng` , jneab` nicuóøøre e jmii` e jmoo` e seeng` dsea` cøøng` cøo` Fidiéé` lata` , jo e jmii` jo ja` e quíng` jíi` coo` 'ñiá` quiá` i dsea` i iing` ni'í` e jo. ⁷ Jo jj` dsea` i nigüeáng` i nité` lí` e siñ` teá` cøo` júu` quié` e, ni'ím`bre lajalé` e la; jo jneab` nilíin`n Fidiéé` quiá'r` , jogui í`bre nilíin` joo`o cajo. ⁸ Jo dsu` jaléng`gui dsea` i 'gó` fí` quini` dsea` jiéng` uíi` júu` quié` e, jogui jaléng`gui dsea` i ja` já` líng` júu` quié` e nañi` fa` nicaliñi`bre, cøo` gui jaléng` dsea` i 'ní` níing` rúng` , cøo` gui jaléng` dsea` i jmoo` ta` jngang` dsea` rúng` , cøo` gui jaléng` dsea` i 'léé` cøo` ngúu` táaiñ` , cøo` gui jaléng` dsea` i jmoo` ta` dsea` láang` , cøo` gui jaléng` dsea` i jmiféng` diéé` i

o' já'~, jogui laj_obi jaléng~ dsea` i jmóo` ta~ quie' júu~ e o' já'~ cajo, fí` dob nibíiñ~ e fí` é` guiée` li~ coo` jí` e téé` azufre e ja` tóo` jmií~ yá~. Jo e lab e 'mó~ e catf' tú~ do.

Jerusalén e 'mí~

⁹ Jo mí~ cangf' jo, camán~ n jaang` lajee` i guíáng~ ángeles i lami~ quie' e guié~ cóo~ do e lami~ siróøng` guié~ íing~ iihuñf' e li~ cadséng~ do, jo cangoquiéeiñ~ fí` lí~ sín~n, jo cóo~ júu~ lalab casf'r~ jnea~:

—Juan, nea' fí` la, jo lab ni'éen~n 'n~ i simf' i nicúng~ guó` cóo~ i Jo'se~ Jiuung~ do.

¹⁰ Jo lajee` job —jíng~ Juan— e Jmiguí` quiá~ Fidiéé` cajmée` e camó~o e i ángel do cangojéeiñ~ jnea~ fí` cóo` yá~ mó~ e fé~ jogui e ñíi~, jo fí` job ca'e'r~ jnea~ e fii` laniing~ e güéang~^ e sii` Jerusalén e njigó~ fí` ñiff~ fí` lí~ guiing~ Fidiéé~. ¹¹ Jo dseáng~ eáam` jlo~ jíng` ji~ e fii` do la'eáang` cóo~^ güea~^ niing~ ji~ quiá~ Fidiéé~, jo jnéeng~ lajo lí~ lacó~ la lí~ cóo` cuu~ e ji~ e sii` jaspe, jogui cajo lí~ lacó~ lí~ cóo` sii` e ta` jmí~. ¹² Jogui lacúng~ lajíng` e fii` do sijnib` cóo~^ cóo~ iá` cuu~ fé~ e ñíi` eáang~, jo e iá` do sea` guitu` jnf~ quiá~ lí~ cuóøng` dsitáang~^ dsea~, jo lacoo` lacoo` e jnf~ do seeng` jaang` ángel i jmóo` i~; jogui e fí` lacoo` dse` jnf~ do tóo` jial sii` ca'lé~ jee~ laji` guitu` l'é~ dsea` seeng` fí` Israel. ¹³ Jo 'ní` e jnf~ do jóø~ lí~ lí~ guo~ iee~, jogui 'ní` jóø~ lí~ lí~ ñíi~~, jogui 'ní` guí` jóø~ lí~ lí~ uóø~, jogui 'ní` lí~ lí~ dsea` iee~. ¹⁴ Jo e iá` cuu~ e si` fí` lacúng~ e fii` do téé` guitu` cuu~ e lafa` quiá~ tii~ fii~, jo fí` lacoo` e cuu~ do tóo` jmacó` jial sii` lajaang` lajaang` lajee` guituung` i dsea` apóo` i si'íng~ i cajmée` ta~ ni` júu~ quiá~ i Jo'se~ Jiuung~ do.

15 Jo i ángel i sīng` cōo`~ jnea~ do quier` cōo` sii` e lī` cōo`~ layaang` cunée` e laco` niguiár` í` e jee` fī` fē` do cōo`~ gui jalé` jnī` quiá` jogui e iá` cuu` do cajo. **16** Jo e fī` fē` do quiúum` lī`, jo røøb` í` óo` lī` lí` cuee` cōo`~ gui lī` lí` ú`. Jo i ángel do caguiar` í` e fī` do cōo`~ e sii` cunée` e quier` do; jo mi` caguiar` í`, jo óo` tú` mil la dsí` tú` ciento kilómetro; jo røøb` óo` lī` lí` cuee` jogui lī` lí` ú` jogui røøb` cajo lī` lí` nñí`. **17** Jo mi` cangí` jo, caguiar` í` e iá` cuu` do, jo lalab í` óo` e jo: óo` sesenta y cinco metros. Jo i ángel do cacór` í` lī` laco` jíi`~ í` quiá` dsea` jmigüí` e jmáiñ` ta~.

18 Jo e iá` cuu` do lī` cōo`~ jmang` cuu`~ jí` e sii` jaspe, jogui e fī` do lī` cōo`~ jmang` cunée` yaang` e lī` lafa` sii` e jlo`~ hui`. **19** Jo jalé` cuu`~ tī` fī` quiá` e iá` cuu` do jlo`~ silií` cōo`~ jalé` cuu`~ e jlo`~; jo e la'ui` do lī` cōo`~ cuu`~ e jí` e sii` jaspe; jogui e catí` tú` do lī` cōo`~ cuu`~ jlo`~ e ia~ i` azul e sii` zafiro; jogui e catí` ní` do lī` cōo`~ cuu`~ e jlo`~ e ia~ i` teá` langíng` e sii` ágata; jogui e cuu`~ e catí` quiá` do lī` cōo`~ cuu`~ jlo`~ e ia~ i` rø`~ e sii` esmeralda; **20** jogui e cuu`~ lī` catí` jñáu` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` ónice; jogui e cuu`~ lī` catí` jñáu` do lī` cōo`~ cuu`~ e yáu`~ e sii` cornalina; jogui e cuu`~ lī` catí` guíé` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` crisólito; jogui e cuu`~ e lī` catí` jñá` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` berilo; jogui e cuu`~ e catí` ná` do lī` cōo`~ cuu`~ ue`~ e jing`~ e neáang`~ e sii` topacio; jogui e cuu`~ lī` catí` guí` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` crisoprasa; jogui e cuu`~ lī` catí` guicó` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` jacinto; jogui e cuu`~ e lī` catí` guitu` do lī` cōo`~ cuu`~ e sii` amatista. **21** Jo lají` guitu` e jnī` do lī` cōo`~ coo` cuu`~ e jí` jlo`~ e sii` perla. Jogui e fí` laniing` e ngóó` jee` 'náu`~ e sea` e fí` jee` fī` fē` do lī` cōo`~

layaang~ jmang^{1^} cunée~, jogui dseáng^{1^-} jlob^{1^} ta^{1^-}
jm̄f l̄f^{1^} laco'gui la lí^{1^-} coo^{1^-} s̄í^{1^-}.

22 Jo ja` camó⁻ o jíi^{1^-} coo^{1^-} guá^{1^-} e fí¹ jee¹ fí¹ do, co¹
Fí¹naa¹ Fidiée¹ dsea¹ féng¹ dsea¹ ñíng¹ fí¹ jmigüí¹ i
quií¹ jmíi¹ jmé¹ l̄f¹ doñí¹ ee¹ coo^{1^-} gui¹ Jo'se¹ Jiuung¹
do, íbing¹ líng¹ laco¹ guá^{1^-} quiá^{1^-} e fí¹ do. **23** Jo
ja` ngíi¹ l̄f¹ fa¹ dseáng^{1^-} 'né¹ ji¹ iee¹ e fí¹ jee¹ fí¹ do
osí¹ ji¹ si¹ é e laco¹ nijneá¹, dsuco¹ lajíi^{1^-} e güea¹
quiá^{1^-} Fidiée¹ do, e joba¹ jmóo¹ e jneá¹ jlo¹, jo i
Jo'se¹ Jiuung¹ dobíng¹ líng¹ e jí¹ quiá^{1^-} e fí¹ do. **24** Jo
jaléng¹ dsea¹ seeng¹ fí¹ ni¹ guóo^{1^-} uó¹ jmigüí¹ coo^{1^-}
e jí¹ job ningír¹, jogui jaléng¹ dseata¹ dsea¹ féng¹
i seeng¹ fí¹ jmigüí¹, fí¹ dob nija'r¹ jalé¹ bí¹ quiá'r¹
fí¹ quini¹ Fí¹naa¹ Fidiée¹ e laco¹ e nijmiféiñ¹ dsea¹
do jogui nijmi¹ gó¹ reiñ¹ cajo. **25** Jogui jalé¹ e o'ná¹
quiá^{1^-} e fí¹ do jo¹ nijníi¹ gui lajee¹ jmíi¹, jogui cajo jo¹
nilisea¹gui uóo¹ e fí¹ jo. **26** Jo job nijá^{1^-} dsea¹ jmigüí¹
jalé¹ e niguo^{1^-} e sea¹ quiá'r¹ coo^{1^-} gui lajalé¹ e jlo¹
e sea¹ fí¹ jmigüí¹; **27** jo dsu¹ ja¹ quií^{1^-} jmíi¹ fa¹ e ni¹ fí¹ jo
jíi^{1^-} coo¹ e lí¹ o'gui jíi^{1^-} jaang¹ i ée¹ dsihuí¹ osí¹ jaléng¹
i jmigoo¹ é. Co¹ dseáng^{1^-} lajíi^{1^-} dsea¹ i nitaang¹ e fí¹
ni¹ jí¹ quiá^{1^-} i Jo'se¹ Jiuung¹ do li¹ nitaang¹ jaléng¹
dsea¹ i si¹ íng¹ seeng¹ lata¹, jo jíi^{1^-} íbing¹ cuóøng¹
nidsitáang¹ fí¹ jo.

22

Coo¹ tú¹ gui júu¹ quiá^{1^-} fí¹ Jerusalén e 'máa¹ do

1 Jo mi¹ cang¹gui lajo, i ángel do ca'e'r¹ jnea¹ coo¹
gua¹ fí¹ li¹ sea¹ jmíi¹ e jmóo¹ e seeng¹ dsea¹ cøøng¹
coo^{1^-} Fidiée¹ lata¹. Jo e jmíi¹ jo dseáng^{1^-} jlo¹ ji¹,
co¹ lí¹ dseáng^{1^-} laco¹ lí¹ coo^{1^-} sí^{1^-} e ta¹ jm̄f. Jo e fí¹
ná^{1^-} e li¹ lí¹ ée¹ e fí¹ li¹ niing¹ lí¹ guiing¹ Fidiée¹

quiá'r' ta~ coliing~ cóo'~ i Jo'se" Jiuung~ do, fi' job
 fi' li~ níing~ e jmiñ` do. ² Jo guiá'~ jóo` e fi' guiá'~ fi'
 laniing~ quiá'~ e fi` do jogui lacataang` cataang` e
 gua` do, fi' job li~ cuaang` e 'ma` e jmoo` e seeng`
 dsea` cøøng` cóo'~ Fidiée` lata~. Jo e 'ma` jo cuø
 guitu' íng'~ ofi` lacoo` jii~, coo` íng'~ ofi` lajaang`
 si". Jogui mamó` quiá'~ e 'ma` ofi` do íng` ta~ e
 jmi'leáang` jaléng` dsea` jmigüi`. ³ Jo jii`~ coo` jo`
 e nilisea`gui e fi` jee~ fi` do e ja` dseeng` e njmé`
 e ni'é` dsea` dsee~. Jo fi` job njé` e ée` li~ niing`
 li~ guiing~ Fidiée` cóo'~ gui i Jo'se" Jiuung~ do, jogui
 jaléng` i dsea` i jmoo` lajii`~ e iing` dsea` do caniing`
 jii`~ ta~ jmiféng` dsea` dobing` njmér` . ⁴ Jo fi` joguib
 li~ niníing` rúng` Fidiée` fi` quini` lana cóo'~ jaléng`
 dsea` quiá'r~, jo fi` guiaquií` jaléng` i dsea` i nitó`
 jialco` sii` dsea` do. ⁵ Jo e fi` jo` jo` nilisea`gui uøø`; jo
 jaléng` i dsea` i nigüeá` fi` jo` jo` nili`né` guir ji` o`gui
 ji` iee`, co` contøøm` Fí`naa` Fidiée` nicuør` jir~, jo
 jaléng` i dsea` i contøøm` niquiá'r` ta~ car` ngongii`
 jmiñ`.

Lajmináb` nijáá'tu Dsea` Jmáang`

⁶ Jo mi~ cangf` jo, cajíng`-gui i ángel do casí'r`
 jnea~ lala:

—Juan, lajii`~ e júu` la dseáng`- laniim` e já`-
 jogui dseáng`- catíim` e nili`goo` cajo. Jo Fí`naa`
 Fidiée`bing` i cacuø` júu` jaléng` dsea` i café`
 cuaiñ` quiá'r` malif`-gui eáang`, joba` lana nicasíiñ`
 jaang` ángel quiá'r` e laco` niliñi` jaléng` dsea` i
 jmoo` ta~ quiá'r` lajii`~ e nidsijéé` lajee` lajminá`.

⁷ Jo cajíng`- Fí`naa` Dsea` Jmáang`:

—¡Náu[~]na!! Lajee[~] lajminá[~] nigáa[~]túu. ¡Jo juguiú[~]jíu quiá[~] jaléng[~] dsea` i jimiti[~] lajíi[~] e fé[~] e fí[~] ni[~] jí[~] la!

⁸ Jo jnea[~], Juan, nicanú[~] u jogui nícamó[~] o lajalé[~] e la. Jo mí[~] cang[~] jalé[~] e la, casí[~]i uó[~] jnii[~] fí[~] uii[~] tii[~] i ángel i ca[~]e[~] jnea[~] jalé[~] e jo[~] e laco[~] e nijmifén[~]nre si[~]í[~]. ⁹ Jo dsu[~] cajíi[~] casí[~]r[~] jnea[~] lala:

—Juan, ja[~] jmoo[~] lana, co[~] jnea[~] líin[~]n jaang[~] i jmoo[~] ta[~] quiá[~] Fidiéeb[~] cajo[~], jo røøb[~] líi[~]naa[~] cóo[~]'nú[~] coliing[~] cóo[~]gui jaléng[~] dsea` rún[~] i café[~] cuaiñ[~] quiá[~] Fidiée[~] malii[~]gui eáang[~] lí[~] lajaléng[~] i jimiti[~] jalé[~] e júu[~] e fé[~] e fí[~] ni[~] jí[~] la. Jo fíi[~]i nú[~] e lajíi[~] Fidiée[~]bing[~] i 'né[~] nijmifén[~].

¹⁰ Jogui casí[~]gui i ángel do jnea[~] lala:

—Juan, jie[~] mí[~] jmoo[~] e ja[~] nijmijnéen[~] e ni[~]meá[~] e iing[~] lajíi[~] e júu[~] quiá[~] Fidiée[~] e fé[~] e fí[~] ni[~] jí[~] la, dsu[~]co[~] lajee[~] lajminá[~] nidsijée[~] lajalé[~] e la.

¹¹ Joba[~] fíi[~]guíi[~] nú[~] e jaléng[~] dsea` i í[~] dsíi[~] jalé[~] e ga[~], güijmée[~]bre lajíi[~] e 'lí[~] rúiñ[~] e iiñ[~] jmér[~]; jogui jaléng[~] dsea` i teáang[~] fí[~] ga[~], güiteáam[~]bír fí[~] jo[~]; jo dsu[~] jaléng[~] dsea` i seeng[~] røø[~] cóo[~] Fidiée[~], güijmée[~]bre lajíi[~] e guiá[~] e jmóor[~] do; jogui jaléng[~] dsea` i jmoo[~] lajíi[~] e iing[~] Fidiée[~], güijmée[~]bre lajo[~] cajo[~].

¹² Jo lalab cajíng[~]gui Dsea` Jmáang[~]:

—¡Náu[~]na!! Lajee[~] lajminá[~] nigáa[~]túu; jo joguib nigáa[~]a quiee[~] lajíi[~] e catíng[~] jaléng[~] dsea` lí[~] jialco[~] jíi[~] líi[~] e nícajméer[~] lami[~] jéeng[~]gui. ¹³ Jo jneab[~] dsea` i la'uui[~] do jogui jnea[~]bi[~]i tí[~] lí[~] cadséng[~] do cajo[~], jo jneab[~] i seeng[~] ie[~] lajíi[~] mí[~] catiroo[~] jmigüi[~], jogui jnea[~]bi[~] cajo[~] i seeng[~] cartí[~] mí[~] ni[~]íng[~] jmigüi[~].

14 Jo juguiú`-jiú quiá`- jaléng` dsea` i lafa' ru` jalé`
 si`^ e laco' nilisea` fí` quiá`- e nidsitáaiñ` e fí` li` lí`
 o'ná` quiá`- e jee` fí` quiá`- Fidiée` do, co' lajoba'
 nilisea` fí` quiá'r`- e nídó'r`- e offí` quiá`- e 'ma` e
 cuø` e seeng` dsea` cøøng` cøo`- Fidiée` lata~. **15** Jo
 dsu` fí` lí` caluu` e fí` do nijé` jaléng` i jmoo` jalé` e
 'li`, lafa' jaléng` dsea` i jmoo` jalé` ta~ dsea` láang,
 jogui jaléng` dsea` i ée` dsee` e 'leer` cøo`- jalé` e lí`
 dsí` ngúu` táaiñ` , jogui jaléng` i jmoo` ta~ jngang`
 jaléng` dsea` rúng` , jogui jaléng` dsea` i jmoo` ta~
 jmiféng` jaléng` diée` i o` já`- , jogui jaléng` dsea` i
 tí` dsí` jmoo` ta~ jmigoo`.

16 Jo mí` cangf` jo, lalab cajíng`- Jesús:

—Jneab` dsea` nicasñin`-n ángel quié` e fí` quiní`-
 equier` jalé` e júu` la e catíng` jaléng` i líng` dsea`
 quié` e. Jo jneab` líñin` dsea` siju` dseata` dsea`
 féng` Daví`^, jogui jnea` bì cajo` líñin` lafa` i náu` jing`
 i jneeng` jlo`^ mí` la'ee`.

17 Jo Jmiguí` quiá`- Fidiée` jogui i líng` lafa'
 dseamí` quiá`- i Jo'se` Jiuung` do lalab fé'r` jo jíñ`-:
 —¡Nea` fí` la!

Jo lajöb nijíng`- jaléng` i ninú` cajo:

—¡Nea` fí` la!

Jo doñí` ii` dsea` i jmijmíng` , güijalíim`-bre jo
 güija'lí'r` e jmíi` e jmoo` e seeng` dsea` cøøng` cøo`-
 Fidiée` lata~, jo e jmíi` jo jíi`^ cøo` ja` ee` quiíng`
 quiá'r`.

18 Jo jaléng` dsea` i náu` e júu` quiá`- Fidiée` e
 tóo` e fí` ni` jí` la, joba` jmiñiim`baa dsíir` lala: Song
 i líng` iiñ` nijmingíi`-guir lajíi`^ e júu` e dseáng`-
 fé` e fí` ni` jí` la, joba` Fidiée` nijmingíi`-bre cajo
 jalé` iihuí` quiá`- i dsea` i lí`^ laco` la fé` e fí` ni`-

ji` la. ¹⁹ Jogui song i līng~ dsea` iiñ~ e nijé!-guir fa' camí^ e júu^ e fé! e fí` ni` ji` la, jøba' Fidiée` nijé!-bre cajo quiá!- i dsea` i` lajíi!~ e 'ma` e jmoo` e seeng` dsea` cøøng` cøo!~ Fidiée` lata~, jogui cajo ja` nitfiñ- e nigüeár` e fí` fii` güeang!~ quiá!- Fidiée` e fé! e fí` ni` ji` la.

²⁰ Jo i dsea` i jmita~ dsíi` jalé! e júu^ la jíñ!- lala:
—Dseáng!- e jáb!-, lajee` lajmíná` nigáa'a.

Jo lalab jíng!- dsea` quiá!- Dsea` Jmáang!:—Lajob nilí!. ¡Neá` fí` la, Fí`naa! Jesús!

²¹ Jo güi!b^ Fí`naa! Jesús güea!~ quiá'r- fí` jee~ jneaa~aa'lajalé'naa!.

Jø lajob nilí!

Jo jíi!~ lanab jíi!~ fé! ji` e cajme" Juan.

**Júu 'mí e cacuo fidiée
New Testament in Chinantec, Comaltepec
(MX:cc0:Chinantec, Comaltepec)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cc0], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

30c6f873-0dee-5863-8883-ba3c5eaa988c